

Treball de fi de grau

Títol

Autor/a

Tutor/a

Departament

Grau

Tipus de TFG

Data

Full resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Català:

Castellà:

Anglès:

Autor/a:

Tutor/a:

Curs:

Grau:

Paraules clau (mínim 3)

Català:

Castellà:

Anglès:

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:

Castellà:

Anglès:

Compromís d'obra original*

L'ESTUDIANT QUE PRESENTA AQUEST TREBALL DECLARA QUE:

1. Aquest treball és original i no està plagiat, en part o totalment
2. Les fonts han estat convenientment citades i referenciades
3. Aquest treball no s'ha presentat prèviament a aquesta Universitat o d'altres

I perquè així consti, afegeix a aquesta plana el seu nom i cognoms i el signa:

***Aquest full s'ha d'imprimir i lliurar en mà al tutor abans la presentació oral**

Sumari

Principals sigles i abreviatures emprades	2
Llista de taules	3
CAPÍTOL 1. Introducció	4
1. Justificació i delimitació de l'objecte d'estudi	4
2. Objectius de la recerca	11
3. Preguntes d'investigació	12
4. Marc teòric	13
5.1. Nacionalisme, llengua i mitjans de comunicació	13
5.2. Concepte d'espai de comunicació	15
5.2.1. Requeriments	15
5.2.2. Tipologies	16
5.2.3. Construcció	17
5.2.4. Relacions	18
5. Metodologia i estructura del treball	19
CAPÍTOL 2. Aproximació històrica de la CCRTV (1983-2005). Les relacions amb els territoris del domini lingüístic	22
CAPÍTOL 3. Construir un espai de comunicació (2005-2015). Instruments, mecanismes i iniciatives	32
1. La CCRTV en el procés d'impuls de la TDT	32
2. Missions de servei públic audiovisual de la Generalitat	34
3. Convenis de reciprocitat i acords de col·laboració	37
1.1. Illes Balears	39
1.2. Comunitat Valenciana	41
1.3. Franja d'Aragó	44
1.4. Andorra	45
1.5. Catalunya Nord	45
1.6. L'Alguer	46
4. Iniciativa Legislativa Popular: Televisió sense fronteres	47
5. Dividend Digital	49
CAPÍTOL 4. Conclusions	51
Bibliografia	54
Annexos	66

Principals sigles i abreviatures emprades

ACPV	Acció Cultural del País Valencià
BOCG	Boletín Oficial de las Cortes Generales
BOE	Boletín Oficial del Estado
CAC	Consell de l'Audiovisual de Catalunya
CARTV	Corporació Aragonesa de Ràdio i Televisió
CCAA	Comunitats Autònomes
CCMA	Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals
CCRTV	Corporació Catalana de Ràdio i Televisió
CIU	Convergència i Unió
DOGC	Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya
DOUE	Diari Oficial de la Unió Europea
EAC	Estatut d'Autonomia de Catalunya
ECC	Espai Català de Comunicació
EDC	Emissions Digitals de Catalunya, SA
EPRTVIB	Ens Públic de Radiotelevisió de les Illes Balears
ERC	Esquerra Republicana de Catalunya
EULP	Enquesta d'Usos Lingüístics de la Població
ILP	Iniciativa Legislativa Popular
ICV-EUIA	Iniciativa per Catalunya Verds-Esquerra Unida i Alternativa
MAUT-MUX	Canal Múltiple Digital Autonòmic ó MUX (com a genèric)
MINETUR	Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme
OC	Òmnium Cultural
OCB	Obra Cultural Balear
PNCC	Política Nacional de Comunicació i Cultural
PSC-CPC	Partit dels Socialistes de Catalunya-Ciutadans pel Canvi
PTNTDT	Pla Tècnic Nacional de la Televisió Digital Terrestre
RTVA	Ràdio i Televisió d'Andorra
RTVE	Radiotelevisión Española
RTVV	Radiotelevisió Valenciana
TDT	Televisió Digital Terrestre
TDTL	Televisió Digital Terrestre Local
TVC	Televisió de Catalunya
UER	Unió Europea de Radiodifusió

Llista de taules

Taula 1. Sorgiment de les emissores de televisió pública autonòmica a l'Estat espanyol en el conjunt del domini lingüístic (1983-2006)	24
Taula 2. Pronòstic de l'oferta de TDT local i autonòmica catalana (2005)	33
Taula 3. Oferta actual i evolució dels canals de TDT de Televisió de Catalunya (TVC) (2005-2015)	33
Taula 4. Signatura i desplegament dels convenis i acords de reciprocitat i col·laboració en termes de televisió entre la Generalitat de Catalunya i els territoris del domini lingüístic (2004-2013)	37
Taula 5. Principals repetidors d'Acció Cultural del País Valencià (ACPV) per a la recepció de Televisió de Catalunya (TVC) en TDT a la Comunitat Valenciana (2005-2011)	41

CAPÍTOL 1

Introducció

1. Justificació i delimitació de l'objecte d'estudi

Aquesta investigació se centra en les relacions de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) [1983-2007: Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV)], concretament Televisió de Catalunya (TVC), amb els territoris del domini lingüístic durant el període 2005-2015, on la televisió resulta l'estratègia principal per a la construcció d'un espai de comunicació propi (Gifreu, 1991: 276). Aquesta recerca s'inscriu en la línia d'investigació *Espai Català de Comunicació* (ECC) de l'Escola Catalana de Comunicació, integrada per diversos autors, entre ells, Josep Gifreu, Miguel de Moragas, Joan M. Corbella, Maria Corominas i Daniel E. Jones. Sota la consigna espai i temps, aquesta investigació pren, com a punt de partida a escala estatal, la migració del sistema de televisió per ones terrestres al sistema digital a Espanya¹, que va suposar una gestió més eficient de l'espectre radioelèctric i un exponencial creixement de l'oferta televisiva, entre d'altres novetats i possibilitats que conferia la digitalització i que, com veurem, també va incidir en l'organització de la televisió autonòmica. A escala nacional, la recerca parteix de la *Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya* (DOGC 4543, de 3 de gener de 2006), marc legal pioner en l'ordenació i actualització de les normes del sistema de comunicació audiovisual de Catalunya i amb projecció en la construcció d'un espai català de comunicació. La recerca es perllonga fins l'aplicació estatal² de l'acord comunitari sobre el Dividend Digital, recollida en la Decisió 243/2012/UE, de 14 de març, per la qual s'establia el *programa plurianual de política de l'espectre radioelèctric* (DOUE 81/7, de 21 de març de 2012), liberalitzant les freqüències de la banda de 800 MHz de l'espectre radioelèctric per a encabir-hi el servei de banda ampla mòbil de quarta generació (4G) de les telecos. L'aplicació d'aquesta mesura europea repercuteix directament sobre les freqüències d'emissió autonòmiques, que vol dir que, a la pràctica, les

¹ Mitjançant la Llei 10/2005, de 14 de juny, de mesures urgents per a l'impuls de la Televisió Digital Terrestre, de liberalització de la Televisió per cable i de foment del pluralisme (BOE 142, de 15 de juny de 2005) i el Reial Decret 944/2005, de 29 de juliol, pel qual s'aprova el Pla tècnic nacional de la Televisió Digital Terrestre (BOE 181, de 30 de juliol de 2005).

² Mitjançant el Reial Decret 805/2014, de 19 de setembre, pel qual s'aprova el Pla tècnic nacional de la Televisió Digital Terrestre i es regulen certs aspectes per a la liberalització del dividend digital (BOE 232, de 24 de setembre de 2014). L'aplicació completa, inicialment prevista per al 31 de desembre de 2014, va ser ajornada al 31 de març de 2015 a través del Reial Decret Llei 17/2014, de 26 de desembre, de mesures de sostenibilitat financera de les comunitats autònomes i entitats locals i altres de caràcter econòmic (BOE 315, de 30 de desembre de 2014).

comunitats autònomes (CCAA) han de cedir a l'Estat un dels dos canals autonòmics (MAUT-MUX) que gestionen. Per tant, totes les CCAA es quedaran amb un únic MUX, a excepció de Catalunya, que en tenia tres i passa a tenir-ne dos. La pèrdua d'un dels MUX obliga a les CCAA i els ens de radiotelevisió a condensar³ i/o prescindir⁴ dels seus canals en l'espai restant. Durant aquest període (2005-2015), el Principat de Catalunya i el conjunt dels territoris del domini lingüístic viuran un moment apassionant a nivell televisiu; pertinent d'analitzar per les relacions que puguin derivar-se entre la CCMA [CCRTV: 1983-2007] i els territoris adjacents a Catalunya per afinitats lingüístiques i culturals (Illes Balears, Comunitat Valenciana, Franja d'Aragó, Andorra, Catalunya Nord i l'Alguer), en un context tecnològic comprès entre la digitalització del sistema per ones terrestres i la liberalització del Dividend Digital i sota una política, societat i economia d'abans i després de la crisi (2008).

Per a comprendre l'objecte d'estudi, és pertinent fer les següents precisions conceptuals. En primer lloc, parlar del concepte **espai de comunicació** implica una investigació des d'un punt de vista geopolític (Gifreu, 2014: 50). A l'hora d'identificar els diferents espais de comunicació, la història d'Europa ens remet a l'"Estat" i a la "nació" com els dos referents polítics dominants de l'Edat Moderna (1492-1789) i l'Edat Contemporània (1789 fins l'actualitat). En l'Europa actual, Daniel E. Jones cartografia (2007: 504) els següents espais de comunicació: a) el local o comarcal; b) el microregional; c) l'estatal; d) el macroregional; i e) el global o mundial; essent l'estatal i el global els espais més consolidats, mentre que el micro i macroregional són més inestables i dèbils, perquè no es corresponen amb unes fronteres polítiques, culturals o lingüístiques ben definides; el referent polític "nació" pot aplicar-se en la macroregió, l'Estat o la microregió (Jones, 2007: 500). Gifreu, per la seva part, havia cartografiat Europa (1991: 241) en vuit espais, dels quals prenen especial rellevància el regional i el nacional. Gifreu denominava nacional al conjunt dels territoris del domini lingüístic ("els Països Catalans") [la macroregió, per Jones] i tracta l'espai de la Catalunya autonòmica d'àmbit regional [o microregió] (Guimerà, 2014: 24). Com Catalunya, la resta dels territoris del domini lingüístic prendrien la condició de microregió⁵ integrant de la macroregió de llengua i cultura catalanes.

³ Comunicació 21. (22 de desembre de 2014). TV3 HD emetrà pel MUX de Godó, *Comunicació 21*.

⁴ Comunicació 21. (27 de març de 2015). El Govern balear deixarà perdre la recepció del 3/24 i el Súper/33, *Comunicació 21*.

⁵ Que no comparteixen un mateix model d'estructura territorial (Estat; comunitat autònoma; província, comarca i municipi).

Com formulava Gifreu (1991: 276), la **televisió** és la principal estratègia per construir un espai de comunicació propi. Catalunya va dotar-se d'una radiotelevisió pròpia a través de la *Llei 10/1983, de 30 de maig, de creació de l'ens públic Corporació Catalana de Ràdio i Televisió* (DOGC 337, de 17 de juny de 1983), abans que l'Estat regulés l'existència de les televisions públiques autonòmiques mitjançant la *Llei 46/1983, de 26 de desembre, reguladora del tercer canal de televisió* (BOE 4, de 5 de gener de 1984). Aquesta investigació parteix d'aquests antecedents per a definir un marc temporal que ajudi a situar la CCRTV entre 1983 i 2005. Si a través de la Llei 10/1983, Catalunya es dotava de les eines necessàries per a la construcció d'un sistema de comunicació propi per al seu àmbit territorial, la Llei 22/2005 (prenent la *Resolució 3/VI, de 27 de desembre de 1999, del Parlament de Catalunya, sobre els mitjans audiovisuals de Catalunya*) instava, a través de les missions del servei públic audiovisual de la Generalitat (art. 26), a superar els límits del Principat i estrènyer vincles amb les comunitats de llengua i cultura catalanes.

Gifreu apuntava (1991: 28) que l'espai català de comunicació responia a una estratègia comuna entre els territoris del domini lingüístic per tal de revertir el vell debat d'esforços atomitzats que els havia caracteritzat sempre entorn la supervivència de la llengua i la cultura catalanes. Segons Gifreu (2014: 215), parlar del **domini lingüístic** remet a la definició “preconstitucional” de Països Catalans, acceptada pel Congrés de Cultura Catalana (CCC) (1975-1977), “una comunitat de cultura que s'ha desenvolupat al llarg d'una història de més de mil anys, una comunitat bàsicament homogènia i específica, conscient que ho és i amb voluntat de continuar essent-ho”. Aquesta denominació és atribuïda a finals del segle XIX al notari Benvingut Oliver i Esteller (1836-1912). En l'actualitat, el concepte es recull com “el conjunt de territoris de llengua i cultura catalanes” (GREC). Els territoris que componen aquesta regió de 70 mil km², 14,2 milions d'habitants⁶ i amb orígens geopolítics que es remunten a l'època de la Corona d'Aragó (1162-1715), tal com diu la dita popular «*de Salses a Guardamar i de Fraga a Maó*», són els següents:

⁶ Segons les xifres oficials de població per comunitats i ciutats autònomes de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), resultants de la revisió del Padró municipal a 1 de gener de 2014 (de 22 de desembre de 2014), 7.518.903 habitants a Catalunya, 5.004.844 a la Comunitat Valenciana, 1.103.442 a les Illes Balears i 47.534 a la Franja d'Aragó; segons les xifres oficials de la població legal dels departaments francesos i de les col·lectivitats d'ultramar en vigor a partir de l'1 de gener de 2015 de l'Institut Nacional d'Estadística i d'Estudis Econòmics (INSEE) (de 24 de desembre de 2014), 457.793 habitants al departament de Pirineus Orientals (Catalunya Nord); segons les xifres oficials de població del Departament d'Estadística del Govern d'Andorra (2014), 76.949 habitants; segons les xifres oficials de població del municipi de l'Alguer de l'Institut Nacional d'Estadística (ISTAT) (de l'1 de setembre de 2014), 43.506 habitants [data de consulta: febrer de 2015].

CATALUNYA, territori de 7,5 milions d'habitants, constituïda com autonomia des de 1979⁷ en la Transició, és l'economia regional líder de l'Europa mediterrània segons *l'Informe Anual de Competitivitat de Catalunya 2014* de l'IMD World Competitiveness Center (IMD, 2015: 1). La capital és Barcelona, seu de les institucions governamentals i centre de l'activitat financera. Quant al nivell polític, la federació nacionalista Convergència i Unió (CiU) substitueix al 2010 els governs de coalició d'esquerra de Pasqual Maragall (2003-2006) i José Montilla (2006-2010) a la Generalitat. CiU continua governant després de celebrar eleccions anticipades al novembre de 2012 i amb un altre avançament electoral anunciat per al setembre de 2015. Pel que fa a la llengua catalana, la *Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística* (DOGC 2553, de 9 de gener de 1998) regula la seva plena normalització com a instrument bàsic de comunicació, integració i cohesió social entre ciutadans i en l'administració pública. Segons l'última Enquesta d'Usos Lingüístics de la Població (EULP, 2013: 6), estadística del Departament de Cultura de la Generalitat per mitjà de la Direcció General de Política Lingüística i l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT), només el 36,3% de la població pren el català com a llengua d'ús habitual front un 50,7% preferentment castellanoparlant en la vida quotidiana.

ILLES BALEARS, amb 1,1 milions d'habitants i constituïdes com a comunitat autònoma des de 1983⁸, és la destinació turística líder de la Unió Europea junt amb les Illes Canàries i el Principat de Catalunya, segons el *Tourism Eurostat Regional Yearbook 2014* de l'Oficina d'Estadística de la Unió Europea (EUROSTAT, 2014: 193). La capital és Palma de Mallorca. A nivell polític, el Partit Popular de les Illes Balears (PPIB-PP) dirigeix l'administració ininterrompudament des de 1983 [Jaume Matas, 2003-2007; José Ramón Bauzá, 2011-2015], a excepció de les dues legislatures del Partit Socialista de les Illes Balears (PSIB-PSOE) [Francesc Antich, 1999-2003 i 2007-2011]. La *Llei 3/1986, de 19 d'abril, de normalització lingüística* (BOE 169, de 16 de juliol de 1986) regula la llengua catalana amb la mateixa finalitat que l'homòloga catalana. En l'última EULP realitzada (2004: 22) es diagnostica un empat en l'ús de les dues llengües cooficials en la vida diària, amb el 45% de la població amb el català com a llengua habitual front un 46,1% de castellanoparlants.

⁷ Espanya. Llei Orgànica 4/1979, de 18 de desembre, de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya (BOE 306, de 22 de desembre de 1979).

⁸ Espanya. Llei Orgànica 2/1983, de 25 de febrer, de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears (BOE 51, 1 de març de 1983).

COMUNITAT VALENCIANA, popularment “País Valencià”⁹, amb uns 5 milions d'habitants i constituïda en autonomia des de 1982¹⁰, és el bastió del Partit Popular de la Comunitat Valenciana (PPCV-PP) des de la legislatura 1995-1999 [Francisco Camps, 2003-2007 i 2007-2011; Alberto Fabra, 2011-2015]. La *Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià* (BOE 20, de 24 de gener de 1984) distingeix en la comunitat dos territoris diferenciats: monolingüe (zona de l'interior, castellanoparlant) i bilingüe (zona litoral, valencianoparlant). El teixit valencianista segueix treballant per revertir l'efecte de la diglòssia, fet crònic que ja es reflecteix al *Llibre blanc de l'ús del valencià. Enquesta sobre la situació social del valencià 2004* de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL, 2004: 9), on sols el 33% dels valencians prenen el català com a llengua preferent front un 52% castellanoparlant.

FRANJA D'ARAGÓ¹¹, àrea catalanòfona de la zona oriental d'Aragó¹², de 45 mil habitants i sense uns límits territorials definits, on múltiples fonts documentals n'estableixen fronteres lleugerament diferents¹³. A nivell polític, el Partit Popular d'Aragó (PP-Aragón) [Luisa Fernanda Rudi, 2011-2015] i el Partit dels Socialistes d'Aragó (PSOE-Aragón) [Marcelino Iglesias, 2003-2007, 2007-2011] formen els seus governs en coalició amb el Partit Aragonès (PAR) i la Chunta Aragonesista (CHA). El PAR, juntament amb la Federació d'Associacions Culturals de l'Aragó Oriental (FACAO), discrepen de l'àmbit territorial d'influència de la llengua catalana d'ençà l'aprovació de la *Llei 10/2009, de 22 de desembre, d'ús, protecció i promoció de les llengües pròpies de l'Aragó* (BOE 252, de 30 de desembre de 2009), que reconeix la realitat trilingüe de la comunitat (castellà, aragonès i català) en quatre zones lingüístiques territorials. La *Llei 3/2013, de 9 de maig, d'ús, protecció i promoció de les llengües i les modalitats lingüístiques pròpies de l'Aragó* (BOE 100, de 24 de maig de 2013) rebatejava la llengua catalana com a LAPAO (Llengua aragonesa pròpia de l'àrea oriental). En l'última EULP (2004: 21), el 73,6% de la població prenia habitualment el català en la vida diària front sols un 22,3% de castellanoparlants.

⁹ Denominació popularitzada per l'assagista valencià Joan Fuster i Ortells (1922-1992) a partir dels anys seixanta en les seves obres polítiques *Qüestió de noms* (1962) i *Nosaltres, els valencians* (1962), amb especial èmfasi durant el període de la Transició democràtica.

¹⁰ Espanya. Llei Orgànica 5/1982, de l'1 de juliol, de l'Estatut d'Autonomia de la CV. (BOE 164, de 10 de juliol de 1982).

¹¹ Durant el II Congrés Internacional de la Llengua Catalana (1985) celebrat per l'Institut d'Estudis Catalans s'aprova la denominació acadèmica «Franja d'Aragó» i es relleva la denominació «Franja de Ponent» a l'àmbit del pancatalanisme.

¹² Espanya. Llei Orgànica 8/1982, de 10 d'agost, de l'Estatut d'Autonomia de l'Aragó (BOE 195, de 16 d'agost de 1982).

¹³ L'Institut d'Estudis Catalans (IEC), la Gran Enciclopèdia Aragonesa (GEA) i el Grup Enciclopèdia Catalana (GREC) proposen tres delimitacions per a la Franja d'Aragó.

ANDORRA, microestat europeu modern des de 1993¹⁴ amb 77 mil habitants i capital a Andorra la Vella, deixa de ser considerat un paradís fiscal per les autoritats espanyoles al febrer de 2011, amb l'entrada en vigor de l'acord conjunt entre els dos governs per a l'intercanvi d'informació fiscal. Al 2009, el país dels Pirineus, amb voluntat d'obrir la seva economia a Europa, va ser retirat de la llista negra de paradisos de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE)¹⁵. A nivell polític, diferents formacions polítiques han governat el país: el Partit Liberal d'Andorra (PLA) [Albert Pintat, 2005-2009], el Partit Socialdemòcrata (PS) [Jaume Bartumeu, 2009-2011] i Demòcrates per Andorra (DA) [Antoni Martí, 2011-2015]. Aquest últim revalida al 2015 la seva majoria per a quatre anys més (2015-2019). Pel que fa a la llengua catalana, que és l'única llengua oficial de l'Estat, la *Llei del Consell General, de 16 de desembre, d'ordenació de l'ús de la llengua oficial* (BOPA 2, de 12 de gener de 2000) en regula la seva normalització. No obstant, el castellà, el francès i el portuguès són llengües d'ús en les relacions comercials per situació de veïnatge amb França i Espanya i per la creixent immigració portuguesa iniciada en la segona meitat del segle XX. L'última EULP ho confirma (2004: 20). Un 43,8% dels andorrans pren habitualment el català front un 32,8% el castellà, un 7,8% el portuguès i un 7,1% és francòfon.

PIRINEUS ORIENTALS, departament francès (província), cooficialment també Catalunya Nord des de 2007¹⁶, amb 458 mil habitants, capital a Perpinyà i dins la regió Llenguadoc-Rosselló¹⁷, va ser un territori històricament català fins la seva separació en virtut del *Tractat dels Pirineus* (1659) en profit de França. A nivell polític, el Partit Socialista (PS) governa el Consell General dels Pirineus Orientals des de 1998 [Christian Bourquin, 1998-2010; Hermeline Malherbe-Laurent, 2010-2015]. Aquesta última revalida al 2015 la seva majoria per a sis anys més (2015-2021). Respecte la llengua catalana, cooficial al territori des de la signatura de la *Carta Departamental* (2007), segueix en una posició desavantatjada en els camps de l'ensenyament i els mitjans de comunicació. En l'última EULP realitzada (2004: 19) es confirma un 92% francòfon en la vida diària enfront un 3,5% catalanoparlant.

¹⁴ Andorra. Constitució, de 2 de febrer, del Principat d'Andorra (BOPA 24, de 28 d'abril de 1993).

¹⁵ Vilaweb. (10 de febrer de 2011). Andorra facilita des d'avui la informació fiscal demanada pel govern espanyol, *Vilaweb*.

¹⁶ Pirineus Orientals. Carta, del Consell General, per la Llengua Catalana, de 10 de desembre de 2007.

¹⁷ Vilaweb. (25 de novembre de 2014). L'Assemblea francesa valida el nou mapa reduït de tretze regions, *Vilaweb*.

L'ALGUER, popularment conegut com "la Barceloneta"¹⁸, és un municipi de 43 mil habitants de situat a la província de Sàsser de l'illa de Sardenya (Itàlia). A nivell polític, el consistori ha estat administrat per un front de coalicions de centredreta [Marco Tedde, 2002-2012]. Des de 2012, un front de centreesquerra lidera el municipi [Stefano Lubrano, 2012; Mario Bruno, 2014]. Pel que fa a la llengua catalana, aquesta gaudeix d'un estatus i reconeixement lingüístic específic, aprovat pel Consell Regional de la Sardenya, en la *Llei Regional, d'11 de setembre, de promoció i valorització de la cultura i de la llengua de la Sardenya* (1997) i la *Llei 482, de 15 de desembre, per a la protecció de les minories lingüístiques històriques* (GU, de 20 de desembre de 1999). L'última EULP confirma (2004: 25) que un 83% de la població pren habitualment l'italià front un 13,9% l'alguerès i un 2,8% el sard.

¹⁸ El Setge de l'Alguer (1354) fou una de les batalles que enfrontaren la República de Gènova i la República de Venècia i la Corona d'Aragó pel control del Mediterrani oriental. La victòria catalana va fer repoblar la ciutat de l'Alguer des de Barcelona, fets en Bofarull, Antoni (1850). *Crónica del Rey de Aragón d. Pedro IV, El Ceremonioso, ó, del Punyalel*, impremta d'Alberto Freixas.

2. Objectius de la recerca

El propòsit general d'aquesta investigació és, en primer lloc, l'elaboració d'un estudi analític sobre les relacions que s'estableixen entre la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) [CCRTV: 1983-2007] i els territoris del domini lingüístic durant el període 2005-2015 i, en segon lloc, una avaluació o valoració sobre la incidència d'aquestes relacions en la construcció d'un espai de comunicació propi.

Com a OBJECTIUS GENERALS,

Objectiu 1. Estudiar, amb una finalitat contextualitzadora, la creació de l'ens públic de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV), concretament la creació de Televisió de Catalunya (TVC) i la seva evolució entre els anys 1983 i 2005, atenent especialment a les relacions amb els territoris del domini lingüístic.

Objectiu 2. Analitzar les relacions que s'estableixen entre la CCRTV (a partir de 2007: CCMA) i els territoris del domini lingüístic (Illes Balears, Comunitat Valenciana, Franja d'Aragó, Andorra, Catalunya Nord i l'Alguer) entre 2005 i 2015.

Com a OBJECTIUS ESPECÍFICS,

Objectiu 1.1. Sintetitzar la història de la radiotelevisió catalana a partir de la Llei de la CCRTV (1983), l'inici de les emissions de TV3 i els altres canals de TVC i les relacions de la Corporació amb els territoris del domini lingüístic.

Objectiu 2.1. Avaluar l'impacte de la implantació de la TDT (2005-2010) en la possibilitat d'establir relacions entre la Corporació i els territoris del domini lingüístic.

Objectiu 2.2. Descriure, analitzar i interpretar les relacions de la CCMA amb els territoris a partir de la Llei de la comunicació audiovisual de Catalunya (2005) i la reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya (2006) i avaluar l'efectivitat d'aquestes relacions en la possibilitat de construir un espai de comunicació propi.

Objectiu 2.3. Copsar les conseqüències de l'aplicació del Dividend Digital (2015) en la continuïtat de les relacions i plantejar nous escenaris de futur per a la supervivència d'aquests llaços.

3. Preguntes d'investigació

Les preguntes d'investigació que impulsen aquest estudi prenen les bases de la hipòtesi que Josep Gifreu apuntava (1991: 28) en el treball *Construir l'espai català de comunicació*. Als anys vuitanta, l'autor formulava la necessitat de vertebrar una estratègia comuna de comunicació i cultura entre els territoris del domini lingüístic que defensés la identitat, la cultura i la llengua pròpies. Per a això, Gifreu considera (1991: 276) la televisió com el centre de totes les estratègies en la construcció d'un espai català de comunicació. Però ben entrats al segle XXI, el mateix autor comenta (2014: 20) en l'obra *El català a l'espai de comunicació* que la comunitat catalanòfona ja no es reconstrueix només des dels territoris històrics del català sinó que es va construint i deconstruint en i des del ciberespai. Davant d'aquest evident canvi de context, en aquest treball de recerca es vol donar resposta a les preguntes següents:

- ¿Com s'ha arribat a bastir la CCRTV (a partir de 2007: CCMA)?
- ¿Què s'entén per espai català de comunicació?
- ¿Què s'entén per espai televisiu català?
- ¿Hi ha hagut iniciatives en l'avenç cap a un espai televisiu català?
- ¿Quin impacte suposa la implantació de la TDT en la seva construcció?
- ¿Quins territoris i/o organismes participen d'aquest espai?
- ¿Com s'interrelaciona la CCMA amb els altres territoris?
- ¿Quines conseqüències comporta la crisi sobre aquestes interrelacions?
- ¿Quin impacte suposa l'aplicació del Dividend Digital en les mateixes?
- ¿És possible, a hores d'ara, la supervivència de l'espai televisiu català?
- ¿És possible la convivència de l'espai català de comunicació amb la resta d'espais de comunicació existents i consolidats?

4. Marc teòric

4.1. NACIONALISME, LLENGUA I MITJANS DE COMUNICACIÓ

La diferència principal entre una nació i un Estat-nació¹⁹ és que, mentre que els membres d'una nació són conscients de formar una comunitat, l'Estat-nació intenta crear una nació i desenvolupar un sentiment de comunitat que provingui d'ell. Així com la nació té una cultura, uns valors i uns símbols comuns, l'Estat-nació té com a objectiu crear-los (Guibernau, 1997: 77). Segons Gifreu (1991: 240-244), tota nació que vulgui assegurar la seva continuïtat necessita bastir un espai. Guibernau recorre al sociòleg txec Karl Deutsch²⁰ per atorgar a la comunicació el paper protagonista creador de societats cohesionades. Aquí és on la llengua és clau (Guimerà, 2014: 28). Un dels components universals del nacionalisme és la consolidació de la llengua del grup majoritari a través de l'Estat. Per a gestar aquest sentiment, l'Estat-nació preveu alçar a categoria oficial la llengua dominant del territori i eliminar les altres llengües potencialment rivals (Gifreu, 2014: 27).

A Europa, alguns pobles que es perceben com a nacions però no disposen d'un Estat propi troben dificultats per a crear un espai cultural i comunicatiu propi, perquè els espais dels seus respectius Estats, que compten amb una infraestructura més poderosa i recursos, se superposen als seus territoris (Jones, 2007: 504), i que tot i la vigència de la *Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries* (1992), l'aplicació laxa d'aquest tractat no garanteix que una comunitat lingüística pugui resistir les pressions a les quals està sotmesa (Strubell, 2000). El castellà va tenir la força del poder del seu costat, d'una manera decisiva a partir de l'època de Felip II i abassegadora després del 1714 (Marfany, 2009: 109). El nacionalisme que es resistia a l'assimilació de l'Estat-nació se'l va definir com a nacionalisme perifèric (Guibernau, 1997: 111). Tot i que l'Estat espanyol havia estat intentant l'assimilació des del segle XVIII, va ser al XX quan fou més a prop d'aconseguir-ho (Guimerà, 2014: 33), amb l'intent de genocidi cultural i lingüístic durant el franquisme (Gifreu, 2014: 49). Aquesta persecució, com temps ha ja es repetia, va donar lloc, amb una especial força als anys 60, a un nacionalisme que pretenia tirar endavant la llengua i la cultura pròpies de Catalunya i veure's

¹⁹ El concepte d'Estat-nació sorgeix amb la firma del *Tractat de Westfàlia* (1648) per donar sortida a les lluites que havien enfrontat potències europees partidàries de la reforma i la contrareforma durant la Guerra dels Trenta Anys (1618-1648).

²⁰ Karl W. Deutsch (1912-1992), sociòleg i polític txec, especialitzat en estudis de nacionalisme, cooperació i comunicació.

representat per unes institucions polítiques en el futur (Guimerà, 2014: 33). Aquest nacionalisme polític d'oposició català beu del nacionalisme romàntic, que considera la cultura el seu punt de partida (Nipperdey, 1983: 6). La Renaixença (1833-1892) va constituir l'esforç de molts intel·lectuals de revifar la cultura i la llengua catalanes (Guibernau, 1997: 90) d'ençà la publicació d'*Oda a la Pàtria* (1833) pel funcionari i economista Bonaventura Carles Aribau (1798-1862), considerat iniciador d'aquest moviment²¹. Aquest tipus de nacionalisme romàntic va representar un impuls cap a la recuperació de la consciència nacional i l'origen d'una minoria nacional que reclama més autonomia (Guibernau, 1997: 157).

Segons Jacob Levy (2003), la tendència a l'homogeneïtzació –construir una societat cohesionada– se subscriu en dues categories de nacionalisme: en aquells Estats que fan nació i en nacions que volen esdevenir un Estat. Ens trobem davant de dos actors o unitats polítiques que persegueixen un mateix objectiu (Guimerà, 2014: 35) mitjançant la promoció d'imatges de nació confrontades i on els mitjans de comunicació esdevenen eines estratègiques (2014: 35). Segons Guibernau, citada per Guimerà (2014: 32), a l'Estat-nació no li interessa perdre el control dels mitjans de comunicació perquè li resulta crucial per modelar l'opinió pública; el procés d'homogeneïtzació des de l'Estat-nació no és fàcil quan dins d'aquest hi ha minories nacionals que lluiten per mantenir la seva identitat. Gifreu (1991: 242) identifica quatre components bàsics per a definir “identitat”: una llengua pròpia, un territori físic i simbòlic, uns rituals mediàtics i uns referents. Respecte a la “diferència” (1991: 243-244), un espai de comunicació es basteix també per relacions de convivència entre col·lectivitats diferenciades i mecanismes de regulació –o de dominació d'uns espais sobre els altres. L'Escola Comunitarista, a finals del segle XX, amb els autors MacIntyre, Sander, Taylor i Walzer, fixa l'atenció en la llengua per a resoldre la pugna entre igualtat i diferència. Taylor (1993) avança que hi ha un cert tipus de liberalisme que no tolera el reconeixement de la diferència perquè s'oposa al principi d'igualtat i les regles que conformen els drets individuals (Gifreu, 2014: 33). Els comunitaristes conceben l'individu orientat a la comunitat, que els dota d'una identitat pròpia, definida i col·lectiva. El que reclama tota comunitat és una política del reconeixement (2014: 31) en forma de drets.

²¹ Mestre, Jesús, dir. (1992) *Diccionari d'Història de Catalunya*, Barcelona: Edicions 62.

El sociolingüista neozelandès Stephen May (2001) apunta que els drets de les minories ocupen un lloc perifèric en la pràctica política (2014: 29). Quan les nacions minoritàries gaudeixen d'una autonomia reconeguda dins l'Estat-nació se'ls permet la creació de mitjans de comunicació propis però, tot i això, una de les nacions tendeix a dominar l'altra (Guimerà, 2014: 36). Les funcions que han d'assumir els mitjans en relació a l'ús d'una llengua són la textualització, la preservació, el factor discriminant, la intercomunicació, l'aprenentatge i la revitalització (Gifreu, 2014: 36-39)²². Els Estats actuen per defecte a favor de la llengua dominant a partir de polítiques lingüístiques etnocides per activa i/o per passiva. L'Estat espanyol actua, des de la Transició, a través de mesures etnocides passives, ja que la ideologia lingüística liberal les considera part de l'ordre natural enmig d'un context lingüístic mundial dominat per les grans corporacions que tenen en la llengua majoritària un model global de negoci (Gifreu, 2014: 39), sobretot els productes i serveis d'altres espais de comunicació, especialment el nord-americà i el japonès (Gifreu, 1991: 248). Les regles del joc d'aquest mercat únic són determinants per al futur de les llengües minoritàries (Gifreu, 2014: 39).

4.2. CONCEPTE D'ESPAI DE COMUNICACIÓ

4.2.1. Requeriments

Parlar d'espai o àmbit de comunicació és analitzar la comunicació social des d'un punt de vista geoestratègic (Jones, 2007: 503). L'Estructura de la Comunicació és la disciplina que estudia els sistemes de comunicació d'un territori tenint present els factors polítics, socials, econòmics i culturals d'aquell entorn. S'entén per espai de comunicació "la capacitat efectiva de control sobre l'estructura i el funcionament del sistema general de comunicació social present en un territori donat" (Guimerà, 2014: 23). El concepte comprèn una sèrie de variables –territori, política, cultura i llengua (Gifreu, 1991: 240) i economia– (Guimerà, 2014: 23) alhora, però en el context de la Unió Europea, el *Tractat de Maastricht* (1992) i la política audiovisual europea no han dedicat especial atenció a la problemàtica de les comunitats lingüístiques i a la potenciació dels seus espais de comunicació (Gifreu, 2014: 51).

²² La textualització fa referència a la producció i difusió de textos en la llengua del mitjà. La preservació revalor el patrimoni cultural de la llengua adquirida. El factor discriminant obliga al mitjà a adoptar una llengua com a pròpia, que passa a ser institucional i de producció. La intercomunicació és possible amb l'intercanvi entre el mitjà d'una comunitat lingüística i la resta de comunitats culturals del món. L'aprenentatge d'una llengua gràcies al mitjà com a font d'accés i contacte i eina d'integració i comprensió. La revitalització d'una llengua es dona quan el mitjà evoca la llengua a la seva renovació del llenguatge (Gifreu, 2014: 36-39).

L'articulació d'un espai propi per a l'àrea del domini lingüístic respon a "la reconstrucció de la llengua i la cultura catalanes en el quadre d'unes condicions noves i difícils per a la seva supervivència futura" (Gifreu, 1991: 247). El concepte d'espai català de comunicació (ECC) és el principal fruit de l'Escola Catalana de Comunicació, integrada per diversos autors, entre ells, Josep Gifreu, Miguel de Moragas, Joan M. Corbella, Maria Corominas i Daniel E. Jones (Guimerà, 2014: 22-23). Des de finals dels anys setanta, a Catalunya existeix un gran interès entre diversos acadèmics i polítics de diferent color en bastir un espai de comunicació propi. El que potser per alguns especialistes (Moragas i Corbella) només comprèn estrictament el Principat de Catalunya, per a uns altres (Gifreu, Corominas i Cardús) concerneix els Països Catalans (Jones, 2007: 501). La construcció d'un espai propi de comunicació en un territori implica complir una sèrie de requisits que giren entorn el concepte "identitat"²³. Primer, l'observador científic ha d'adoptar un punt de vista preferentment geopolític del territori cartografiat; segon, ha de reconèixer l'existència de circuits de comunicació específics o propis de i entre els actors socials d'aquell territori concernit; tercer, ha de reconèixer l'existència d'una llengua natural òptima per a la producció del discurs; i quart, ha de reconèixer la capacitat política o la voluntat d'iniciativa per al control d'aquests circuits propis (Gifreu, 1991: 240-241). Tanmateix, a l'hora de formular la construcció d'un espai nacional de comunicació en l'Europa actual, és fonamental que l'actor o unitat política interessada compti amb una comunitat lingüística, una comunitat de cultura, unes institucions polítiques representatives (o la voluntat de tenir-ne), unes institucions comunicatives en la llengua pròpia (o la voluntat de tenir-ne) i el dret a l'autoconstitució (Gifreu, 2014: 51).

4.2.2. Tipologies

Com preveu Gifreu en el seu treball (1991: 241), el punt de vista preferent per a comprendre el concepte d'espai de comunicació ha de ser geopolític. L'autor elabora una cartografia en vuit espais de comunicació²⁴ (1991: 241) en base als dos referents polítics ("Estat" i "nació") que han marcat la història d'Europa d'ençà l'any 1492 i fins l'actualitat. Aquesta classificació, ara en l'Europa del segle XXI, es

²³ A *Construir l'espai català de comunicació*, Gifreu (1991: 242) identifica quatre components bàsics per a definir la identitat: una llengua pròpia, un territori físic i simbòlic, uns rituals mediàtics i uns referents.

²⁴ Els vuit espais de comunicació són: el local (nació/Estat), el regional (nació/Estat), el nacional (nació), l'estatal (Estat), el comunitari (Estat), l'europeu (nació/Estat), el transnacional (nació) i l'internacional (Estat) (Gifreu, 1991: 241).

troba desactualitzada arran dels profunds canvis que han suscitat tant la integració europea com el fenomen econòmic, tecnològic, social i cultural de la globalització. Per aquesta raó, Daniel E. Jones proposa actualitzar (2007: 504) la classificació de Gifreu en els següents espais de comunicació: el local o comarcal, el microregional, l'estatal, el macroregional i el global o mundial, matisant (2007: 500) que l'aplicació del referent polític "nació" és possible en la macroregió, l'Estat i/o la microregió. En ambdós casos, Gifreu i Jones classifiquen els espais de comunicació per topografia per tal d'estudiar-ne la forma i les dimensions. Jones remarca (2007: 502) que la globalització i l'homogeneïtzació de l'economia (el neoliberalisme), la política (l'hegemonia nord-americana), la tecnologia (l'auge d'Internet) i la comunicació (el poder dels conglomerats mediàtics) no permet cap altre espai que no sigui el mundial. Gifreu, per la seva part, puntualitza (1991: 242) la contínua superposició i/o col·lisió de diferents espais de comunicació, corroborant la lluita històrica per l'hegemonia d'uns espais sobre uns altres. Jones també proposa classificar (2007: 503) els espais per raons d'ètnia, religió, cultura o llengua dominants i per raons polítiques, econòmiques i militars, tot i que ressalta la imprecisió dels primers front la solidesa dels segons.

4.2.3. Construcció

El bastiment d'un espai de comunicació propi pren dues etapes. La primera fase consisteix en la construcció d'un "espai interior" (d'una identitat col·lectiva o "nosaltres") basada en els components de llengua, territori, rituals i referents (Gifreu, 1991: 245). La formació d'un espai interior es desenvolupa en un context de construcció i destrucció constant mitjançant múltiples estratègies i fórmules, i tota mena d'instruments, siguin polítics, econòmics, socials, culturals i/o mediàtics (Gifreu, 2014: 51). Per a aconseguir superar aquesta primera fase, la Generalitat de Catalunya i la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) [CCRTV: 1983-2007] normalitzen la llengua comuna, el territori històric, els rituals propis i els referents específics conjuntament amb la resta dels territoris del domini lingüístic (Gifreu, 1991: 245), amb esforç, recursos i responsabilitats compartides entre totes les comunitats de llengua i cultura catalanes, on és vital el respecte a la diferència interna (1991: 246). El procés de construcció d'un espai de comunicació propi continua quan s'assoleix, en la primera fase, una coherència i articulació interna entre totes les comunitats participants entorn els quatre components de la identitat.

La segona fase, la construcció d'un "espai exterior" consisteix a projectar l'espai interior articulats cap als altres espais de comunicació veïns, dels quals s'espera un reconeixement oficial del nostre projecte d'espai de comunicació propi i la possibilitat d'establir algun tipus de relació d'acord amb el caràcter i el grau d'afectació (dependència, llunyania, simpatia, indiferència, etc.) que mantinguin amb nosaltres; en aquest cas, l'espai català de comunicació ha de focalitzar la seva acció exterior i estrènyer vincles amb els Estats (Espanya, Andorra, França i Itàlia) on la llengua i cultura catalanes es troben fragmentades (Gifreu, 1991: 247). No obstant, existeix un territori comprès entre l'espai propi i els espais de comunicació veïns. L'"espai frontera" és una zona de tensió, transició i transacció, una terra de ningú susceptible a l'acció/influència dels espais que la rodegen (Gifreu, 2014: 52).

4.2.4. Relacions

En contraposició a la "identitat", un espai de comunicació també es constitueix per oposició, a través de la "diferència", amb la resta d'espais constituïts o en fase de construcció i/o deconstrucció (Gifreu, 1991: 243). L'autor argumenta (1991: 243) la tendència creixent a la cohabitació d'uns espais de comunicació amb uns altres; per a Jones (2007: 503), aquesta situació és possible perquè els espais ja no es conceben des de l'etnocentrisme ni l'homogeneïtat: existeixen múltiples espais que se superposen entre ells, i les persones poden sentir-se identificades amb un o altre, fins i tot amb cap. Jones afegeix (2007: 503) que una visió excessivament territorial d'espai de comunicació pot resultar unidimensional i reduccionista, i pot acabar aïllant el propi espai de la resta. Respecte l'espai català de comunicació, Jones identifica (2007: 517) un canvi en la concepció del projecte d'espai propi d'ençà l'arribada dels governs d'esquerres a la Generalitat (2003-2006 i 2006-2010): una perspectiva menys etnocèntrica, més a l'esquerra, lingüístico-cèntric, antiespanyolista i pancatalanista. Gifreu puntualitza (1991: 243) que la manera com els espais diferenciats adoptin una determinada actitud entre sí marcarà el grau de convivència entre els mateixos. En definitiva, els espais de comunicació evolucionen amb una necessària interdependència (Jones, 2007: 503). Segons Gifreu (1991: 244), les relacions que mantenen els espais es localitzen en els quatre components de la "identitat" (relacions per llengua, territori, rituals i referents), no obstant, la cohabitació i la confrontació d'aquests components empenyen els espais a la supervivència o a l'hegemonia d'uns sobre dels altres.

5. Metodologia i estructura del treball

Per a construir el marc teòric, aquesta recerca pren, inicialment, cinc fonts documentals primàries sobre estructura i polítiques de comunicació a Catalunya; sociolingüística de la llengua catalana; i fonaments del nacionalisme. Primerament, calen unes nocions bàsiques sobre la “nació”, la “llengua” i els “mitjans de comunicació” en les obres *Nacionalismes. L'Estat-nació i el nacionalisme al segle xx* (1997) de Montserrat Guibernau i *El català a l'espai de comunicació: el procés de normalització de la llengua als mitjans entre 1976-2013* (2014) de Josep Gifreu, per a comprendre els mecanismes polítics dels Estats i les nacions en la consecució dels seus objectius culturals, lingüístics i mediàtics. En segon lloc, l'obra *Construir l'espai català de comunicació* (1991) de Josep Gifreu i Maria Corominas permet assentar en aquest estudi les bases estructurals d'un projecte d'espai de comunicació nacional per als territoris de parla catalana, a partir d'anàlisis i propostes de diferents especialistes de cada regió catalanòfona. Per últim, trobem *Les polítiques de mitjans de comunicació durant els governs de Jordi Pujol* (2014) de Josep Àngel Guimerà i l'article pòstum “Pujol y la construcción de un espacio catalán de comunicación: interacciones entre instituciones políticas y empresas mediáticas (1980-2003)” (2007) de Daniel E. Jones, obres analítiques sobre el compromís de l'expresident Jordi Pujol per a una televisió pròpia i sistema propi de comunicació durant l'etapa de reconstrucció nacional de Catalunya, des dels anys vuitanta fins a l'inici del nou mil·lenni.

Per a l'elaboració de l'anàlisi d'aquesta recerca, es prenen també altres fonts documentals primàries. A través d'un buidatge de textos legals o jurídics relacionats amb l'objecte d'estudi, s'identifiquen i analitzen les fonts següents: la *Llei 4/1980, de 10 de gener, de l'Estatut de Ràdio i Televisió* (BOE 11, de 12 de gener de 1980), la *Llei 10/1983, de 30 de maig, de creació de l'ens públic Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV) i de regulació dels serveis de radiodifusió i televisió de la Generalitat de Catalunya* (DOGC 337, de 17 de juny de 1983), la *Llei 46/1983, de 26 de desembre, reguladora del tercer canal de televisió* (BOE 4, de 5 de gener de 1984), la *Llei 10/2005, de 14 de juny, de mesures urgents per a l'impuls de la Televisió Digital Terrestre, d'alliberament de la Televisió per cable i de foment del pluralisme* (BOE 142, de 15 de juny de 2005), el *Reial Decret 944/2005, de 29 de*

juliol, pel qual s'aprova el Pla tècnic nacional de la Televisió Digital Terrestre (BOE 181, de 30 de juliol de 2005), la *Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya* (BOE 38, de 14 de febrer de 2006) i la *Llei Orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya* (BOE 172, de 20 de juliol de 2006), la *Llei 11/2007, d'11 d'octubre, de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA)* (BOE 266, de 6 de novembre de 2007). També es prenen altres fonts que giren entorn les relacions de la Corporació amb els territoris del domini lingüístic: l'article inèdit "La regularización de las emisiones de televisión autonómica fuera de la comunidad de origen: el caso de Cataluña (2004-2014)" (en premsa) de Josep Àngel Guimerà i José Joaquín Blasco, i els informes de control [2011; 2012; 2013] del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC), en relació al compliment de les missions específiques de servei públic competència de la Generalitat de Catalunya, publicats el 27 de juny de 2012, el 4 de març de 2014 i el 25 de febrer de 2015, respectivament.

Tanmateix, com a fonts documentals secundàries per a l'anàlisi, es prenen les edicions biennals 2005-2006, 2007-2008, 2009-2010 i 2011-2012 de *l'Informe de la comunicació a Catalunya*, de l'Institut de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona (Incom-UAB), publicació amb el suport de la Generalitat de Catalunya que analitza, cada dos anys, la situació dels mitjans de comunicació (premsa, ràdio, televisió, publicitat, cinema, grups de comunicació i indústries culturals, Internet, telecomunicacions i comunicació local) al Principat; les polítiques de comunicació al món, a la Unió Europea, a l'Estat espanyol i a Catalunya (amb incidència al territori català); també inclou monogràfics sobre la llengua, la nació i els mitjans de comunicació; i el panorama sobre la recerca acadèmica en comunicació. Alhora, l'última *Enquesta sobre els usos lingüístics de la població* (EULP) del Departament de Cultura de la Generalitat, per mitjà de la Direcció General de Política Lingüística i l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT) del 2013 [Catalunya] i 2004 [Illes Balears, Franja d'Aragó, Andorra, Catalunya Nord, Alguer i Comunitat Valenciana –aquesta última per mitjà de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL)] permet obtenir una radiografia de la situació de la llengua catalana en els territoris del domini lingüístic. Per altra banda, se segueix l'actualitat informativa a través dels portals digitals de VILAWEB (diari digital en el marc dels Països Catalans) i COMUNICACIÓ 21 (especialitzat en notícies del sector de la

comunicació) i les notes de premsa de la Sala de Premsa de la Generalitat de Catalunya; l'actualitat legislativa a través dels butlletins i diaris oficials, no sols de l'Estat espanyol [Boletín Oficial del Estado –(BOE)] i Catalunya [Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC)], també dels altres territoris de parla catalana; l'actualitat en l'ordenament dels canals de la Televisió Digital Terrestre (TDT) per comunitats autònomes (CCAA) a través del portal TDT1.COM; l'actualitat en el lideratge regional dels territoris de la Conca de la Mediterrània, mitjançant dades i informes de l'Oficina d'Estadística de la Unió Europea (EUROSTAT) i l'*International Institute for Management Development* (IMD). En tots els casos, el procediment es basa en un buidatge sistemàtic d'articles i/o de dades que concerneixen la llengua, el territori i els mitjans de comunicació i impliquen tant a Catalunya com a la resta dels territoris del domini lingüístic.

Pel que fa a l'estructura d'aquest treball d'investigació, aquest s'organitza en quatre capítols. El primer capítol és introductori i contextualitzador i, sota l'eix llengua–territori–mitjans, interrelaciona el concepte “espai de comunicació”, “televisió” i “domini lingüístic” per a construir un espai de comunicació propi on la televisió és l'estratègia fonamental per a articular en conjunt les comunitats que comparteixen llengua i cultura catalanes. El segon és una aproximació històrica de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV) en forma de cronologia, de la qual s'identifiquen les primeres relacions entre la CCRTV, concretament Televisió de Catalunya (TVC), amb els territoris del domini lingüístic durant els anys 1983-2005, especialment per mitjà de la iniciativa de la societat civil. El tercer capítol ofereix, per una banda, una contextualització dels mecanismes d'impuls i implantació de la TDT previstes per a Catalunya. Per l'altra, la descripció, anàlisi i interpretació dels instruments, mecanismes i iniciatives que poden permetre les relacions entre la CCRTV [2007: CCMA] i els territoris del domini lingüístic a partir de la Llei 22/2005 de la comunicació audiovisual de Catalunya, concretament a través de les missions de servei públic audiovisual de la Generalitat. Tanmateix, s'inclou un anàlisi de la incidència de l'aplicació del Dividend Digital (2015) en el manteniment i/o la supervivència dels llaços de la CCMA amb els altres territoris de parla catalana. El quart capítol es dedica a les conclusions analítiques que tanquen aquesta recerca.

CAPÍTOL 2

Aproximació històrica de la CCRTV (1983-2005). Les relacions amb els territoris del domini lingüístic

Tot i que la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV) neix el 1983, és pertinent fer esment que, des del minut ú de la primera legislatura catalana (1980-1984), l'aleshores president Jordi Pujol (1980-2003) va decidir apostar per una televisió pròpia en el marc de la reconstrucció nacional del país. El naixement de la televisió pública catalana és un dels episodis polítics de més tensió entre el Govern central i la Generalitat durant els anys vuitanta (Guimerà, 2014: 220). Per aquelles dates, l'única previsió de l'Estat en matèria de radiotelevisió autonòmica passava per la creació i cessió de tercers canals de titularitat estatal a les comunitats autònomes (CCAA), prèvia autorització per llei de les Corts Generals (art. 2) de la *Llei 4/1980, de 10 de gener de l'Estatut de Ràdio i Televisió* (BOE 11, de 12 de gener de 1980). En contraposició al marc general de la radiotelevisió pública estatal, la Generalitat i la direcció del Projecte d'Empresa Pública de Producció i Emissió de Televisió de Catalunya oficialitzaven el desembre de 1982 el compromís de constituir una corporació homologable als ens públics que els estats europeus havien bastit després de la Segona Guerra Mundial, ben dotada tecnològicament, professional i amb un projecte de lideratge, amb voluntat de captar grans audiències, competir amb RTVE, una clara vocació universalista i participació en la Unió Europea de Radiodifusió (UER) (Guimerà, 2014: 226). Mesos després, les pretensions de la Generalitat semblaven fer-se realitat.

Any 1983. La *Llei 10/1983, de 30 de maig, de creació de l'ens públic Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i de regulació dels serveis de radiodifusió i televisió de la Generalitat de Catalunya* (DOGC 337, de 17 de juny de 1983) s'havia aprovat abans que la norma estatal que havia de servir de referència (Guimerà, 2014: 235). La llei catalana se cenyia estrictament al marc general de l'Estatut de Ràdio i Televisió (ERT) sense concretar el model de radiotelevisió que es volia explotar, les tecnologies que es preveïen emprar o les relacions amb els altres mitjans públics, perquè hi havia por al Parlament davant la possibilitat que el Govern central presentés un recurs d'inconstitucionalitat que fes endarrerir la

posada en marxa de la televisió pròpia de Catalunya (Guimerà, 2014: 237). La Llei de la Corporació es limitava a organitzar l'ens públic i a definir-ne els òrgans de govern, el seu nomenament i funcionament intern (2014: 235). La voluntat per una televisió pròpia va arribar a suscitar més d'una sentència (la *STC 26/1982, de 23 de març*; i la *STC 28/1982, de 24 de maig*) del Tribunal Constitucional, que avalava la competència de la Generalitat en “crear, regular i mantenir la seva pròpia televisió respectant les bases estatals” (art. 16.3 Estatut d'Autonomia de Catalunya, 1979) sens perjudici d'adquirir la gestió d'un tercer canal en els termes i casos establerts per l'ERT (art. 16.1 EAC, 1979).

Any 1984. La *Llei 46/1983, de 26 de desembre, reguladora del Tercer Canal de Televisió* (BOE 4, de 5 de gener de 1984) va arribar mig any després que la norma catalana. El marc bàsic de la radiotelevisió pública autonòmica, considerat intervencionista i possibilitador de televisions controlades i poc competitives (Guimerà, 2014: 239), preveia la concessió estatal a les CCAA d'una tercera freqüència de televisió que havia d'emetre sota una xarxa de telecomunicació de titularitat estatal (art. 2), a través d'ones (Disposició Addicional Primera, restant els sistemes d'emissió per cable, satèl·lit o qualsevol altre reservats exclusivament a l'ens públic de RTVE), fixant una sèrie de limitacions en l'adquisició de programes (art. 15) i la retransmissió esportiva (art. 16), prohibint la recepció d'altres tercers canals fora del territori pel qual són cedits (art. 6) i privant, d'entrada, la participació autònoma dels tercers canals en els organismes internacionals de ràdio i televisió (Disposició Addicional Cinquena). En definitiva, limitava el desenvolupament del model català de radiotelevisió; i això va donar lloc a constants conflictes i desavinences entre RTVE i la CCRTV (Guimerà, 2014: 244).

TV3 va iniciar les emissions en proves el 10 de setembre de 1983 i les emissions regulars el gener de 1984. La plena regulació del canal va arribar pràcticament un any després amb l'aprovació del *Reial Decret 2296/1984, de 26 de desembre* (BOE 312, de 29 de desembre de 1984), quan es concedia la gestió del tercer canal a la Generalitat, com preveia la Llei 46/1983 (Guimerà, 2014: 244). L'articulat instava a la creació d'una Comissió Mixta CCRTV-RTVE per a resoldre la xarxa de transport del tercer canal. Es reconeixia la xarxa pròpia de la Corporació, però aquesta havia de cedir-la a l'Estat per a ser-ne l'únic titular, com dictava la llei.

En referència a la titularitat, la Generalitat contemplava la cessió a llarg termini a un organisme independent estatal (2014: 245). Els constants conflictes entre RTVE i la CCRTV entorn el desenvolupament de TV3 es saldaren amb la destitució del director general de l'ens públic estatal José María Calviño (1982-1986) el novembre de 1986, destitució que va suposar un alto al foc temporal entre la Corporació i l'Estat. Calviño va ser substituït al càrrec per la cineasta Pilar Miró (1986-1989), més sensible a l'existència dels canals autonòmics (Gifreu, 2014: 119).

Taula 1. Sorgiment^(A) de les emissores de televisió pública autonòmica a l'Estat espanyol en el conjunt del domini lingüístic (1983-2006)

Comunitat Autònoma	Aprovació de la llei	Corporació o Ens públic	Inici de les emissions regulars		Denominació
			Canal 1	Canal 2	
Catalunya	1983 (30/05)	CCRTV; CCMA	1984	1989	Televisió de Catalunya (TV3 i C33)
Comunitat Valenciana	1984 (04/07)	RTVV	1989	1997	Televisió Valenciana (C9 i Punt 2)
Illes Balears	1985 (22/05)	EPRTVIB	2005		Televisió de les Illes Balears (IB3)
Aragó	1987 (15/04)	CARTV	2006		Televisión de Aragón (Aragon TV)

^(A) Gifreu apunta (1991: 94) que s'havia produït una delegació competencial de caràcter general a totes les CCAA en matèria de televisió, a través de l'article 150.1 de la Constitució Espanyola.

Font: Elaboració pròpia a partir del treball de camp.

Any 1985. L'àrea de cobertura i influència de TV3 comença a desbordar-se del Principat de Catalunya. Diverses iniciatives cíviques i entitats culturals faran possible la recepció del primer canal de la Corporació als altres territoris de parla catalana, que a partir de 1987 s'estén pel domini lingüístic²⁵ (Gifreu, 2014: 121) tot i que de forma desigual. La societat Voltor SA, constituïda el 10 de desembre de 1984, comença a gestionar al 1985, en conjunt amb Obra Cultural Balear (OCB), la recepció dels canals procedents de Catalunya²⁶ (més tard també els de la Comunitat Valenciana) instal·lant un repetidor a Alfàbia, a la Serra de Tramuntana,

²⁵ Gifreu puntualitza (1991: 61) que l'Alguer és l'única àrea del domini lingüístic on les emissions en català no havien arribat perquè era necessària la utilització de satèl·lit.

²⁶ Principalment TV3 (més tard El 33), TVE-Catalunya, Catalunya Música i Ràdio Associació de Catalunya (Gifreu, 1991: 61).

Mallorca. L'èxit de les emissions de TV3 a Mallorca va fer que molts ajuntaments de l'Arxipèlag volguessin rebre-les als seus municipis, ja que en aquell moment no hi havia televisió pública balear²⁷ i la programació en català de TVE a les Illes era escassa (Guimerà; Blasco, en premsa: 5); fet que va repetir-se també a Menorca i Eivissa amb altres entitats germanes i a Formentera per iniciativa de Sa Miranda (Gifreu, 1991: 61). La recepció de TV3 a les Illes fou més o menys tolerada, fins i tot amb la participació de les autoritats polítiques. L'any 1988, la Conselleria de Cultura, Educació i Esports del Govern de les Illes Balears havia signat un conveni amb Voltor SA, que va rebre quatre milions de pessetes (24.000 euros) “per a la recepció de més canals en català” (Gifreu, 1991: 166). El primer precedent d'acord de col·laboració entre governs per a la recepció dels canals de la CCRTV a les Illes Balears sorgeix del grup parlamentari Partit Socialista de Mallorca-Entesa (PSM-EEM), que va presentar una proposició no de llei per a que el Govern balear promogués un conveni amb la Generalitat de Catalunya en el marc de la ponència parlamentària de maig de 1988 sobre el model de mitjans de comunicació audiovisual per a les Illes, però que no va prosperar (Gifreu, 1991: 165-166).

A diferència de les Illes, al País Valencià, l'arribada de TV3 va generar un vertader conflicte, tant amb el Govern central com amb la Generalitat Valenciana (Gifreu, 1991: 62). La recepció de TV3 a la Comunitat Valenciana fou possible des de març de 1986, durant les festes de la Magdalena de Castelló, gràcies a la xarxa de repetidors privats que Acció Cultural del País Valencià (ACPV) havia anat instal·lant al llarg del territori (Gifreu, 2014: 125). No obstant, des de l'abril de 1985, un veí de Sueca, Manolo García Messeguer, instal·lava un repetidor al terrat de casa seva amb la complicitat de l'Associació de Radioaficionats de la localitat (El Temps, 2011: 24). El 21 de maig d'aquell mateix any, el delegat del Govern en la Comunitat Valenciana Eugenio Burriel (1982-1989) n'ordenava el seu tancament; i tot i el tancament, en els mesos següents, la instal·lació d'antenes particulars per a captar el senyal de TV3 es va multiplicar estrepitosament (El Temps, 2011: 24). A finals de 1985, ACPV posava en venda bons de 100 pessetes, dels quals se'n vengueren 150.000 per a instal·lar i engegar els tres grans repetidors de l'entitat cultural (el Bartolo, per a la província de Castelló, la Carrasqueta per a la província

²⁷ S'havia aprovat la Llei 7/1985, de 22 de maig, de creació de la companyia de ràdio i televisió de les Illes Balears (BOE 213, de 5 de setembre de 1985) però no es va desplegar fins el 2005.

d'Alacant i la Perenxisa per a la província de València). Als tres principals se n'hi sumen cinc de potència mitjana i cinc de potència baixa per a zones d'orografia més complexa (El Temps, 2011: 24). La recepció de TV3 a la Comunitat Valenciana al 1988 ja originava suspicàcies al president Joan Lerma (1982-1995; PSPV-PSOE), que perfilava l'obertura de Radiotelevisió Valenciana (RTVV) i Canal 9 per a l'any següent (Gifreu, 2014: 125).

Any 1989. L'adjudicació de les freqüències radioelèctriques per a l'emissió de Canal 9 de RTVV, les mateixes per on ACPV distribuïa el senyal de TV3, enceta un conflicte permanent per a la recepció dels canals de la CCRTV a la Comunitat Valenciana que s'ha anat reeditant legislatura rere legislatura, tant amb el Partit Socialista del País Valencià (PSPV-PSOE) com amb el Partit Popular de la Comunitat Valenciana (PPCV-PP) a la Generalitat Valenciana (Gifreu, 2014: 125). El setembre d'aquell any, abans de la posada en marxa de Canal 9²⁸, el ministre de Transports, Turisme i Comunicacions José Barrionuevo (1988-1991; PSOE) donava l'ordre a la Guàrdia Civil de clausurar els repetidors instal·lats per l'entitat cultural ACPV, obligant a la mateixa plataforma a utilitzar altres freqüències de qualitat més deficient, factor que afectava no només a la recepció de TV3 sinó al volum d'audiència d'aquesta emissora en el territori valencià (2014: 125). Paral·lelament al conflicte valencià, les emissions regulars del Canal 33, el segon de la CCRTV, començaven el 10 de setembre²⁹, després de resoldre, en primer lloc, el xoc jurídic del nou canal amb la Llei 46/1983 i, més tard, el xoc tècnic amb el pla previst per a la televisió privada (Guimerà, 2014: 267). Les emissions alegals de TVC al País Valencià van servir a la Generalitat Valenciana i al Govern central per emprendre mesures restrictives i persecutòries constants contra l'entitat cultural, amb denúncies, dures sancions i interferències constants en el senyal de TV3 dels seus repetidors. El tancament forçós de repetidors i la inestabilitat de les emissions va arribar a oïdes del Parlament Europeu per part dels eurodiputats Carles Gasòliba (1986-2004; CDC) i Antoni Gutiérrez Díaz (1987-1994; ICV); malauradament Europa no va arribar a pronunciar-se (El Temps, 2011: 25).

²⁸ Canal 9 inicia les seves emissions el 9 d'octubre de 1989, Dia de la Comunitat Valenciana, ocupant les freqüències que utilitzava llavors ACPV per emetre TV3, optant per un sistema bilingüe valencià-castellà en la seva programació, el valencià per a informatius, esports, infantils i producció pròpia; el castellà per a sèries, films i producció aliena (Gifreu, 2014: 123).

²⁹ Segons Corominas, M. i López, B. (1994: 90), la seva posada en marxa coincidia amb una triple finalitat: 1) aconseguir una posició d'avantatge per sobre de la imminent competència de les televisions privades estatals; 2) dotar a la llengua catalana de més presència en el conjunt dels mitjans audiovisuals; i 3) centralitzar els continguts esportius, culturals, informatius i educatius en un nou canal adreçat a una audiència especialitzada.

En el cas dels altres territoris de parla catalana, Andorra, la Catalunya Nord i la Franja d'Aragó rebien el senyal de TV3 per “desbordament hertzià” (Guimerà; Blasco, en premsa: 6), és a dir, el senyal que distribuïen els repetidors catalans (a una potència altíssima) era capaç de traspasar la frontera amb Andorra, França i Aragó (Espanya) i arribar a Andorra la Vella, Perpinyà i Fraga, respectivament. No obstant, TV3 només arribava a algunes àrees d'aquests territoris perquè es troben situats en una orografia complexa. Per això, a partir de 1985, a la Catalunya Nord, si bé les zones d'ombra s'ubicaven al Vallespir, al Conflent i al Rosselló, eren necessàries antenes suplementàries que, en molts casos, els mateixos municipis nord-catalans decidien instal·lar (Gifreu, 1991: 63). En el cas d'Andorra, des de març de 1985, el Principat rebia les emissions de TV3 a través d'una xarxa de deu reemissors de propietat andorrana que connectaven amb el senyal del receptor instal·lat a la comarca de l'Alt Urgell (El Periódico, 1985, 16 de març: 46). A la Franja d'Aragó, Gifreu cita a Juli Pallarol (1991: 167), que comenta que la recepció de TV3 i les emissions de la televisió pública catalana al territori van aixecar suspicàcies entre les autoritats aragoneses a partir dels anys noranta.

L'impacte de TV3 en la societat catalana va ser enorme i creixent, no sols al Principat, sinó al conjunt de l'espai del català (Gifreu, 2014: 120). L'arribada de les emissions de TV3 a la Comunitat Valenciana, a les Illes Balears, a la Franja, a la Catalunya Nord i a Andorra es pot considerar una primera fita en la construcció d'un vertader mitjà de comunicació de masses amb cobertura global a tot el domini lingüístic (Gifreu, 1991: 72). Les primeres audiències de TV3 entre 1987 i 1989 fora del Principat oscil·laven del 18% al 24% a les Illes Balears i del 9,3% al 3% a la Comunitat Valenciana, segons l'Estudi General de Mitjans (EGM) de l'Associació per a la Investigació de Mitjans de Comunicació (AIMC) (Guimerà, 2014: 121).

Any 1990. La Federació Llull, formalitzada el 23 de juny a Palma de Mallorca per les tres principals entitats dels Països Catalans [Òmnium Cultural (OC), Acció Cultural del País Valencià (ACPV) i Obra Cultural Balear (OCB)] es constitueix per a multiplicar la seva capacitat d'incidència a favor de la llengua i la cultura catalanes per a vertebrar un futur compartit entre els territoris del català, mitjançant diverses iniciatives, d'entre altres, la creació d'un espai de comunicació on les televisions en llengua catalana es vegin per tot l'àmbit lingüístic (Federació Llull, 2015).

Any 1992. El 25 de febrer, el grup parlamentari d'Esquerra Unida pel País Valencià (EUPV) presenta una proposició no de llei sobre la reciprocitat entre Canal 9 i TV3. És la primera referència a la reciprocitat com a intercanvi de les emissions televisives entre els governs dels territoris respectius; a diferència del que havia succeït a les Illes Balears el maig de 1988, que s'instava al Govern balear a un acord de col·laboració amb Catalunya per a rebre els canals de la CCRTV. La proposició d'EUPV instava les administracions pertinents a prendre el protagonisme per a regular les emissions recíproques (BOCV 40, de 6 de març de 1992: 3079).

Any 1995. Andorra Televisió inicia les seves emissions en proves el 4 de desembre a través de la freqüència del Canal 33, mitjançant un acord amb TVC per a emetre en desconexió els seus programes informatius, el del migdia (13,45 hores) i el de la nit (21,00 hores). Després dels tres mesos d'emissions en proves, la cadena andorrana preveia l'obtenció d'un MUX propi per a encabir-hi el canal i la seva programació, una nova graella esportiva, infantil, concursos i debats especials (La Vanguardia, 1995, 6 de desembre: 4).

Any 1997. Arrenquen les emissions per satèl·lit de Televisió de Catalunya Internacional (TVCi), un canal adreçat als catalans de fora del Principat amb una programació basada en continguts de producció pròpia de la cadena, que emet a través dels satèl·lits Astra, i més tard Hispasat (1998), després d'aprovar-se la *Llei 25/1994, de 12 de juliol, per la qual s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 89/552/CEE, de 3 d'octubre de 1989, de Televisió sense Fronteres, establint la coordinació de disposicions legals, reglamentàries i administratives dels Estats membres relatives a l'exercici de les activitats de radiodifusió televisiva* (BOE 166, de 13 de juliol de 1994), norma d'obligat compliment que preveu la possibilitat que una televisió que emet des de i per a un Estat membre pugui rebre's en els altres Estats de la Unió (art. 2.1 i Disposició Addicional Única). La posada en marxa d'aquest canal va implicar un acostament entre la CCRTV i els territoris del domini lingüístic a través del satèl·lit, també amb les comunitats catalanes de l'exterior, emparades en la *Llei 18/1996, de 27 de desembre* (BOE 32, de 6 de febrer de 1997) i el compromís de la Generalitat de Catalunya amb aquestes: "la col·laboració recíproca dels mitjans de comunicació de la CCRTV en activitats de difusió de la situació de les comunitats catalanes i les seves entitats i iniciatives" (art. 9, lletra J).

Any 1999. La CCRTV es converteix en un dels actors pioners de l'Estat en emissions experimentals de Televisió Digital Terrestre (TDT). Per a això, explotava des de 1998 un MUX sencer destinat a l'emissió en proves del sistema digital i de serveis interactius, abans fins i tot que s'aprovés el *Reial Decret 2169/1998, de 9 d'octubre, pel qual s'aprova el Pla Tècnic Nacional de la Televisió Digital Terrenal (PTNTDT)* (BOE 248, de 18 d'octubre de 1998) (Guimerà, 2014: 377). Paral·lelament, la proposta acadèmica de Josep Gifreu i Maria Corominas, recollida en l'obra *Construir l'espai català de comunicació* (1991), la qual atorgava una destacable importància a l'àmbit televisiu per a construir un espai de comunicació propi per als territoris del domini lingüístic, fou assumida per la classe política catalana a finals dels anys noranta (Guimerà; Blasco, en premsa: 18). El Ple del Parlament de Catalunya de 15 de desembre de 1999 debatia les propostes de resolució presentades pels grups parlamentaris entorn el debat general sobre els mitjans audiovisuals de Catalunya. Finalment, la Resolució 3/VI, aprovada per una àmplia majoria parlamentària, feia referència explícita a la promoció d'un espai català de comunicació basat “en acords recíprocs entre els governs de tots els territoris de l'àmbit lingüístic català i en convenis entre les emissores de ràdio i televisió que emeten en llengua catalana, encara que només sigui parcialment, per treballar conjuntament en aspectes de programació i en la projecció internacional” (art. II.1) “a fi de donar cobertura legal expressa a les emissions de Televisió de Catalunya en tots els territoris de l'àmbit lingüístic del català” (art. II.3). La mateixa resolució instava a la Generalitat de Catalunya a promoure la modificació de la Llei del Tercer Canal (1983) per a regular la reciprocitat entre els territoris. Finalment, arran les experiències més o menys tumultuoses a Catalunya, Illes Balears i Comunitat Valenciana sobre la recepció de TV3 i Canal 9 als seus respectius territoris durant els vuitanta i noranta, el Govern central s'avenia a finals d'any a permetre la signatura de convenis per a l'emissió d'un o més canals de televisió autonòmica en l'àmbit geogràfic d'altres comunitats (sempre que l'espai radioelèctric corresponent als seus àmbits territorials fossin adjacents i s'utilitzessin les freqüències atorgades pel Ministeri), consideració recollida en la Disposició Addicional Trenta-dosena de la *Llei 55/1999, de 29 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social* (BOE 312, de 30 de desembre de 1999), introduïda en la nova Disposició Addicional Setena dins la *Llei 46/1983, de 26 de desembre, reguladora del Tercer Canal de Televisió* (BOE 4, de 5 de gener de 1984). La resolució també instava a

una major pluralitat informativa; una especial atenció a les noves tecnologies, la Societat de la Informació i la nova cultura digital; la reforma del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) com a autoritat independent; i la reforma de la CCRTV a partir de criteris d'independència, professionalitat i viabilitat econòmica.

Per altra banda, des de 1999, la Generalitat insistia al Govern central que li concedís el MUX reservat que preveia el PTNTDT (1998) en la Disposició Addicional Primera, apartat 3. Mentre la petició catalana no es responia i la plataforma de TDT de pagament Quiero Televisión³⁰ s'esfondrava (2000-2002), la CCRTV reordenava la seva oferta de canals en el nou Canal 33/K3³¹ (2001) i el 3/24³² (2003). Després de diverses negociacions i la pressió exercida des de la Generalitat, l'Executiu central accedia a atorgar excepcionalment un segon MUX a Catalunya³³, que la Generalitat destinaria a la iniciativa privada (Guimerà, 2014: 376).

Any 2004. El Principat d'Andorra debuta al Festival de la Cançó d'Eurovisió Turquia 2004, després d'ingressar el 2003 a la Unió Europea de Radiodifusió (UER). Radiotelevisió d'Andorra (RTVA), falta de recursos, demana la col·laboració de la CCRTV per a l'organització conjunta d'un programa de nou capítols (*Dotze punts*, producció de El Terrat, emès entre el 18 de gener i el 14 de març simultàniament per Andorra Televisió i TV3) per a escollir al candidat/a que ha de representar al país pirinenc en la 49ª edició del concurs musical. L'acord es materialitza en la candidatura de Marta Roure, amb la cançó *Jugarem a estimar-nos* íntegrament en català. L'acord de TVC i RTVA va provocar recels dins RTVE, que ho considerava una intromissió il·legítima de Catalunya al Festival de la UER³⁴.

³⁰ Quiero Televisión (2000-2002), que va ser la primera plataforma de Televisió Digital Terrestre (TDT) de pagament a l'Estat espanyol, va entrar en fallida ja que el seu projecte televisiu implicava el mateix model de negoci que les dues plataformes digitals existents en aquell moment a l'Estat, Vía Digital (Telefónica) i Canal Satélite Digital (Prisa), que ja havien anunciat la seva fusió en Digital+ després de presentar pèrdues importants en els seus ingressos i una notable desinversió i desinterès per les seves respectives plataformes (Guimerà, 2014: 367).

³¹ En una constant etapa de transformació i indefinició, el Canal 33 es remodelava en el 33/K3, un nou canal dividit per franges horàries. El 33 emetria a les franges de matí i nit amb una programació orientada a la creativitat, l'avantguarda i el talent emergent. El K3, per la seva part, emetria a la tarda amb una programació infantil (Club Súper 3) i juvenil (3xl.net). La seva posada en marxa s'efectua el 23 d'abril de 2001 (Guimerà, 2014: 273).

³² El 20è aniversari de les primeres emissions de TV3 es va celebrar amb el llançament del 3/24, un canal vint-i-quatre hores d'informació i amb connexions a l'activitat legislativa del Parlament de Catalunya. Inicialment dissenyat per a emetre des de la plataforma de TDT de pagament Quiero Televisión, va acabar emetent en analògic de forma provisional a l'espera d'un nou projecte de televisió digital a l'Estat. La seva posada en marxa s'efectua l'11 de setembre de 2003 (Guimerà, 2014: 274-275).

³³ Ordre comunicada per la qual es determina un canal múltiple addicional de televisió digital terrenal per a la cobertura territorial de Catalunya en xarxa multifreqüència. Signada pel sotsdirector general d'Ordenació de les Telecomunicacions a Madrid el 9 de maig de 2003 (Guimerà, 2014: 376).

³⁴ Vilaweb. (17 de març de 2004). Marta Roure guanya "12 punts" i representarà Andorra a Eurovisió amb la cançó de Bardagi, Vilaweb.

El 7 de maig d'aquell any, els governs català i balear signaven un conveni³⁵ per a fer possible, tècnicament i econòmicament, la recepció recíproca dels canals de la CCRTV i els de l'Ens Públic de Ràdio i Televisió de les Illes Balears (EPRTVIB) als respectius territoris. La signatura del conveni comprometia a les dues corporacions (obrint el pacte a la resta de territoris de llengua i cultura catalanes) a sol·licitar conjuntament a l'Estat la planificació d'un MUX complet, que s'anomenaria Canal Euroregió, de cobertura total per a l'Euroregió Pirineus-Mediterrània³⁶ i on es volien encabir els primers canals de les respectives corporacions públiques (Guimerà; Blasco, en premsa: 7). Aquesta iniciativa fou una de les primeres opcions per a legalitzar les emissions de TVC fora del Principat. No obstant, amb independència de les decisions del Govern central i de la resta dels territoris del domini lingüístic sobre el macroprojecte interregional, els governs català i balear es comprometien a trobar un espai, com a màxim el 2008, per a posar en marxa les emissions recíproques de les seves respectives televisions públiques. Per tant, els convenis bilaterals s'erigien com l'alternativa a l'Euroregió en cas de desacord entre els territoris participants (Guimerà; Blasco, en premsa: 8).

Any 2005. Davant la negativa de la Comunitat Valenciana a incorporar-se a l'Euroregió i la negació sistemàtica del Govern central a cedir l'espai radioelèctric necessari per al projecte, la Generalitat de Catalunya decideix aplicar l'alternativa (Guimerà; Blasco, en premsa: 8). El febrer d'aquell any, el Govern català i balear firmaven un acord que desenvolupava la segona part del conveni de l'any anterior. Per part de Catalunya, la Generalitat es comprometia a garantir la recepció d'IB3 en el 75%, com a mínim, del Principat, des de l'inici de les seves emissions regulars a les Illes (el 4 de setembre), provisionalment en analògic (en un futur, mitjançant el sistema digital) i començant a l'àrea metropolitana de Barcelona. Progressivament, el senyal s'estendria a la resta del territori, coincidint amb l'adjudicació de les llicències de Televisió Digital Terrestre Local (TDTL) prevista per al 2006. Per part de les Illes Balears, el Govern balear i l'EPRTVIB es comprometien a transportar el senyal de TVC a l'Arxipèlag, fins ara distribuït per Voltor SA (Guimerà; Blasco, en premsa: 10). També es desenvolupava una col·laboració audiovisual i institucional.

³⁵ Espanya. Conveni de col·laboració entre la Generalitat de Catalunya i el Govern de les Illes Balears per a la recepció recíproca dels canals de televisió de Catalunya i les Illes Balears als respectius territoris (de 7 de maig de 2004).

³⁶ L'Euroregió Pirineus-Mediterrània, nascuda el 29 d'octubre de 2004, és un projecte de cooperació política entre Catalunya, Illes Balears, Llenguadoc-Rosselló i Migdia-Pirineus. Aragó hi havia format part (2004-2006). Des de l'agost de 2009, se li reconeix personalitat jurídica com a Agrupació Europea de Cooperació Territorial (AECT) (Guimerà; Blasco, en premsa: 7).

CAPÍTOL 3

Construir un espai de comunicació (2005-2015). Instruments, mecanismes i iniciatives

1. La CCRTV en el procés d'impuls de la TDT

El canvi de Govern central al març de 2004 en favor del PSOE [José Luís Rodríguez Zapatero, 2004-2008 i 2008-2011] i la posada sobre la taula d'un nou projecte de Televisió Digital Terrestre (TDT) per a l'Estat van obrir la porta a plantejar vies per a legalitzar les emissions de TVC fora del Principat (Guimerà; Blasco, en premsa: 6). La implantació de la TDT posava a disposició de les comunitats autònomes una major quantitat d'espai radioelèctric, que feia tècnicament viable els acords de reciprocitat televisiva reconeguts en la Llei 55/1999 entre comunitats adjacents. La Llei 10/2005, *de 14 de juny, de mesures urgents per a l'impuls de la Televisió Digital Terrestre, d'alliberament de la Televisió per cable i de foment del pluralisme* (BOE 142, de 15 de juny de 2005) i el *Reial Decret 944/2005, de 29 de juliol, pel qual s'aprova el Pla tècnic nacional de la Televisió Digital Terrestre* (BOE 181, de 30 de juliol de 2005) van respondre en bona part a les peticions de la Generalitat³⁷ (Moragas, M.; Fernández, I., 2007: 220).

Les modificacions que el Govern central havia introduït el 2005 en el PTNTDT de 1998 afectaven directament al mapa de l'audiovisual de Catalunya. El nou pla tècnic (2005) establí que, amb l'apagada analògica prevista pel 3 d'abril de 2010, cada comunitat autònoma disposaria de dos MUX de TDT autonòmica (MAUT-MUX). Com també preveia el RD 944/2005, el canal múltiple que el govern de José María Aznar (2000-2004) havia concedit a la Generalitat al 2003 excepcionalment (i que aquesta última el va adjudicar a l'empresa privada Grupo Godó), no computava a efectes de la reserva de MAUT-MUX per a després de l'apagada (Moragas; Fernández, 2007: 221). Per la seva part, la Generalitat de Catalunya recollia en el *Pla d'Implantació de la TDT a Catalunya* de 9 de juny de 2005 les consideracions del nou PTNTDT (2005) i presentava un nou mapa audiovisual per al Principat.

³⁷ Les polítiques d'impuls de la Televisió Digital Terrestre (TDT) a Catalunya es desenvolupen durant la VII i VIII legislatura catalanes (2003-2006 i 2006-2010, respectivament) sota els governs de coalició del Partit dels Socialistes de Catalunya-Ciutadans pel Canvi (PSC-CpC), Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) i Iniciativa per Catalunya Verds-Esquerra Unida i Alternativa (ICV-EUiA).

La construcció d'un «nosaltres» en l'espai català de comunicació
La CCMA i els territoris del domini lingüístic durant el període 2005-2015

Taula 2. Pronòstic de l'oferta de TDT local i autonòmica catalana (2005)

	MUX (4 canals)	Desplegament
Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV) (CCMA: 2007)	2 destinats a ampliar l'oferta pública (un total de 8 canals) i 1 dedicat a la interactivitat	MUX 1: 1998 ^(B) MUX 2: 2006 MUX 3: Després de l'apagada
Emissions Digitals de Catalunya, SA	1 destinat a ampliar l'oferta privada (un total de 4 canals)	Març 2005 – Setembre 2006
Projecte Euroregió	1 destinat a la reciprocitat	MUX sol·licitat en el conveni CCRTV-EPRTVIB (2004) ^(C)
Locals^(A)	24 (un total de 96 canals)	2006 – 2009

^(A) De les vint-i-una demarcacions establertes en el RD 439/2004, de 12 de març, pel qual s'aprova el Pla tècnic nacional de la televisió digital local (BOE 85, de 8 d'abril de 2004), la demarcació de la Seu d'Urgell pren especial importància de cara les relacions transfrontereres de la CCMA i Andorra.

^(B) El MUX 1 de la CCRTV estava disponible des de 1998, abans del PTNTDT (1998), destinat a l'emissió experimental del sistema digital, imatge panoràmica en 16:9 i serveis interactius.

^(C) Encara que no es va renunciar oficialment a la seva posada en marxa, va acabar desapareixent progressivament de l'agenda política dels governs regionals (Guimerà; Blasco, en premsa: 7).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Pla d'Implantació de la TDT a Catalunya (2005).

Taula 3. Oferta actual i evolució dels canals de TDT de Televisió de Catalunya (TVC) (2005-2015)

Canal	Temàtica	Evolució
	Generalista	Operatiu (1983-actualitat)
	Cultural	 (2001-2006) compartint franja horària (2006-2012) (2012-actualitat) compartint franja horària
	Informativa	Operatiu (2003-actualitat)
	Esportiva	Operatiu (2011-actualitat)
	Generalista en alta definició	Operatiu des del MUX d'Emissions Digitals de Catalunya (2014)
	Emissions fora del Principat	Emissions per satèl·lit (1995-2012) Substitueix el senyal de TV3 per TDT a les Illes Balears (2009)
	Cultural propi/extern	Substitueix al Canal Pilot (2005) (2006-2009) compartint en franja horària El es transforma en (2009) substitueix (2010-2012) (2010-2012) compartint franja horària

Font: Elaboració pròpia a partir del treball de camp.

2. Missions de servei públic audiovisual de la Generalitat

Després del canvi polític a la Generalitat al 2003, Jones (2007: 517) assegura que hi ha un reenfocament del concepte **espai català de comunicació**. El “sorpasso” d'ERC en les eleccions autonòmiques de 2003 desplaçava a CiU en benefici del PSC-CpC, constituint ambdues formacions dos governs en coalició amb els ecologistes (2003-2006 i 2006-2010). L'actualització del paradigma es fa palès notòriament amb l'entrada de Joan Manuel Tresserras a la Conselleria de Cultura i Mitjans de Comunicació (2006-2010). El conseller, designat per ERC, coincideix en bastir un espai de comunicació similar al model de CiU, però des d'una perspectiva menys etnocèntrica, políticament a l'esquerra, lingüístico-cèntric (ús d'una varietat estàndard de la llengua catalana), biaix antiespanyolista i de caire pancatalanista (Jones, 2007: 517).

La recerca *Construir l'espai català de comunicació* (1991) de Josep Gifreu³⁸ cobrava una certa importància a finals dels anys noranta en el debat general, de 15 de desembre de 1999, sobre els mitjans audiovisuals de Catalunya (Guimerà; Blasco, en premsa: 18). El debat va fer comprometre el Ple del Parlament a una resolució que instava a l'adopció de tres noves normes per a l'audiovisual català del nou mil·lenni. La primera, la *Llei 2/2000, de 4 de maig, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya* (CAC) (BOE 137, de 8 de juny de 2000), reconvertia el CAC de caràcter consultiu (1996-2000) en una autoritat independent plena, assumint un paper rellevant en l'ordenació de l'audiovisual públic i privat de Catalunya en l'àmbit de les seves competències. La segona, la *Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya* (BOE 38, de 14 de febrer de 2005), s'erigia com un instrument essencial per a l'ordenació de les normes que regulen aquest sector i per a l'impuls i competitivitat d'aquest en el context d'una nova realitat social, tecnològica i econòmica. La tercera, la *Llei 11/2007, d'11 d'octubre, de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals* (BOE 266, de 6 de novembre de 2007), on el nou marc de l'audiovisual obligava la Generalitat a redefinir les funcions i obligacions del servei públic de la CCRTV (Gifreu, 2014: 85).

³⁸ La investigació més emblemàtica de Josep Gifreu (*Construir l'espai català de comunicació*) va ser finançada i publicada al 1991 pel Centre d'Investigació de la Comunicació (CEDIC). L'aleshores president Jordi Pujol (1980-2003) havia promogut al 1987 la creació d'aquest centre d'investigació independent, que va ser dirigit pel periodista Wifredo Espina fins que al 1997 el centre va tancar per a reconvertir-se en el Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) (Jones, 2007: 516).

És pertinent comentar de la Llei 22/2005 l'article 26 sobre **les missions del servei públic audiovisual de la Generalitat**, que recull les recomanacions (II.1 i II.3) de la Resolució 3/VI, de 15 de desembre de 1999, del Ple del Parlament de Catalunya en els apartats (M) i (O). L'article 26 lletra (M) preveu a la Generalitat “estrènyer els vincles, mitjançant la cooperació i les activitats que li són pròpies, amb la resta de comunitats de llengua i cultura catalanes”, que, segons l'informe de control [2011; 2012; 2013] del CAC, *en relació al compliment de les missions específiques del servei públic competència de la Generalitat*, inclou l'emissió d'obres coproduïdes per TVC amb els prestadors públics de televisió de les CCAA de parla catalana de l'Estat, i per l'altra, els acords i convenis de reciprocitat de les emissions que es mantenen amb els governs d'aquests territoris. Segons l'últim informe de control [2013] del CAC (publicat el 25 de febrer de 2015), la coproducció d'obres audiovisuals entre TVC i la Comunitat Valenciana, Aragó i les Illes Balears es concentra en el gènere documental. Respecte els acords i convenis d'emissions, el CAC comprova la vigència dels convenis signats amb les Illes Balears [al 2012 es deixa de rebre IB3 al Principat però se segueixen emetent els canals de la CCMA], Aragó [vigent en les sis comarques de la Franja], Andorra [reciprocitat vigent] i així com l'acord per emetre els canals de la CCMA a la Catalunya Nord [vigent d'ençà la regulació de les emissions el 2012]. En relació a les negociacions amb la Comunitat Valenciana, s'aprova un acord de reciprocitat el 2013 però que finalment no es duu a la pràctica, amb l'afegit del tancament de RTVV el novembre d'aquell any.

L'article 26 lletra (O) preveu la “difusió del servei públic de comunicació audiovisual de la Generalitat més enllà del territori de Catalunya com a mecanisme de projecció exterior de la cultura, la llengua i els valors de la societat catalana mitjançant la utilització de les tecnologies més adequades a aquest efecte” que inclou, segons l'informe de control [2011; 2012; 2013] del CAC, la disponibilitat a escala estatal i internacional de TV3 CAT, el canal de TVC pensat per a ser vist a l'exterior distribuït a través de diverses tecnologies. Segons l'últim informe de control [2013] del CAC (publicat el 25 de febrer de 2015), la difusió dels continguts de la CCMA més enllà de Catalunya només es pot realitzar per mitjà dels portals web corporatius, de les plataformes de vídeo i dels dispositius amb connexió a Internet (televisió connectada, mòbils, ordinadors, consoles i tauletes digitals); les emissions via satèl·lit del canal internacional de la CCMA van finalitzar l'any 2012.

En la línia de la Llei 22/2005, la *Llei Orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya* (EAC) (BOE 172, de 20 de juliol de 2006) preveu un articulat que fa referència als conceptes “cooperació”, “conveni”, “col·laboració” i “comunicació” entre els territoris de llengua i cultura catalanes. Aquestes consideracions estatutàries es prenen en:

Art. 6.4. **La llengua pròpia i les llengües oficials.** “La Generalitat ha de promoure la comunicació i la cooperació amb les altres comunitats i territoris que comparteixen patrimoni lingüístic amb Catalunya”.

Art. 12. **Els territoris amb vincles històrics, lingüístics i culturals amb Catalunya.** “La Generalitat ha de promoure la comunicació, l'intercanvi cultural i la cooperació amb les comunitats i els territoris, pertanyents o no a l'Estat espanyol, que tenen vincles històrics, lingüístics i culturals amb Catalunya”.

Art. 197.1. **Cooperació transfronterera, interregional i desenvolupament.** “La Generalitat ha de promoure la cooperació amb les regions europees amb què comparteix interessos econòmics, socials, ambientals i culturals, i hi ha d'establir els relacions que corresponguin”.

Per altra banda, la *Llei 7/2010, de 31 de març, general de la comunicació audiovisual* (BOE 79, d'1 d'abril de 2010), en l'article 40.4 sobre **el servei públic de comunicació audiovisual**, preveu que “l'emissió del servei públic de comunicació audiovisual per ones hertzianes terrestres d'una comunitat o ciutat autònoma a una d'adjacent i amb afinitats lingüístiques i culturals podrà realitzar-se quan ho acordin ambdues parts mitjançant un conveni, i existeixi reciprocitat”. Aquest article és fruit d'una esmena presentada al Congrés pels grups parlamentaris PSC, CiU, ERC i ICV-IU en el marc de l'aprovació de la Llei 7/2010³⁹. La novetat introduïda comporta que el Govern central ja no participa en el procediment del conveni (no és necessària la seva autorització). Només cal que els dos governs autonòmics interessats en la reciprocitat televisiva es posin d'acord. No obstant, el Govern central pot entorpir el procés si no habilita l'espai radioelèctric necessari (El Punt Avui, 2010, 7 de gener).

³⁹ El Punt Avui. (7 de gener de 2010). L'acord bilateral serà suficient perquè TV3 es vegi al País Valencià, *El Punt Avui*.

3. Convenis de reciprocitat i acords de col·laboració

Jones confirma (2007: 505) que els successius governs de la Generalitat de Catalunya han assumit el paper protagonista en l'aplicació de Polítiques Nacionals de Comunicació i Cultura (PNCC), especialment amb la CCRTV (1983-2007) i la CCMA (2007-), ateses les competències i limitacions que subscriuen la Constitució (1978) i les normes bàsiques en matèria de radiotelevisió, per a la construcció d'un espai de comunicació propi tan autònom com sigui possible respecte de l'estatal.

Taula 4. Signatura i desplegament dels convenis i acords de reciprocitat i col·laboració en termes de televisió entre la Generalitat de Catalunya i els territoris del domini lingüístic (2004-2013)

	Catalunya (Televisió de Catalunya)			
Domini lingüístic	Reciprocitat	Desplegament	Col·laboració	Desplegament
Illes Balears (IB3 Televisió)	2004; 2005; 2009 ; 2010	2009-2012 (IB3-Principat) Vigent ^(B) (TVC-Balears)		
Comunitat Valenciana (Televisió Valenciana)	2013^(C)		2008^(D)	2008-2010 (TVV-Principat)
Franja d'Aragó (Aragón Televisión)	2010	Sense acomplir (ATV-Ponent) Vigent ^(E) (TVC-Franja)		
Andorra (Andorra Televisió)	2010	2010-actualitat (ATV-Alt Pirineu) 2010-actualitat (TVC-Andorra)		
Catalunya Nord^(A)			2010; 2012	2012-actualitat (TVC-CatNord)
L'Alguer^(A)			2008	2008-2012 (TVC-Alguer)

^(A) No disposen de televisió pública regional pròpia; sinó un canal estatal de desconexió regional.

^(B) Vigent des de 2009 però afectat des de l'aplicació del Dividend Digital (31-3-2015).

^(C) Conveni sense efecte després del tancament de Radiotelevisió Valenciana (29-11-2013).

^(D) Decisió de la CCMA per minvar les tensions amb la Generalitat Valenciana (El Temps, 2011: 29).

^(E) Vigent des de 2010 per desbordament hertzià del repetidor d'Alpicat (Segrià).

Font: Elaboració pròpia a partir del treball de camp.

Segons l'Enciclopèdia Jurídica de la Universitat Nacional d'Educació a Distància (UNED) (2014), “la cooperació, dins el Dret Administratiu Local, comprèn el desenvolupament d'una activitat o una relació recíproca entre les Administracions Públiques”. Aquesta activitat cooperativa comporta una coordinació i eficàcia entre les administracions implicades per al seu desenvolupament. La cooperació pot ser en matèria econòmica, tècnica, administrativa i/o per assumptes d'interès comú, i se subscriu mitjançant convenis i acords de col·laboració. “Un conveni de col·laboració és un instrument de cooperació interadministratiu entre organismes públics amb la finalitat de perseguir una major eficàcia en l'exercici de les seves competències”. Són pactes bilaterals o multilaterals entre òrgans de govern on s'especifica 1) el finançament per a la realització dels compromisos establerts, 2) les actuacions que es desenvoluparan per al compliment del conveni, 3) la possibilitat d'establir una organització mixta per a la gestió, vigilància i control del conveni i 4) la vigència del pacte. Per altra banda, “un acord de col·laboració és la concordança de voluntats per assolir un compromís”. De caràcter bilateral, l'acord és l'encontre de voluntats entre dues administracions amb interessos paral·lels i que es proposen aconseguir-los mitjançant un acte de negociació.

Davant la dificultat per a posar en marxa el MUX Euroregió, la Generalitat de Catalunya decideix optar per la signatura d'acords bilaterals amb les diferents comunitats de llengua i cultura catalanes. És a partir de llavors quan el Govern català comença a parlar d'acords de reciprocitat (Guimerà; Blasco, en premsa: 8). Els mateixos autors consideren que els acords bilaterals no implicaven més espai radioelèctric, sinó l'eficiència per part de cada comunitat autònoma de l'espai que tenia assignat per a les seves emissions televisives (2015: 8). Segons el conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació Joan Manuel Tresserras (2006-2010), citat per Guimerà i Blasco (en premsa: 9), aquests acords no havien de forçar l'entrada de TV3 en les altres CCAA sinó que havien de buscar la complicitat i l'interès dels altres territoris per a la posada en marxa de la reciprocitat. “L'acord no només es tractava d'un instrument jurídic sinó també d'un mecanisme polític d'entesa entre els territoris de llengua i cultura catalanes” (Guimerà; Blasco, en premsa: 9). El pacte subscrit entre la Generalitat de Catalunya i el Govern de les Illes Balears l'any 2004 és el precedent immediat d'acord de reciprocitat entre dues administracions per afinitat lingüística i cultural (Guimerà; Blasco, en premsa: 10).

3.1. Illes Balears

Entre 2004 i 2010, els governs català i balear firmen fins a quatre convenis relatius a la reciprocitat televisiva (desenvolupament, ampliacions i actualitzacions) (Guimerà; Blasco, en premsa: 10). El conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació Joan Manuel Tresserras (2006-2010; tripartit) i el conseller de la Presidència del Govern de les Illes Balears Albert Moragues (2007-2011; PSIB-PSOE) es comprometen a adaptar el 27 de juny de 2008 el conveni de reciprocitat televisiva entre Televisió de Catalunya (TVC) i Televisió de les Illes Balears (IB3), acordat pels governs de Maragall (2003-2006; tripartit) i Matas (2003-2007; PPIB-PP) el 2004 en el nou marc de la TDT. Aquesta actualització es va oficialitzar **el 22 de gener de 2009**⁴⁰, després que una comissió mixta avalués, durant els mesos anteriors, les necessitats d'ambdós territoris per a fer efectiva la reciprocitat dels canals, sota la premissa de construir un sistema de cultura i comunicació propi. Aquest nou conveni⁴¹ obria la construcció d'un mercat cultural significatiu a nivell europeu i millorava l'oferta televisiva en llengua catalana (Nota de premsa, Generalitat: 2009). Amb una vigència de cinc anys, els governs català i balear es comprometien, inicialment, a la reciprocitat dels canals TV3 i IB3 en TDT en els respectius territoris (art. 1), efectiva a partir del febrer d'aquell mateix any. A la vegada, es feia esment al respecte pels drets d'emissió dels programes esportius, pel·lícules i sèries de producció aliena adquirits o que poguessin adquirir-se per a la seva emissió en les respectives televisions (art. 5). L'acord preveia aplicar la reciprocitat en els segons canals de Catalunya (El 33) i les Illes Balears (IB3 HD) (art. 3), en una fase més avançada de la implantació de la TDT, un cop s'hagués produït l'apagada analògica i les CCAA disposessin del segon MUX previst en el RD 944/2005. Per altra banda, el conveni preveia estudiar la viabilitat de crear un canal conjunt de televisió per Internet (IPTV) que aglutinés les produccions pròpies de les televisions públiques dels governs signants (art. 7). Tanmateix era pertinent la constitució d'una associació, federació o consorci d'ens públics de radiotelevisió en llengua catalana per a facilitar la producció, el doblatge, la compravenda i l'intercanvi de productes audiovisuals en llengua catalana (art. 8). Finalment, es reitera la voluntat d'estendre l'acord de reciprocitat amb la Generalitat Valenciana.

⁴⁰ Generalitat de Catalunya. (22 de gener de 2009). La Generalitat de Catalunya i el Govern balear acorden la reciprocitat d'emissions entre TV3 i IB3 en TDT, *Sala de premsa de la Generalitat de Catalunya*.

⁴¹ Espanya. Conveni de col·laboració entre el Govern de les Illes Balears i el Govern de la Generalitat de Catalunya per a la recepció recíproca de canals de televisió en els territoris respectius (de 22 de gener de 2009).

Quatre mesos després de l'inici de la reciprocitat entre Catalunya i les Illes Balears, TV3 deixava d'emetre a l'Arxipèlag. Les emissions s'havien substituït pel senyal de TV3 CAT [TVCi: 1995-2009], el canal internacional que emetia en satèl·lit a l'estranger només els continguts de producció pròpia de la cadena. Aquesta acció reservava exclusivament els continguts adquirits i per adquirir (esports, pel·lícules, documentals i sèries) en el senyal de TV3 per al Principat. Mònica Terribas, llavors directora de TVC (2008-2012), atribuïa la substitució del senyal a una qüestió legal de drets territorials⁴², ja que l'acord de reciprocitat impedia que les emissions de TV3 lesionessin els interessos d'IB3 emetent programes de producció aliena que la cadena balear també havia pagat i pretenia emetre pel seu senyal. El mateix ocorre amb les emissions d'IB3 al Principat, que arriben a la TDT pel senyal internacional IBSAT (Guimerà; Blasco, en premsa: 10).

El 21 de gener de 2010, els consellers Tresserras i Moragues es reunien per actualitzar el conveni subscrit feia un any. Els governs català i balear acordaven l'emissió dels tres canals restants de la CCMA (El 33, el Super3/300 i el 3/24) pel segon MUX de TDT del Govern balear⁴³. La Generalitat havia reiterat a la comissió mixta de seguiment del conveni l'ampliació de l'oferta de la CCMA a l'Arxipèlag. A canvi d'això, la CCMA es feia càrrec del transport del senyal d'IB3 a tot el Principat (Guimerà; Blasco, en premsa: 10). La posada en marxa dels nous canals es produïa el febrer d'aquell any, una fita històrica que reforçava el projecte per assolir un espai de comunicació propi de cobertura pels deu milions de catalanoparlants. No obstant, la reciprocitat entre el Principat i les Illes es va mantenir fins el novembre de 2012. El 18 d'octubre de 2012, el director general d'IB3 Televisió, José Manuel Ruiz (2012-2014), anunciava la supressió de les emissions d'IBSAT. La decisió suposava una mesura d'estalvi anual de 400 mil euros i coincidia amb una reducció del 40% del pressupost destinat, aquell any, al servei públic de radiotelevisió insular. Aquest fet va implicar, per una banda, que IB3 deixés de veure's a Catalunya per la TDT, i per l'altra, la invalidesa de l'acord de reciprocitat signat, tot i que les autoritats balears van assegurar que aquest tancament no afectaria en les emissions de la CCMA a les Illes (Guimerà; Blasco, en premsa: 11).

⁴² Vilaweb. (5 de juny de 2009). Terribas defensa la substitució de TV3 per TV3 CAT a les Illes Balears, *Vilaweb*.

⁴³ Generalitat de Catalunya. (21 de gener de 2010). El Govern català i el balear acorden l'emissió dels canals 33, Súper3/300 i 3/24 a les Illes en TDT, *Sala de premsa de la Generalitat de Catalunya*.

3.2. Comunitat Valenciana

El 17 de febrer de 2011, vint-i-cinc anys després de distribuir el senyal de TV3 a la Comunitat Valenciana, Acció Cultural del País Valencià (ACPV) cessa l'activitat dels seus repetidors sota el risc d'embargament dels comptes i davant la impossibilitat de continuar fer front a les elevades sancions de la Generalitat Valenciana, segons l'administració autonòmica, interposades per ocupació il·legal de l'espai radioelèctric (El Temps, 2011: 29). El tancament es produeix després d'un llarg procés que s'inicia el 30 d'abril de 2007, quan la Generalitat (2003-2007) dirigida per Francisco Camps (PPCV-PP) obre un expedient sancionador a l'entitat cultural per "la prestació de serveis televisius sense la preceptiva concessió administrativa", imposant una multa inicial de 300 mil euros i el precinte dels repetidors de l'entitat (El Temps, 2011: 27). Per al seu tancament, la Generalitat necessitava un permís judicial per a l'entrada a les instal·lacions de cada repetidor. Algunes resolucions judicials havien qüestionat que la Generalitat tingués la competència inspectora i sancionadora en la gestió de l'espectre radioelèctric de la Comunitat (Guimerà; Blasco, en premsa: 14). Davant la impossibilitat de clausurar els repetidors, el govern de Camps (2006-2011) decideix pressionar a l'entitat amb sancions econòmiques cada vegada més desorbitades (superant un total de 800 mil euros de multa) mitjançant una modificació de la *Llei 1/2006, de 19 d'abril, del Sector Audiovisual* (BOE 23, de 27 de gener de 2010) (en premsa: 15).

Taula 5. Principals repetidors d'Acció Cultural del País Valencià (ACPV) per a la recepció de Televisió de Catalunya (TVC) en TDT a la Comunitat Valenciana (2005-2011)

Repetidor / Reemissor	Àrea de cobertura	Precinte
Bartolo (Canal 47)	Província de Castelló	Denegat pel Jutjat de Castelló (nº 2) el 10-01-2008
Perenxisa (Canal 37)	Província de València	Denegat pel Jutjat de València (nº 5) el 10-07-2010
Carrasqueta (Canal 55)	Província d'Alacant	Acceptat pel Jutjat d'Alacant (nº1) i efectiu el 9-12-2007
Montdúver (Canal 55)	La Safor, Ribera Alta, Ribera Baixa i Marina Alta	Denegat pel Jutjat de València (nº 2) el 20-04-2007
Llosa de Ranes i Alginet (Canal 26)	La Costera i Ribera Alta	Acceptat pel Jutjat de València (nº 9) i efectiu el 28-12-2008

Font: Elaboració pròpia a partir del treball de camp.

Paral·lelament a l'actitud persecutòria (Gifreu, 2014: 125), la Generalitat Valenciana mantenia negociacions amb la Generalitat de Catalunya per a arribar a un acord de reciprocitat (Guimerà; Blasco, en premsa: 15). A l'espera d'aturar l'escomesa contra ACPV, la CCMA decidia distribuir el senyal de Canal 9 per a tot Catalunya a través del seu segon MUX, **des d'agost de 2008 fins el març de 2010**, primer en proves a l'àrea metropolitana de Barcelona, cobrint prop del 60% de la població del Principat i, després, de forma regular a la resta del territori, a mesura que anés avançant l'encesa de la TDT. Del març al juliol de 2010, Canal 9 era substituït pel senyal de Televisió Valenciana Internacional (TVVi) per "qüestions tècniques i legals", tal i com havia succeït amb IB3 i TV3 a Catalunya i les Illes Balears (El Temps, 2011: 29). A finals de juliol d'aquell any, Telefónica Sistema de Satèl·lites (Hispasat) talla el senyal de TVVi perquè Radiotelevisió Valenciana (RTVV) no havia abonat a la companyia de satèl·lit el deute que arrossegava⁴⁴. Des de llavors, la televisió pública valenciana va deixar-se de veure al Principat per la TDT.

La falta d'un acord de reciprocitat entre els governs català i valencià es supeditava, inicialment, a la concessió estatal d'un tercer MUX que el Govern central havia promès concedir⁴⁵ a les comunitats autònomes que volguessin emetre els seus canals en els territoris adjacents per afinitat cultural i lingüística. Tanmateix, el projecte de reciprocitat que contemplava la Generalitat Valenciana no era el mateix que defensava la Generalitat de Catalunya: el govern valencià preveia destinar el tercer MUX no només a TV3 sinó també a d'altres canals de les CCAA adjacents, com la Regió de Múrcia, Castella-la Manxa, Aragó o les Illes Balears (El Temps, 2011: 28). No obstant, el conflicte per a la reciprocitat va enquistar-se perquè el tercer MUX no va arribar mai (Guimerà; Blasco, en premsa: 15). A la vegada, la impossibilitat d'un pacte de reciprocitat televisiva estava supeditada a unes altres condicions. L'acord només seria possible quan la CCMA respectés en les seves emissions les senyes d'identitat valencianes i mantingués un respecte institucional vers la *Llei Orgànica 1/2006, de 10 d'abril, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana* (BOE 86, d'11 d'abril de 2006) (Guimerà; Blasco, en premsa: 16). Per tant, no només existien arguments jurídics i tècnics sinó que també intervenien aspectes ideològics per oficialitzar l'acord.

⁴⁴ Levante-El Mercantil Valenciano. (6 d'agost de 2010). Tallen TVVi per no pagar el lloguer, *Levante-El Mercantil Valenciano*.

⁴⁵ Vilaweb. (23 d'octubre de 2007). El govern espanyol donarà un tercer múltiplex per garantir la reciprocitat, *Vilaweb*.

Les reticències per a l'assoliment d'un acord de reciprocitat entre les dues administracions públiques es van mantenir amb l'arribada d'Alberto Fabra a la Generalitat Valenciana (2011-2015; PPCV-PP). Tot i això, el Tribunal Suprem (TS) dictava sentència el 12 de desembre de 2012 anul·lant les resolucions interposades per la Generalitat Valenciana a l'entitat cultural ACPV, considerant que era l'Estat, i no el govern valencià, qui tenia la competència inspectora i sancionadora en la gestió de l'espai radioelèctric de la Comunitat⁴⁶.

La Generalitat de Catalunya va oficialitzar el **30 d'abril de 2013** un principi d'acord amb la Generalitat Valenciana⁴⁷. Aquest, anunciat pel portaveu de la Generalitat i conseller de la Presidència, Francesc Homs (2012-; CiU), permetria la recepció de tots els canals de la CCMA (TV3 CAT, 3/24, Super3/ 33, Esport3 i TV3 HD) i els de RTTV (Nou, Nou 2, Nou 24 i Nou HD) a banda i banda del riu de la Sénia (art. 1). No obstant, el conveni no seria efectiu fins que la mateixa Generalitat Valenciana disposés de més espai radioelèctric (art. 5), condicionant el Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme (MINETUR) de José Manuel Soria (2011-; PP) a concedir l'element tècnic (el tercer MUX) per a fer-ho possible. A la vegada, l'acord incloïa la condició de respecte a les senyes d'identitat d'ambdues comunitats autònomes (la denominació oficial de la comunitat, la bandera, la llengua oficial i l'autoritat normativa de la llengua) (art. 2 i 3), i això implicava que la CCMA modifiqués els seus continguts per a respectar la identitat valenciana (Guimerà; Blasco, en premsa: 17). L'acord de reciprocitat s'aprova a les Corts Valencianes⁴⁸ el 12 de juny de 2013 amb la majoria absoluta dels populars i l'abstenció dels grups de l'oposició⁴⁹; després de més de dos anys del tancament del senyal de TV3. Arran el tancament de RTVV el 29 de novembre de 2013, s'oficialitzava el trencament del conveni⁵⁰. No obstant, la Generalitat Valenciana remarcava que, tot i el tancament de la radiotelevisió pública valenciana, el conveni de reciprocitat ja s'havia trencat per la negativa catalana a canviar la seva manera de tractar i referir-se al territori valencià (Guimerà; Blasco, en premsa: 17).

⁴⁶ Vilaweb. (12 de desembre de 2012). El TS anul·la el cessament de les emissions de TV3 a la Comunitat, *Vilaweb*.

⁴⁷ Vilaweb. (30 d'abril de 2013). La reciprocitat entre TV3 i Canal 9 no serà immediata, *Vilaweb*.

⁴⁸ Vilaweb. (12 de juny de 2013). PP aprova en les Corts el conveni de reciprocitat d'emissions entre Canal 9 i TV3 amb l'abstenció de l'oposició, *Vilaweb*.

⁴⁹ Espanya. Conveni de col·laboració entre la Generalitat de Catalunya i la Generalitat de la Comunitat Valenciana per a la reciprocitat de la difusió de les emissions dels canals de televisió de la seva titularitat en els territoris respectius (BOCG 216, de 3 de juliol de 2013, 56-64).

⁵⁰ Vilaweb. (14 de desembre de 2013). La Generalitat Valenciana dona per mort el conveni de reciprocitat, *Vilaweb*.

3.3. Franja d'Aragó

El conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat, Joan Manuel Tresserras (2006-2010; tripartit) i el conseller de la Presidència del Govern d'Aragó, Javier Velasco (2007-2010; PSOE-Aragón), signen el **13 d'octubre de 2010** un conveni de reciprocitat televisiva⁵¹, acordant les emissions dels canals de TVC i de la Corporació Aragonesa de Ràdio i Televisió (CARTV) en els territoris limítrofs de Catalunya i Aragó, és a dir, les comarques que conformen la Franja, després que la implantació de la TDT deixés sense senyal de TV3 els seus pobles.

Amb una vigència de quatre anys, el conveni subscrit⁵² compromet les dues administracions a instal·lar i finançar els equips necessaris (també a utilitzar els centres emissors d'Alpicat [Segrià] i Mont Caro [Baix Ebre]) per a la difusió de les emissions de les corporacions respectives en els territoris limítrofs de les dues comunitats (Clàusules Segona i Tercera, Resolució CMC/4060/2010). L'aprovació d'aquest acord va produir-se en un context polític de coalició entre el PSOE-Aragón i la Chunta Aragonesista (CHA), que havien aprovat la *Llei 10/2009, de 22 de desembre, d'ús, protecció i promoció de les llengües pròpies de l'Aragó* (BOE 252, de 30 de desembre de 2009), reconeixent el trilingüisme de la comunitat (castellà, aragonès i català). El conveni de reciprocitat s'establia com un instrument més en el procés de normalització lingüística de la llengua catalana a l'Aragó (Guimerà; Blasco, en premsa: 11). El **2 de maig de 2012** es denunciava la congelació⁵³ del conveni de reciprocitat (El Punt Avui, 2012, 2 de maig). En els plans d'execució, per una banda, s'inclouïa aixecar trenta-quatre repetidors en el territori de la Franja, que havien de rebotar a totes les comarques el senyal de TVC emès des dels emissors d'Alpicat (MUX 58) i del Mont Caro (MUX 59); i per l'altra, mesures per a la difusió de les emissions de la CARTV cap als emissors catalans, que farien la distribució per les comarques de Ponent i la costa de Tarragona. No obstant, d'ençà la signatura de l'acord, s'han assegurat les emissions de la CCMA augmentat la potència dels repetidors catalans en direcció a la Franja (El Punt Avui, 2012, 2 de maig).

⁵¹ Generalitat de Catalunya. (13 d'octubre de 2010). Catalunya i Aragó acorden les emissions de TV3 i dels canals 33, 3/24 i Súper3 a la Franja de Ponent, *Sala de premsa de la Generalitat de Catalunya*.

⁵² Espanya. Conveni de col·laboració entre la Generalitat de Catalunya i el Govern d'Aragó per a la difusió de les emissions dels canals de televisió de titularitat pública en els territoris respectius (DOGC 5782, de 24 de desembre de 2010).

⁵³ Amb l'arribada del PP a la Diputació General d'Aragó [Luisa Fernanda Rudi, 2011-2015], el nou govern aragonès aprova una reforma que posa en dubte la unitat de la llengua catalana (Llei 3/2013, de 9 de maig, d'ús, protecció i promoció de les llengües i modalitats lingüístiques pròpies de l'Aragó, BOE 138, de 10 de juny de 2013), denominant "LAPAO" a la llengua parlada a la Franja d'Aragó (Guimerà; Blasco, en premsa: 11).

3.4. Andorra

El conseller català Joan Manuel Tresserras (2006-2010; tripartit), el ministre d'Afers Exteriors i Relacions Institucionals del Govern d'Andorra, Xavier Espot (2009-2011; PS) i els ajuntaments de la Seu d'Urgell, Puigcerdà, Tremp, Pobla de Segur, Pont de Suert i Sort són els signants d'un acord transfronterer⁵⁴ **el 25 de juny de 2010** que regularitza, per una banda, els quatre canals principals de TVC a tot el Principat d'Andorra i, per l'altra, distribueix el senyal d'Andorra Televisió a les comarques incloses en la demarcació de la Seu d'Urgell (Alt Urgell, Cerdanya, Pallars Sobirà, Pallars Jussà i Alta Ribagorça) del *Reial Decret 439/2004, de 12 de març, pel qual s'aprova el Pla tècnic nacional de la televisió digital local (PTNTDL)* (BOE 85, de 8 d'abril de 2004). L'acord transfronterer subscrit desenvolupa l'acord de col·laboració en matèria cultural i de comunicació⁵⁵ que van signar el 10 d'abril de 2008 el conseller català Tresserras i l'andorrà Juli Minoves, ministre portaveu del Govern, de Desenvolupament Econòmic, Turisme, Cultura i Universitat del Govern (2007-2009; PLA), que comprenia, entre d'altres compromisos, cooperar en matèria de televisió transfronterera en llengua catalana i producció cinematogràfica.

3.5. Catalunya Nord

Des de 2007, la Generalitat ha intentat en nombroses ocasions pactar, tant amb el Govern francès com amb el Consell dels Pirineus Orientals, la concessió de freqüències de TDT per a normalitzar les emissions de la CCMA a la Catalunya Nord (Guimerà; Blasco, en premsa: 13). La Generalitat anuncia **el 29 de març de 2010** que la Catalunya Nord començaria a rebre el senyal de TDT dels quatre canals principals de TVC mitjançant el repetidor del Pic de les Salines (Alt Empordà)⁵⁶. No obstant, amb l'apagada analògica francesa el novembre de 2011, ajuntaments, associacions cíviques i culturals i particulars d'aquest territori sol·liciten a les institucions de la Catalunya Nord i als seus diputats (François Calvet [2002-2011; UMP]) la recepció legal i òptima dels canals de la Corporació. Les gestions administratives del diputat nord-català Calvet, amb el suport de l'ambaixada de França a Madrid i el Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC), van arribar al

⁵⁴ Generalitat de Catalunya. (25 de juny de 2010). Catalunya i Andorra signen un acord per compartir les televisions respectives, *Sala de premsa de la Generalitat de Catalunya*.

⁵⁵ Generalitat de Catalunya. (10 d'abril de 2008). La Generalitat de Catalunya i el Govern d'Andorra signen un acord de col·laboració en matèria cultural i de comunicació, *Sala de premsa de la Generalitat de Catalunya*.

⁵⁶ Generalitat de Catalunya. (29 de març de 2010). S'inicien les emissions en TDT dels canals TV3, el 33, Súper 3 i 3/24 a la Catalunya Nord, *Sala de premsa de la Generalitat de Catalunya*.

ministeri francès d'Afers Exteriors d'Alan Juppé (2011-2012; UMP), que va acabar enviant una proposta d'acord al Govern central espanyol⁵⁷. **Des del 8 de febrer de 2012**⁵⁸, els canals de la CCMA, que fins llavors estaven disponibles per diferents MUX i de forma desconcentrada per tot el territori, gaudeixen de difusió legal després que el Consell Superior de l'Audiovisual (CSA) i l'Agència Nacional de les Freqüències (ANFR) n'autoritzessin les seves emissions per un únic MUX (canal 37).

No obstant, l'arribada de Brauli Duart (2012-actualitat; proposat per CiU) a la presidència de la CCMA (en substitució d'Enric Marín [2010-2012]) i d'Eugeni Sallent (2012-actualitat; proposat per CiU) a la direcció de TVC (en substitució de Mònica Terribas [2008-2012]) suposen un escull en el manteniment de les relacions de la CCMA amb els territoris del domini lingüístic. En el context de la crisi econòmica i de reajustament de la Corporació, la direcció de TVC rescindeix els contractes amb les productores que cobrien les corresponsalies de Perpinyà (la delegació de Pere Codonyan), el Pirineu (la d'Andorra, entre d'altres) i les Terres de l'Ebre. Després del tancament, també, de les corresponsalies de Girona, Lleida i Tarragona, TVC tan sols es queda amb les corresponsalies de Palma de Mallorca i València en tot el territori del domini lingüístic⁵⁹.

3.6. L'Alguer

El director de TVC Francesc Escribano (2004-2008) i Pasquale Chessa, el president de la Fundació Alguer Liberada, propietari de la cadena sarda Televisió de l'Alguer, van signar **el 25 d'abril de 2008** un acord de col·laboració⁶⁰ on TVC es comprometia a cedir continguts de producció pròpia al canal sard de nova creació, que preveia combinar en determinades franges horàries el senyal de TVCi amb informatius propis. L'Obra Cultural de l'Alguer (OCA) també promovia aquest nou canal buscant contractes publicitaris amb les botigues locals de la ciutat. D'ençà la signatura de l'acord, s'han pogut veure continguts de TV3 i les autoritats no n'han fet cap problema (Guimerà; Blasco, en premsa: 6). No obstant, quan el senyal de TVCi [TV3 CAT: 2009-2012] va cessar **l'1 de maig de 2012**, l'acord es va trencar i va fer obligar Televisió de l'Alguer a reorientar el seu projecte mediàtic local.

⁵⁷ El Punt Avui. (5 d'abril de 2011). El govern francès vol oficialitzar TV3 a la Catalunya Nord, *El Punt Avui*.

⁵⁸ Vilaweb. (10 de febrer de 2012). L'emissió de TV3 a Catalunya Nord ja és legal, *Vilaweb*.

⁵⁹ Vilaweb. (1 de març de 2013). TV3 tanca les corresponsalies de Catalunya Nord, Terres de l'Ebre i el Pirineu, *Vilaweb*.

⁶⁰ Vilaweb. (28 de març de 2008). Els algueresos ja poden veure TV3 per TDT, *Vilaweb*.

4. Iniciativa Legislativa Popular: Televisió sense fronteres

Amb les negociacions paralitzades entre la Generalitat de Catalunya i la Generalitat Valenciana a l'espera de l'element tècnic (el tercer MUX) que el MINETUR havia promès al 2007 per a la reciprocitat televisiva entre comunitats adjacents, Acció Cultural del País Valencià (ACPV) presenta **el 8 de setembre de 2009** la Iniciativa Legislativa Popular (ILP) “Televisió sense fronteres: l'espai de comunicació de les llengües catalana, èuscara i gallega” (Guimerà; Blasco, en premsa: 8). La iniciativa proposa donar una solució legal al projecte de reciprocitat televisiva entre els governs català i valencià i, a la vegada, sota la premissa d'un Estat espanyol plurilingüístic, pretén reconèixer els seus respectius espais de comunicació diferenciats (en premsa: 8), en el marc de l'aplicació estatal de la *Carta Europea de les Llengües Regionals i Minoritàries*, firmada per l'aleshores president Felipe González (1982-1996; PSOE) l'any 1992, més tard ratificada en el BOE 222, de 15 de setembre de 2001. La campanya d'aquesta ILP es va diversificar en múltiples sectors (partits, sindicats, entitats i associacions) de dins i fora el domini lingüístic. La Federació Llull (Òmnium Cultural, Acció Cultural del País Valencià i Obra Cultural Balear) va col·laborar en la mobilització més important pel reconeixement dels espais lingüístics de comunicació (Mèdia.cat, 2009, 21 d'octubre).

Concretament, les consideracions que recull la ILP passen per la recepció de canals de ràdio i televisió entre comunitats autònomes que emeten totalment o parcialment en una llengua pròpia i d'una forma idèntica o semblant entre elles. En el cas de la llengua catalana, es fa referència a una reciprocitat d'emissions entre els àmbits territorials de Catalunya (i l'Aran), les Illes Balears, la Comunitat Valenciana, Aragó i Múrcia. En segon lloc, la proposició demana promoure, en el marc de les instàncies internacionals en matèria de telecomunicacions, les mesures adients per a garantir la recepció d'aquests canals autonòmics en els territoris que no són pertanyents a l'Estat espanyol però que comparteixen llengua i cultura d'una forma idèntica o semblant. La iniciativa estableix que el Govern central haurà de realitzar una planificació oportuna de MUX per assegurar la reciprocitat de les emissions i incloure-la en un termini màxim de tres mesos en el RD 944/2005 (Decisió, de 14 d'octubre, del Ministeri de Presidència, respecte la tramitació de la Proposició de Llei Televisió sense Fronteres, 2010: 1-2). Aquesta iniciativa havia de

recollir més de 500 mil signatures, el mínim per iniciar els tràmits com a Proposició de Llei al Congrés dels Diputats, abans del 24 de març de 2010. Després d'una llarga campanya, el 12 de juliol d'aquell any, es notificava la superació del mínim exigít (651.650 signatures) i el 8 de setembre ja s'havia publicat al Boletín Oficial de las Cortes Generales (BOCG, Sèrie B, de 8 de setembre de 2010) per al seu debat i tramitació parlamentària. No obstant, **el 14 d'octubre de 2010** la ILP no rebia el suport del Govern central (2008-2011; PSOE), que recorria a l'article 134.6 de la CE permetent vetar qualsevol proposició o esmena "quan la seva aprovació implica un augment o disminució de la despesa pública de l'Estat" (Decisió, de 14 d'octubre, del Ministeri de Presidència, respecte la tramitació de la Proposició de Llei Televisió sense Fronteres, 2010: 4). Tot i que en un primer moment el PSOE vetés la iniciativa, va reconsiderar aquella decisió poc abans de convocar-se les eleccions generals de 2011 (Guimerà; Blasco, en premsa: 8) La ILP va ser acceptada a tràmit el setembre de 2011 amb el suport dels socialistes i l'abstenció dels populars, i va obrir-se a debat en la següent legislatura (2011-2015; PP) (en premsa: 8).

La Proposició de Llei es va reprendre **l'11 de setembre de 2012**⁶¹. La majoria absoluta dels populars al Congrés dels Diputats tombava la ILP⁶², considerant-la tècnicament impossible en el nou context digital (Guimerà; Blasco, en premsa: 8). El diputat Ramon Moreno (2011-actualitat), en representació del grup parlamentari popular, justificava la decisió pels alts costos econòmics que suposava la seva posada en marxa i, per altra banda, implicava la gestió de l'espectre radioelèctric, considerat un bé escàs i en ple debat després de la *Decisió 243/2012/UE, de 14 de març, que establia el programa plurianual de política de l'espectre radioelèctric* (DOUE 81/7, de 21 de març de 2012) (Guimerà; Blasco, en premsa: 8). L'acord comunitari instava als Estats Membres de la Unió a garantir la disponibilitat del Dividend Digital pels serveis de banda ampla mòbil de quarta generació (4G) abans de l'1 de gener de 2013, acceptant-se ajornaments en la seva liberalització en casos excepcionals fins el 31 de desembre de 2015 (art. 6.4). Espanya va sol·licitar un ajornament del procés del Dividend l'octubre de 2012, que li fou concedit per la *Decisió de la Comissió, de 23 de juliol de 2013*.

⁶¹ Vilaweb. (11 de setembre de 2012). El PP tomba la ILP Televisió sense fronteres al congrés espanyol, *Vilaweb*.

⁶² En trenta anys s'han arribat a presentar noranta-dues iniciatives legislatives populars al Congrés dels Diputats. D'aquestes, només onze han superat el mig milió de signatures i han arribat a ser votades en el ple. Des de l'any 1984, totes les ILP s'han desestimat, o bé perquè no superaven els tràmits previs i el requeriment de firmes, o bé perquè el ple de la cambra s'hi oposava frontalment; a Vilaweb. (8 de febrer de 2013). L'única ILP que haurà prosperat a Espanya, la dels toros, *Vilaweb*.

5. Dividend Digital

Després de l'aprovació de la Decisió 243/2012/UE, els Estats Membres de la Unió van engegar els motors per a l'aplicació estatal d'aquest acord comunitari. El Govern central ja havia avançat durant la primavera de 2012 la seva intenció d'aconseguir aquell espai cessant alguns dels canals de Radiotelevisión Española (RTVE) i de les comunitats autònomes, però no va ser fins l'entrada en vigor del *Reial Decret 805/2014, de 19 de setembre, pel qual s'aprova el Pla tècnic nacional de la Televisió Digital Terrestre i es regulen certs aspectes per a la liberalització del dividend digital* (BOE 232, de 24 de setembre de 2014), quan s'oficialitzava aquella execució (Guimerà; Blasco, en premsa: 12). Els convenis vigents de l'administració catalana amb les Illes Balears (2010) i l'Aragó (2010) corrien un greu perill (en premsa: 12). El Reial Decret preveia la reducció de dos a un el nombre de MAUT-MUX que podien gestionar les comunitats autònomes a partir de l'1 de gener de 2015. Catalunya també perdia un MUX, però havent-ne tingut tres des de l'any 2005 passava a tenir-ne dos. Per tant, la pèrdua d'un dels MUX obligava a les comunitats autònomes i als mateixos ens de radiotelevisió a condensar i/o prescindir dels seus canals en l'espai restant que els quedava. No obstant, l'aplicació completa del Dividend Digital, inicialment prevista per al 31 de desembre de 2014, va ser ajornada **al 31 de març de 2015**, mitjançant el *Reial Decret Llei 17/2014, de 26 de desembre, de mesures de sostenibilitat financera de les comunitats autònomes i entitats locals i altres de caràcter econòmic* (BOE 315, de 30 de desembre de 2014).

En el cas de Catalunya, el Dividend Digital ha afectat a l'oferta de canals de TDT de la Corporació. El MUX 1, ocupat per TV3, el 33/Súper3, 3/24 i Esport3, desapareix **el 31 de gener de 2015**; es conserva el MUX 2 per on emet TV3 HD. Abans d'acabar l'any 2014, els canals del MUX 1 han de traslladar-se al segon, però no hi ha espai per a tots⁶³. La CCMA recorre a Emissions Digitals de Catalunya (EDC) que fins el 15 de desembre de 2014 emetia pel seu MUX quatre canals [8TV, RAC105TV, Barça TV i Bom TV]. Aquest últim deixa d'emetre per a fer lloc a TV3 HD⁶⁴. La solució passa per l'arrendament a la Corporació d'un canal del MUX EDC⁶⁵.

⁶³ Comunicació 21. (28 de novembre de 2014). A punt de tancar-se l'alternativa per evitar la pèrdua de canals de TV3, *Comunicació 21*.

⁶⁴ Comunicació 21. (15 de desembre de 2014). Bom TV deixa d'emetre per a fer lloc a TV3, *Comunicació 21*.

⁶⁵ Comunicació 21. (22 de desembre de 2014). TV3 HD emetrà pel MUX de Godó, *Comunicació 21*.

En termes de reciprocitat, Catalunya i les Illes Balears són els primers territoris en patir les conseqüències de l'aplicació del Dividend Digital. La primera alternativa per mantenir TVC a l'Arxipèlag passava per migrar el senyal a les freqüències locals. No obstant, aquesta mesura implicava només el manteniment de TV3 i no de la resta dels canals inclosos en l'acord de reciprocitat (Guimerà; Blasco, en premsa: 12). **El 6 d'octubre de 2014**, el Govern balear va canviar de freqüència el 3/24⁶⁶, i el seu lloc l'ocupava IB3 HD. Aquesta migració es va produir en el nou marc de la TDT sota el procés de liberalització del Dividend Digital. L'executiu havia de prescindir del MUX 1, que fins llavors l'ocupaven IB3, IB3 HD i Canal 4. Aquests canals havien de passar al segon MUX per on emetien els canals de la Corporació. Davant d'aquest fet, el Govern balear només garantia la continuïtat de TV3 CAT un cop hagués acabat el procés de migració el 31 de març de 2015. Mentrestant, tant l'administració insular com diverses entitats treballaven en la forma tècnica per a poder mantenir les emissions de TVC a l'Arxipèlag. L'Obra Cultural Balear (OCB) instava al Govern balear a destinar, o bé els canals de la Corporació als MUX dels consells insulars (locals), desocupats, fent complir la *Llei 3/1986, de 19 d'abril, de normalització lingüística* (BOE 169, de 16 de juliol de 1986) i la *Carta Europea de les Llengües Regionals i Minoritàries* (1992) que obliguen a l'administració balear a facilitar la recepció dels canals existents en la llengua del territori, o bé els canals de l'Ens Públic de Radiotelevisió de les Illes Balears (EPRTVIB) [IB3 i IB3 HD] als MUX insulars (locals), complint amb la norma que obliga a la televisió balear a fer desconexions territorials a cadascuna de les illes⁶⁷.

El Govern de les Illes Balears conclouia **el 27 de març de 2015**, després del Fòrum del Dividend Digital a les Balears, que no hi havia cap alternativa tècnica per a mantenir les emissions dels canals afectats [el 33/Súper3 i el 3/24]⁶⁸. Els partits polítics de l'oposició i diverses entitats com l'OCB defensaven el seu manteniment a través dels MUX locals i atribuïen la desaparició dels canals de la Corporació a una decisió política (i no tècnica) del Govern balear. Les Illes Balears deixaven de veure oficialment els dos canals de TVC l'1 d'abril de 2015.

⁶⁶ Comunicació 21. (8 d'octubre de 2014). El 3/24 canvia de freqüència a les Balears i el seu futur i el del Súper3 és incert, *Comunicació 21*.

⁶⁷ Comunicació 21. (30 de desembre de 2014). Insten el Govern balear a assegurar la recepció de tots els canals de la CCMA, *Comunicació 21*.

⁶⁸ Comunicació 21. (27 de març de 2015). El Govern balear deixarà perdre la recepció del 3/24 i el Súper/33, *Comunicació 21*.

CAPÍTOL 4

Conclusions

Catalunya sempre ha anat un pas endavant respecte de l'Estat espanyol en matèria legislativa. Ho avalen la *Llei 10/1983, de 30 de maig, de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió* (DOGC 337, de 17 de juny de 1983) i la *Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya* (BOE 38, de 14 de febrer de 2005), aprovades abans que el marc normatiu estatal que havia de servir de referència⁶⁹ (Guimerà, 2014: 235), erigint-se com a normes inèdites reguladores de la radiotelevisió pròpia del Principat i de l'ordenament, impuls i competitivitat del sector de l'audiovisual del territori, respectivament, sota un buit legal d'escala estatal en aquests àmbits i per aquell moment. En el període comprès entre 1983 i 2005, les emissions de Televisió de Catalunya (TVC) fora del Principat (en el domini lingüístic) es basteixen fonamentalment gràcies a la iniciativa cívica i cultural dels territoris de parla catalana: l'associació Voltor SA i l'Obra Cultural Balear (OCB) a les Illes Balears, Acció Cultural del País Valencià (ACPV) a la Comunitat Valenciana i els consistoris locals a la Franja d'Aragó, Andorra i la Catalunya Nord. Gràcies a la instal·lació d'antenes i reemissors privats arreu d'aquestes regions, el senyal de TV3 arriba a tots els territoris del domini lingüístic per desbordament hertzià dels repetidors del Principat, fet que converteix Televisió de Catalunya (TVC) –amb pocs anys de vida mediàtica– en un vertader mitjà de comunicació de masses amb cobertura global als Països Catalans (Gifreu, 1991, 72), tot i que de forma alegal (amb el suport de la societat civil i al marge de la Llei 46/1983) i de forma irregular (ja que el senyal no arribava a tots els punts dels altres territoris, amb presència de zones fosques on la orografia era complexa). Si mentre el període 1983-1990 es comprèn com el desbordament de TV3 fora de les fronteres de Catalunya, el període 1990-2005 se centra en mantenir aquestes emissions i cobertura fora del Principat, tot i les desavinences, obstacles i persecució que el Govern central i les autonomies (Comunitat Valenciana i Aragó) imposen contra l'acció de les iniciatives cíviques i culturals dels seus territoris. Les experiències tumultuoses dels anys noranta per la recepció de TV3 porten al Govern central el 1999 al reconeixement legal de les emissions d'un o més canals de televisió autonòmica en l'àmbit

⁶⁹ La Llei 46/1983, de 26 de desembre, reguladora del tercer canal de televisió (BOE 4, de 5 de gener de 1984) i la Llei 7/2010, de 31 de març, general de la comunicació audiovisual (BOE 79, de l'1 d'abril de 2010), respectivament.

geogràfic d'altres comunitats (sempre adjacents). L'Estat s'avé a permetre la firma d'acords entre dues administracions autonòmiques per a la recepció recíproca dels seus canals de televisió als respectius territoris; fet que es tradueix a la pràctica l'any 2004 en la signatura del primer conveni de reciprocitat televisiva oficial entre la Generalitat de Catalunya i el Govern de les Illes Balears (tot i els precedents de col·laboració l'any 1988 –a les Illes– i de reciprocitat l'any 1992 –a la Comunitat Valenciana–). A partir de llavors, els convenis es converteixen en el mecanisme de la Generalitat de Catalunya per legalitzar les emissions de TVC fora de la seva comunitat autònoma (Guimerà; Blasco, en premsa: 19).

Aprofitant l'avinentsa dels canvis normatius i la implantació de la Televisió Digital Terrestre (TDT) en el període comprès entre 2005 i 2015, Catalunya impulsa l'articulació d'un espai de comunicació propi, no només regularitzant les emissions de TVC en els territoris del domini lingüístic sinó també fent arribar al Principat les emissions de les televisions públiques autonòmiques de parla catalana i dels Estats veïns (Guimerà; Blasco, en premsa: 19), a través de la signatura de convenis i acords de col·laboració amb les Illes Balears (2009; 2010), Aragó (2010), Andorra (2010), Catalunya Nord (2010; 2012), l'Alguer (2008) i la Comunitat Valenciana (2013). Els successius governs de la Generalitat de Catalunya han assumit el paper protagonista en la construcció d'un espai català de comunicació (Jones, 2007: 505) supraautonòmic-supraestatal de base lingüística (Guimerà; Blasco, en premsa, 19), macroregional segons Jones (2007: 500). Tot i el seu èxit, la seva regulació i supervivència és dèbil i inestable, perquè l'espai resultant no es correspon amb unes fronteres polítiques, culturals o lingüístiques ben definides (2007: 500) i presenta problemes notables (de tot tipus) entre Catalunya, els territoris participants [pertanyents a l'Estat espanyol] i el Govern central (Guimerà; Blasco, en premsa: 19). En primer lloc, la poca voluntat política de la Generalitat Valenciana (2003-2007; 2007-2011; i 2011-2015; governada pel PPCV-PP) per a signar un acord, que condiciona el pacte a la cessió estatal d'un tercer MUX a la comunitat (aspectes tècnics) i al respecte, per part de TVC, a les senyes d'identitat valencianes recollides en el seu Estatut (aspectes ideològics). Tampoc ajuden les mesures persecutòries que va emprendre l'administració valenciana contra la iniciativa d'Acció Cultural del País Valencià (ACPV) entre 2007 i 2011. Alhora, el tancament de Radiotelevisió Valenciana (RTVV) inhabilita l'acord signat el 2013. A la falta de voluntat política se li

l'actitud reticent de les administracions balear (2011-2015; PPIB-PP) i aragonesa (2011-2015; PP-Aragón) entorn la unitat de la llengua catalana i la constant reducció de la presència d'aquesta en les seves respectives comunitats. Tanmateix, a nivell estatal, l'ús de la majoria absoluta en el Congrés dels Diputats (2008-2011; PSOE; i 2011-actualitat; PP) per a paralitzar i tombar la iniciativa legislativa popular (ILP) "Televisió sense fronteres: l'espai de comunicació de les llengües catalana, èuscara i gallega", després de computar 651.650 firmes vàlides, confirma que el conflicte per a la recepció de TVC als territoris del domini lingüístic és un conflicte cultural amb una càrrega política i ideològica important (Guimerà; Blasco, en premsa: 20), que sols el canvi de govern en les eleccions autonòmiques i generals de 2015 pot acabar revertint. El conflicte és principalment intern entre les comunitats autònomes de parla catalana. L'articulació d'un espai català de comunicació (on la televisió i la reciprocitat són les principals estratègies per aconseguir-ho) no han format part de les prioritats en matèria de Polítiques Nacionals de Comunicació i Cultura (PNCC) de les últimes legislatures del Govern de les Illes Balears, la Generalitat Valenciana i la Diputació General d'Aragó (en premsa: 20). Un altre problema que enfronta l'espai català de comunicació són els drets televisius per territori. Aquests entorpeixen el procés de construcció perquè suposa obligar als ens de radiotelevisió participants d'aquest espai a alterar les emissions del canal generalista [TV3, IB3 i Nou Televisió] (amb continguts de producció pròpia i adquirida) fora de les seves respectives comunitats autònomes, substituint el senyal pel del canal internacional via satèl·lit [TV3 CAT, IBSAT i TVVi] (que compten només amb continguts de producció pròpia) (Guimerà; Blasco, en premsa: 21). Els ens de radiotelevisió cessaren l'emissió d'aquests canals com a mesura de reajustament de la despesa pública dels seus respectius organismes, després de l'esclat de la crisi econòmica (2008-2012). Aquesta decisió va comportar la ruptura i/o revisió dels convenis i acords que fins llavors havien estat funcionant. En termes de reciprocitat, el nou PTNTDT (2014) no només anul·la la possibilitat d'ampliar el nombre de canals en els convenis sinó que compromet la viabilitat dels acords de reciprocitat signats fins ara i sentència la futura signatura de pactes per la falta de MUX per a encabir-hi els canals (Guimerà; Blasco, en premsa: 20). L'aplicació del Dividend Digital el 31 de març de 2015 suposa l'esgotament de la reciprocitat com a model i estratègia per a construir un espai de comunicació propi (Guimerà; Blasco, en premsa, 19). Davant d'això, cal ara trobar alternatives.

Bibliografia

Llibres de referència

BOFARULL, Antoni (1850). *Crónica del Rey de Aragón, d. Pedro IV, El Ceremonioso, ó, del Punyaleto*, impremta d'Alberto Freixas.

GIFREU, Josep (2014). *El català a l'espai de comunicació: el procés de normalització de la llengua als mèdia (1976-2013)*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Publicacions; Castelló de la Plana: Publicacions de la Universitat Jaume I; Barcelona: Universitat Pompeu Fabra; València; Publicacions de la Universitat de València. Col·lecció Aldea Global.

GIFREU, Josep, dir. i COROMINAS, Maria, ed. (1991). *Construir l'espai català de comunicació*. Barcelona: Centre d'Investigació de la Comunicació. Generalitat de Catalunya. Col·lecció Mitjans de comunicació de massa i llenguatge.

GUIBERNAU, Montserrat (1997). *Nacionalismes. L'Estat-nació i el nacionalisme al segle XX*. Barcelona: Edicions Proa. Col·lecció La Mirada.

GUIMERÀ, Josep Àngel (2014). *Les polítiques de mitjans de comunicació durant els governs de Jordi Pujol. Premsa, ràdio i televisió en el procés de reconstrucció nacional de Catalunya*. Barcelona: Centre d'Estudis Jordi Pujol. Edicions Proa. Col·lecció La Mirada.

MESTRE, Jesús (1992). *Diccionari d'Història de Catalunya*, Barcelona: Edicions 62.

UNED (2014). *Enciclopèdia Jurídica* [versió en línia], Madrid.

[<http://www.uned-derecho.com/diccionario/>] [Consulta: 26 de maig de 2015]

Articles de revista

COROMINAS, Maria; LÓPEZ, Bernat (1994). "Espanya: les contradiccions del model autonòmic". Bellaterra: Anàlisi, N° 17, 1994, 71-102.

EL TEMPS (2011). “Un tomb per la vida”. València: El Temps, N° 1393, 2011, 24-29.

FERNÁNDEZ, Isabel; MORAGAS, Miquel (2007). “Les polítiques de comunicació”. En Incom-UAB (2007), *Informe de la comunicació a Catalunya (2005-2006)* (217-231). Bellaterra: Edicions UAB.

GUIMERÀ, Josep; BLASCO, José Joaquín (en premsa). “La regularización de las emisiones de televisión autonómica fuera de la comunidad de origen: el caso de Cataluña (2004-2014)”. Bellaterra: Grup de Recerca en Estructura i Polítiques de la Comunicació Daniel E. Jones.

JONES, Daniel E. (2007). “Pujol y la construcción de un espacio catalán de comunicación. Interacciones entre instituciones políticas y empresas mediáticas (1980-2003)”. Sevilla: Ámbitos, revista internacional de comunicación, N° 16, 2007, 499-524.

MARFANY, Joan-Lluís (2009). “Sobre la història de la diglòssia a Catalunya, encara”. Barcelona: “Els Marges, N° 88, 2009, 105-114”.

Informes

Acadèmia Valenciana de la Llengua (2005). *Llibre blanc de l'ús del valencià. Enquesta sobre la situació social del valencià – Any 2004*. València.

Consell de l'Audiovisual de Catalunya (2012; 2014; 2015). *Informe de control en relació al compliment de les missions específiques de servei públic competència de la Generalitat de Catalunya – Any [2011; 2012; 2013]*. Barcelona.

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (2004). *Enquesta sobre els usos lingüístics de la població a [Illes Balears, Franja d'Aragó, Andorra, Catalunya Nord i Alguer]*. Barcelona: Direcció General de Política Lingüística i l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (2013). *Enquesta sobre els usos lingüístics de la població a Catalunya*. Barcelona: Direcció General de Política Lingüística i l'Institut d'Estadística de Catalunya.

IMD WCC (2015). *Informe Anual de Competitivitat de Catalunya 2014*. Lausana: IMD World Competitiveness Center.

Unió Europea (2014). *Eurostat regional yearbook 2014*. Luxemburg: Publicacions Oficials de la Unió Europea.

Documentació jurídica

Andorra. Constitució, de 2 de febrer, del Principat d'Andorra (BOPA 24, de 28 d'abril de 1993).

Andorra. Llei, del Consell General, de 16 de desembre, d'ordenació de l'ús de la llengua oficial (BOPA 2, de 12 de gener de 2000, 66-72).

Aragó. Llei 10/2009, de 22 de desembre, d'ús, protecció i promoció de les llengües pròpies de l'Aragó (BOE 252, de 30 de desembre de 2009, 9875-9887).

Aragó. Llei 3/2013, de 9 de maig, d'ús, protecció i promoció de les llengües i les modalitats lingüístiques pròpies de l'Aragó (BOE 100, de 24 de maig de 2013, 43654-43662).

Brussel·les. Decisió de la Comissió, de 23 de juliol de 2013, per la qual es concedeix una excepció al Regne d'Espanya de conformitat amb l'article 6, apartat 4, de la Decisió 243/2012/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de març de 2012, per la qual s'estableix un programa plurianual de política de l'espectre radioelèctric.

Catalunya. Llei 10/1983, de 30 de maig, de creació de l'ens públic Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i de regulació dels serveis de radiodifusió i televisió de la Generalitat de Catalunya (DOGC 337, de 17 de juny de 1983, 1480-1484).

Catalunya. Llei 18/1996, de 27 de desembre, de relacions amb les comunitats catalanes de l'exterior (BOE 32, de 6 de febrer de 1997, 3805-3810).

Catalunya. Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística (BOE 36, de 11 de febrer de 1998, 4809-4818).

Catalunya. Llei 2/2000, de 4 de maig, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (BOE 137, de 8 de juny de 2000, 20275-20278).

Catalunya. Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya (BOE 38, de 14 de febrer de 2006, 5746-5777).

Catalunya. Llei 11/2007, de l'11 d'octubre, de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (BOE 266, de 6 de novembre de 2007, 45483-45490).

Catalunya. Resolució 3/VI del Parlament de Catalunya, sobre els mitjans audiovisuals de Catalunya (BOPC 8, de 27 de desembre de 1999, 5-8).

Comunitat Valenciana. Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià (BOE 20, de 24 de gener de 1984, 1899-1903).

Comunitat Valenciana. Llei 1/2006, de 19 d'abril, del sector audiovisual (BOE 135, de 7 de juny de 2006, 21675-21691).

Espanya. Conveni de col·laboració entre la Generalitat de Catalunya i la Generalitat de la Comunitat Valenciana per a la reciprocitat de la difusió de les emissions dels canals de televisió de la seva titularitat en els territoris respectius (BOCG 216, de 3 de juliol de 2013, 56-64).

Espanya. Conveni de col·laboració entre la Generalitat de Catalunya i el Govern d'Aragó per a la difusió de les emissions dels canals de televisió de titularitat pública en els territoris respectius (DOGC 5782, de 24 de desembre de 2010).

Espanya. Conveni de col·laboració entre la Generalitat de Catalunya i el Govern de les Illes Balears per a la recepció recíproca dels canals de televisió de Catalunya i les Illes Balears als respectius territoris (de 7 de maig de 2004).

Espanya. Conveni de col·laboració entre el Govern de les Illes Balears i el Govern de la Generalitat de Catalunya per a la recepció recíproca de canals de televisió en els territoris respectius i per a la cooperació en matèria audiovisual (de 22 de gener de 2009).

Espanya. Decisió del Ministeri de la Presidència, respecte la tramitació de la Proposició de Llei Televisió sense Fronteres (de 14 d'octubre de 2010).

Espanya. Llei 4/1980, de 10 de gener, de l'Estatut de Ràdio i Televisió (BOE 11, de 12 de gener de 1980, 844-848).

Espanya. Llei 46/1983, de 26 de desembre, reguladora del tercer canal de televisió (BOE 4, de 5 de gener de 1984, 247-248).

Espanya. Llei 25/1994, de 12 de juliol, per la qual s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 89/552/CEE, de 3 d'octubre de 1989, de Televisió sense Fronteres, establint la coordinació de disposicions legals, reglamentàries i administratives dels Estats membres relatives a l'exercici de les activitats de radiodifusió televisiva (BOE 166, de 13 de juliol de 1994, 22342-22348).

Espanya. Llei 55/1999, de 29 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social (BOE 312, de 30 de desembre de 1999, 46095-46149).

Espanya. Llei 10/2005, de 14 de juny, de mesures urgents per a l'impuls de la Televisió Digital Terrestre, d'alliberament de la Televisió per cable i de foment del pluralisme (BOE 142, de 15 de juny de 2005, 20562-20567).

Espanya. Llei 7/2010, de 31 de març, general de la comunicació audiovisual (BOE 79, d'1 d'abril de 2010, 30157-30209).

Espanya. Llei Orgànica 4/1979, de 18 de desembre, de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya (BOE 306, de 22 de desembre de 1979, 29363-29370).

Espanya. Llei Orgànica 5/1982, de l'1 de juliol, de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana (BOE 164, de 10 de juliol de 1982, 18813-18820).

Espanya. Llei Orgànica 8/1982, de 10 d'agost, de l'Estatut d'Autonomia de l'Aragó (BOE 195, de 16 d'agost de 1982, 22033-22040).

Espanya. Llei Orgànica 2/1983, de 25 de febrer, de l'Estatut d'Autonomia per a les Illes Balears (BOE 51, de l'1 de març de 1983, 5776-5783).

Espanya. Llei Orgànica 1/2006, de 10 d'abril, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana (BOE 86, de l'11 d'abril de 2006, 13934-13954).

Espanya. Llei Orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya (BOE 172, de 20 de juliol de 2006, 27269-27310).

Espanya. Reial Decret 2296/1984, de 26 de desembre, pel qual es desenvolupa la disposició transitòria de la Llei 46/1983, de 26 de desembre, reguladora del tercer canal de televisió, i es concedeix la seva gestió directa a la Generalitat de Catalunya per a l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma (BOE 312, de 29 de desembre de 1984, 37468-37468).

Espanya. Reial Decret 2169/1998, de 9 d'octubre, pel qual s'aprova el Pla tècnic nacional de la televisió digital terrenal (BOE 248, de 18 d'octubre de 1998, 34244-34248).

Espanya. Reial Decret 439/2004, de 12 de març, pel qual s'aprova el Pla tècnic nacional de la televisió digital local (BOE 85, de 8 d'abril de 2004, 14694-14716).

Espanya. Reial Decret 944/2005, de 29 de juliol, pel qual s'aprova el Pla tècnic nacional de la Televisió Digital Terrestre (BOE 181, de 30 de juliol de 2005, 27006-27014).

Espanya. Reial Decret 805/2014, de 19 de setembre, pel qual s'aprova el Pla tècnic nacional de la Televisió Digital Terrestre i es regulen certs aspectes per a la liberalització del dividend digital (BOE 232, de 24 de setembre de 2014, 74552-74635).

Espanya. Reial Decret Llei 17/2014, de 26 de desembre, de mesures de sostenibilitat financera de les comunitats autònomes i entitats locals i altres de caràcter econòmic (BOE 315, de 30 de desembre de 2014, 106660-106709).

Estrasburg. Decisió 243/2012/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de març, pel qual s'estableix un programa plurianual de política de l'espectre radioelèctric (DOUE 81, de 21 de març de 2012, 7-17).

Illes Balears. Llei 3/1986, de 19 d'abril, de normalització lingüística (BOE 169, de 16 de juliol de 1986, 25863-25866).

Itàlia. Llei 482, de 15 de desembre, per a la protecció de les minories lingüístiques històriques (GU, de 20 de desembre de 1999).

Pirineus Orientals. Carta, del Consell General, per la Llengua Catalana, de 10 de desembre de 2007.

Sardenya. Llei, del Consell Regional, de promoció i valorització de la cultura i de la llengua de la Sardenya, de l'11 de setembre de 1997.

Notes de premsa

Generalitat de Catalunya. (10 d'abril de 2008). La Generalitat de Catalunya i el Govern d'Andorra signen un acord de col·laboració en matèria cultural i de comunicació, *Sala de premsa de la Generalitat de Catalunya*.

Generalitat de Catalunya. (22 de gener de 2009). La Generalitat de Catalunya i el Govern balear acorden la reciprocitat d'emissions entre TV3 i IB3 en TDT, *Sala de premsa de la Generalitat de Catalunya*.

Generalitat de Catalunya. (21 de gener de 2010). El Govern català i el balear acorden l'emissió dels canals 33, Súper3/300 i 3/24 a les Illes en TDT, *Sala de premsa de la Generalitat de Catalunya*.

Generalitat de Catalunya. (29 de març de 2010). S'inicien les emissions en TDT dels canals TV3, el 33, Súper 3 i 3/24 a la Catalunya Nord, *Sala de premsa de la Generalitat de Catalunya*.

Generalitat de Catalunya. (25 de juny de 2010). Catalunya i Andorra signen un acord per compartir les televisions respectives, *Sala de premsa de la Generalitat de Catalunya*.

Generalitat de Catalunya. (13 d'octubre de 2010). Catalunya i Aragó acorden les emissions de TV3 i dels canals 33, 3/24 i Súper3 a la Franja de Ponent, *Sala de premsa de la Generalitat de Catalunya*.

Notícies especialitzades i d'actualitat

Comunicació 21. (8 d'octubre de 2014). El 3/24 canvia de freqüència a les Balears i el seu futur i el del Súper3 és incert, *Comunicació 21*. Enllaç recuperat de:
[\[http://comunicacio21.cat/noticies-comunicacio21/107698-el-3-24-canvia-de-frequeencia-a-les-balears-i-el-seu-futur-i-el-dels-super-3-es-incert\]](http://comunicacio21.cat/noticies-comunicacio21/107698-el-3-24-canvia-de-frequeencia-a-les-balears-i-el-seu-futur-i-el-dels-super-3-es-incert)

Comunicació 21. (28 de novembre de 2014). A punt de tancar-se l'alternativa per evitar la pèrdua de canals de TV3, *Comunicació 21*. Enllaç recuperat de:
[\[http://comunicacio21.cat/noticies-comunicacio21/108532-a-punt-de-tancar-se-l-alternativa-per-evitar-la-perdua-de-canals-de-tv3\]](http://comunicacio21.cat/noticies-comunicacio21/108532-a-punt-de-tancar-se-l-alternativa-per-evitar-la-perdua-de-canals-de-tv3)

Comunicació 21. (15 de desembre de 2014). Bom TV deixa d'emetre per a fer lloc a TV3, *Comunicació 21*. Enllaç recuperat de:
[\[http://comunicacio21.cat/noticies-comunicacio21/108733-bom-tv-deixa-d-emetre-per-fer-lloc-a-tv3\]](http://comunicacio21.cat/noticies-comunicacio21/108733-bom-tv-deixa-d-emetre-per-fer-lloc-a-tv3)

Comunicació 21. (22 de desembre de 2014). TV3 HD emetrà pel MUX de Godó, *Comunicació 21*. Enllaç recuperat de:
[\[http://comunicacio21.cat/noticies-comunicacio21/108884-el-cac-autoritza-que-tv3hd-emeti-pel-mux-de-godo\]](http://comunicacio21.cat/noticies-comunicacio21/108884-el-cac-autoritza-que-tv3hd-emeti-pel-mux-de-godo).

Comunicació 21. (30 de desembre de 2014). Insten el Govern balear a assegurar la recepció de tots els canals de la CCMA, *Comunicació 21*. Enllaç recuperat de:
[\[http://comunicacio21.cat/noticies-comunicacio21/108935-demanen-al-govern-balear-que-asseguri-la-recepcio-de-tots-els-canals-de-la-ccma\]](http://comunicacio21.cat/noticies-comunicacio21/108935-demanen-al-govern-balear-que-asseguri-la-recepcio-de-tots-els-canals-de-la-ccma)

Comunicació 21. (27 de març de 2015). El Govern balear deixarà perdre la recepció del 3/24 i el Súper/33, *Comunicació 21*. Enllaç recuperat de:
[\[http://comunicacio21.cat/noticies-comunicacio21/110305-el-govern-balear-deixara-perdre-la-recepcio-del-3-24-i-el-super-3-33\]](http://comunicacio21.cat/noticies-comunicacio21/110305-el-govern-balear-deixara-perdre-la-recepcio-del-3-24-i-el-super-3-33)

El Punt Avui. (7 de gener de 2010). L'acord bilateral serà suficient perquè TV3 es vegi al País Valencià, *El Punt Avui*. Enllaç recuperat de:
[\[http://www.elpuntavui.cat/ma/article/3-politica/17-politica/300655--l'acord-bilateral-sera-suficient-perque-tv3-es-vegi-al-pais-valencia-.html?cca=1\]](http://www.elpuntavui.cat/ma/article/3-politica/17-politica/300655--l'acord-bilateral-sera-suficient-perque-tv3-es-vegi-al-pais-valencia-.html?cca=1)

El Punt Avui. (5 d'abril de 2011). El govern francès vol oficialitzar TV3 a la Catalunya Nord, *El Punt Avui*. Enllaç recuperat de:
[\[http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/13-comunicacio/20-comunicacio/393059-el-govern-frances-vol-oficialitzar-tv3-a-la-catalunya-del-nord.html\]](http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/13-comunicacio/20-comunicacio/393059-el-govern-frances-vol-oficialitzar-tv3-a-la-catalunya-del-nord.html)

El Punt Avui. (2 de maig de 2012). Pacte congelat a la Franja, *El Punt Avui*. Enllaç recuperat de:
[\[http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/13-comunicacio/20-comunicacio/535326-pacte-congelat-a-la-franja.html\]](http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/13-comunicacio/20-comunicacio/535326-pacte-congelat-a-la-franja.html)

La Vanguardia. (6 de desembre de 1995). La televisió d'Andorra estrena les seves emissions en període de proves, *La Vanguardia*, 4.

Levante-El Mercantil Valenciano. (6 d'agost de 2010). Tallen TVVi per no pagar el lloguer del satèl·lit, *Levante-El Mercantil Valenciano*. Enllaç recuperat de:
[\[http://www.levante-emv.com/comunitat-valenciana/2010/08/06/cortan-canal-internacional-rtvv-pagar-alquiler-satelite/728793.html\]](http://www.levante-emv.com/comunitat-valenciana/2010/08/06/cortan-canal-internacional-rtvv-pagar-alquiler-satelite/728793.html)

Mèdia.cat. (21 d'octubre de 2009). La premsa del país se suma a la ILP Televisió sense Fronteres, *Mèdia.cat*. Enllaç recuperat de:
[\[http://www.media.cat/2010/02/24/la-premsa-del-pais-se-suma-a-la-ilp-televisio-sense-fronteres/\]](http://www.media.cat/2010/02/24/la-premsa-del-pais-se-suma-a-la-ilp-televisio-sense-fronteres/)

Vilaweb. (17 de març de 2004). Marta Roure guanya “12 punts” i representarà Andorra a Eurovisió amb la cançó de Bardagí, *Vilaweb*. Enllaç recuperat de:
[\[http://www.vilaweb.cat/www/elpunt/noticia?p_idcmp=-790070\]](http://www.vilaweb.cat/www/elpunt/noticia?p_idcmp=-790070)

Vilaweb. (23 d'octubre de 2007). El govern espanyol donarà un tercer múltiplex per garantir la reciprocitat, *Vilaweb*. Enllaç recuperat de:
[\[http://www.vilaweb.cat/noticia/2602272/20071023/govern-espanyol-donara-tercer-multiplex-garantir-reciprocitat.html\]](http://www.vilaweb.cat/noticia/2602272/20071023/govern-espanyol-donara-tercer-multiplex-garantir-reciprocitat.html)

Vilaweb. (28 de març de 2008). Els algueresos ja poden veure TV3 per TDT, *Vilaweb*. Enllaç recuperat de:
[\[http://www.vilaweb.cat/noticia/2794048/20080328/noticia.html\]](http://www.vilaweb.cat/noticia/2794048/20080328/noticia.html)

Vilaweb. (5 de juny de 2009). Terribas defensa la substitució de TV3 per TV3 CAT a les Illes Balears, *Vilaweb*. Enllaç recuperat de:
[\[http://www.vilaweb.cat/noticia/3593494/20090605/noticia.html\]](http://www.vilaweb.cat/noticia/3593494/20090605/noticia.html)

Vilaweb. (10 de febrer de 2011). Andorra facilita des d'avui la informació fiscal demanada pel govern espanyol, *Vilaweb*. Enllaç recuperat de:
[\[http://www.vilaweb.cat/noticia/3846363/20110210/andorra-facilita-davui-informacio-fiscal-demanada-govern-espanyol.html\]](http://www.vilaweb.cat/noticia/3846363/20110210/andorra-facilita-davui-informacio-fiscal-demanada-govern-espanyol.html)

Vilaweb. (10 de febrer de 2012). L'emissió de TV3 a Catalunya Nord ja és legal, *Vilaweb*. Enllaç recuperat de:

[\[http://www.vilaweb.cat/noticia/3982956/20120210/lemissio-tv3-catalunya-nord-legal.html\]](http://www.vilaweb.cat/noticia/3982956/20120210/lemissio-tv3-catalunya-nord-legal.html)

Vilaweb. (11 de setembre de 2012). El PP tomba la ILP Televisió sense fronteres al congrés espanyol, *Vilaweb*. Enllaç recuperat de:

[\[http://www.vilaweb.cat/noticia/4039424/20120911/pp-atura-ilp-televisio-sense-fronteres-congres-espanyol.html\]](http://www.vilaweb.cat/noticia/4039424/20120911/pp-atura-ilp-televisio-sense-fronteres-congres-espanyol.html)

Vilaweb. (12 de desembre de 2012). El TS anul·la el cessament de les emissions de TV3 a la Comunitat Valenciana acordat el 2007, *Vilaweb*. Enllaç recuperat de:

[\[http://www.vilaweb.cat/ep/ultima-hora/4064442/20121212/ts-anulla-cessament-emissions-tv3-comunitat-valenciana-acordat-2007.html\]](http://www.vilaweb.cat/ep/ultima-hora/4064442/20121212/ts-anulla-cessament-emissions-tv3-comunitat-valenciana-acordat-2007.html)

Vilaweb. (8 de febrer de 2013). L'única ILP que haurà prosperat a Espanya, la dels toros, *Vilaweb*. Enllaç recuperat de:

[\[http://www.vilaweb.cat/noticia/4082747/20130209/lunica-ilp-haura-prosperat-espanya-toros.html\]](http://www.vilaweb.cat/noticia/4082747/20130209/lunica-ilp-haura-prosperat-espanya-toros.html)

Vilaweb. (1 de març de 2013). TV3 tanca les corresponsalies de Catalunya Nord, Terres de l'Ebre i el Pirineu, *Vilaweb*. Enllaç recuperat de:

[\[http://www.vilaweb.cat/noticia/4090120/20130301/tv3-tanca-corresponsalies-catalunya-nord-terres-lebre-pirineu.html\]](http://www.vilaweb.cat/noticia/4090120/20130301/tv3-tanca-corresponsalies-catalunya-nord-terres-lebre-pirineu.html)

Vilaweb. (30 d'abril de 2013). La reciprocitat entre TV3 i Canal 9 no serà immediata, *Vilaweb*. Enllaç recuperat de:

[\[http://www.vilaweb.cat/noticia/4110593/20130430/reciprocitat-tv3-canal-9-immediata.html\]](http://www.vilaweb.cat/noticia/4110593/20130430/reciprocitat-tv3-canal-9-immediata.html)

Vilaweb. (12 de juny de 2013). PP aprova en les Corts el conveni de reciprocitat d'emissions entre Canal 9 i TV3 amb l'abstenció de l'oposició, *Vilaweb*. Enllaç recuperat de: [\[http://www.vilaweb.cat/ep/ultima-hora/4124509/20130612/pp-aprova-corts-conveni-reciprocitat-demissions-canal-9-tv3-labstencio-loposicio.html\]](http://www.vilaweb.cat/ep/ultima-hora/4124509/20130612/pp-aprova-corts-conveni-reciprocitat-demissions-canal-9-tv3-labstencio-loposicio.html)

Vilaweb. (14 de desembre de 2013). La Generalitat Valenciana dona per mort el conveni de reciprocitat i diu que TV3 no es veurà, *Vilaweb*. Enllaç recuperat de:
[\[http://www.vilaweb.cat/noticia/4162017/20131214/generalitat-valenciana-dona-mort-conveni-reciprocitat-diu-tv3-veura.html\]](http://www.vilaweb.cat/noticia/4162017/20131214/generalitat-valenciana-dona-mort-conveni-reciprocitat-diu-tv3-veura.html)

Vilaweb. (25 de novembre de 2014). L'Assemblea francesa valida el nou mapa reduït de tretze regions, *Vilaweb*. Enllaç recuperat de:
[\[http://www.vilaweb.cat/noticia/4221067/20141125/lassemblea-francesa-valida-mapa-reduit-tretze-regions.html\]](http://www.vilaweb.cat/noticia/4221067/20141125/lassemblea-francesa-valida-mapa-reduit-tretze-regions.html)

Annexos

1. **Resolució 3/VI del Parlament de Catalunya (1999)** sobre els mitjans audiovisuals de Catalunya, versió en català.
2. **Conveni de col·laboració (2004)** entre la Generalitat de Catalunya i el Govern de les Illes Balears per a la recepció recíproca dels canals de televisió de Catalunya i les Illes Balears als respectius territoris, versió en català.
3. **Llei 22/2005**, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya (BOE 38, de 14 de febrer de 2006), art. 26, versió en català.
4. **Conveni de col·laboració (2009)** entre el Govern de les Illes Balears i el Govern de la Generalitat de Catalunya per a la recepció recíproca de canals de televisió en els territoris respectius i per a la cooperació en matèria audiovisual, versió en català.
5. **Llei 7/2010**, de 31 de març, general de la comunicació audiovisual (BOE 79, de l'1 d'abril de 2010), art. 40.4, versió en castellà.
6. **Conveni de col·laboració (2010)** entre la Generalitat de Catalunya i el Govern d'Aragó per a la difusió de les emissions dels canals de televisió de titularitat pública en els territoris respectius, versió en català.
7. **Decisió del Ministeri de la Presidència (2010)** sobre la tramitació de la Proposició de Llei "Televisió sense Fronteres", versió en castellà.
8. **Comunicat de premsa de l'Assemblea Nacional (2011)** sobre la petició de recepció dels canals de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) en el departament dels Pirineus Orientals, versió en francès.
9. **Conveni de col·laboració (2013)** entre la Generalitat de Catalunya i la Generalitat de la Comunitat Valenciana per a la reciprocitat de la difusió de les emissions dels canals de televisió de la seva titularitat en els territoris respectius, versió en castellà.
10. **Informe de control del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (2015)** en relació al compliment de les missions específiques de servei públic competència de la Generalitat de Catalunya – Any 2013, lletres (M) i (O), versió en català.

1. TRAMITACIONS CLOSES AMB TEXT APROVAT O CLOSES EN LA FORMULACIÓ

1.10. RESOLUCIONS

Resolució 3/VI del Parlament de Catalunya, sobre els mitjans audiovisuals de Catalunya

Tram. 255-00001/06

Adopció: Ple del Parlament
Sessió núm. 4, 15.12.1999, DSPC-P 6

PLE DEL PARLAMENT

El Ple del Parlament, en sessió tinguda el dia 15 de desembre de 1999, ha debatut les propostes de resolució presentades pels grups parlamentaris, subsegüents al debat general sobre els mitjans audiovisuals de Catalunya.

Finalment, el Ple del Parlament, d'acord amb el que disposa l'article 124 del Reglament, ha adoptat la següent

RESOLUCIÓ

I. Nou marc legal del sistema de comunicacions

1. El Parlament de Catalunya manifesta que el marc legal del sistema de comunicacions de Catalunya és insuficient i inadequat a la realitat actual i es compromet a iniciar el procés necessari per a formular-ne un de nou que permeti:

a) Definir el servei públic de ràdio i televisió i establir un model fonamentat en la satisfacció de les necessitats d'interès general, la pluralitat dels mitjans públics i la independència dels privats, la neutralitat informativa, l'accés dels grups socials i culturals als mitjans de comunicació, la transmissió de valors democràtics i ètics, el fet de donar prioritat a la qualitat, i també la difusió de la llengua i la cultura catalanes.

b) Convertir el Consell Audiovisual de Catalunya (CAC) en un ens públic independent, amb personalitat jurídica pròpia i plena autonomia orgànica, funcional i financera, com a l'autoritat independent en la regulació dels mitjans de comunicació audiovisuals a Catalunya, i dotar-lo de capacitat sancionadora. Mentre no s'aprovi el nou text legal, el CAC ha de mantenir les seves funcions actuals.

c) Organitzar la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV) a partir dels criteris d'independència, de professionalitat i de viabilitat econòmica, adequar els mitjans públics a les noves exigències dels canvis tecnològics i a les demandes emergents de la societat i dotar de més atribucions el Consell d'Administració de la CCRTV pel que fa a la gestió i l'estratègia empresarials.

d) Fixar un marc estable per als serveis de comunicació local i adequar els mitjans de comunicació local als

mateixos criteris organitzatius i de control que han de tenir com a servei públic.

e) Garantir que els organismes rectors dels mitjans públics i l'ens regulador del sistema de l'audiovisual siguin integrats per experts i gestors que responguin a un perfil professional amb un règim rigorós d'incompatibilitats.

2. El Parlament de Catalunya manifesta que la modificació del marc legal a què fa referència l'apartat 1 s'ha de dur a terme en el termini de quatre mesos pel que fa al Consell Audiovisual de Catalunya, de sis mesos pel que fa a la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i, per a la resta de la normativa, en el termini de sis mesos, a comptar del moment en què siguin aprovades les normes de l'Estat que facin viable la legislació del Parlament.

3. El Parlament de Catalunya insta el Govern a promoure la modificació de la Llei de l'Estat 4/1980, del 10 de gener, de l'Estatut de la ràdio i la televisió, i de la Llei de l'Estat 46/1983, del 26 de desembre, reguladora del tercer canal de televisió, a fi que les freqüències, els programes i els canals de ràdio i televisió de la Generalitat tinguin la consideració de serveis de titularitat pròpia i, en conseqüència, deixin d'ésser una concessió de l'Estat.

4. El Parlament de Catalunya manifesta la necessitat de modificar la Llei de l'Estat 46/1983 per aconseguir la titularitat de la Generalitat pel que fa als canals televisius de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió.

5. El Parlament de Catalunya insta el Govern a promoure la modificació de la disposició addicional 44 de la Llei de l'Estat 66/1997, del 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, a fi de garantir que la Generalitat sigui la competent per a atorgar totes les concessions de les emissores de la ràdio digital terrestre que tinguin una zona de servei dins el territori de Catalunya.

6. El Parlament de Catalunya insta el Govern a establir la participació del Consell Audiovisual de Catalunya (CAC) en els concursos d'atorgament de concessions per a la gestió d'emissores de radiodifusió sonora i de televisió, mitjançant l'emissió d'un dictamen preceptiu, a fi de garantir la lliure competència en el sector dels mitjans de comunicació social audiovisuals i evitar les situacions de concentració de mitjans i l'abús de les posicions dominants, tenint en compte que aquesta competència també ha d'ésser recollida en el nou marc legal del CAC i que la competència per a atorgar llicències de ràdio i televisió ha d'ésser del Govern de la Generalitat, ja que és una funció concurrent amb l'Administració de l'Estat, tal com estableix la Llei de l'Estat 31/1987, del 18 de desembre, d'ordenació de les telecomunicacions, que atribueix aquesta competència al Govern.

II. Espai català de comunicació

1. El Parlament de Catalunya manifesta que s'ha de promoure un espai comunicacional català, basat en acords recíprocs entre els governs de tots els territoris de l'àmbit lingüístic català i en convenis entre les emis-

sores de ràdio i televisió que emeten en llengua catalana, encara que només sigui parcialment, per treballar conjuntament en aspectes de programació i en la projecció internacional.

2. El Parlament de Catalunya insta el Govern a promoure l'augment de la presència de la llengua catalana en les plataformes de televisió digital per satèl·lit, per cable i terrestre, i a Internet.

3. El Parlament de Catalunya insta el Govern a promoure la modificació de la Llei de l'Estat 46/1983, a fi de donar cobertura legal expressa a les emissions de la Televisió de Catalunya en tots els territoris de l'àmbit lingüístic català, i a facilitar que les transmissions de les altres comunitats autònomes d'aquest àmbit puguin ésser rebudes també a Catalunya.

4. El Parlament de Catalunya insta el Govern a promoure la modificació de la Llei de l'Estat 31/1987, a fi de donar cobertura legal expressa a les emissions de Catalunya Ràdio en tots els territoris de l'àmbit lingüístic català, i a facilitar que les transmissions de les altres comunitats autònomes d'aquest àmbit puguin ésser rebudes també a Catalunya.

5. El Parlament de Catalunya insta el Govern a aprofitar les potencialitats derivades del marc impulsat per la Generalitat i Localret per aconseguir que el sistema de comunicació per cable de banda ampla arribi amb la màxima simultaneïtat possible a tot el territori de Catalunya, amb l'objectiu d'evitar desequilibris territorials.

III. Principis generals dels mitjans de comunicació

III.I. Pluralitat informativa, cultural i lingüística

El Parlament de Catalunya insta el Govern a vetllar perquè tots els mitjans de comunicació amb difusió a Catalunya apliquin el que determinen les directives europees, la Constitució espanyola i l'Estatut d'autonomia pel que fa a la pluralitat informativa, cultural i lingüística.

III.II. Protecció dels drets dels telespectadors

El Parlament de Catalunya insta el Govern a establir el marc jurídic de protecció dels drets dels telespectadors, d'acord amb la Llei de l'Estat 22/1999, del 7 de juny, de modificació de la Llei 25/1994, del 12 de juliol, per la qual s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva del Consell d'Europa 89/552, del 3 d'octubre de 1989, sobre la coordinació de disposicions legals, reglamentàries i administratives dels estats membres relatives a l'exercici d'activitats de radiodifusió televisiva.

III.III. Estatuts de redacció

1. El Parlament de Catalunya considera del tot necessari que tots els mitjans de comunicació, tant els públics com els privats, prenguin les mesures necessàries per a generalitzar els estatuts i els consells de redacció.

2. El Parlament de Catalunya manifesta la necessitat que els òrgans de direcció dels diversos mitjans de ràdio i televisió facilitin la implantació d'un estatut de redacció, amb la creació conseqüent d'un comitè professional i la delimitació de competències del consell

de redacció, i que aquesta implantació es dugui a terme urgentment en els mitjans públics, en la línia de l'estatut de què disposen els professionals dels mitjans de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió.

III.IV. Els mitjans de comunicació privats

El Parlament de Catalunya manifesta la necessitat d'aconseguir el compliment dels criteris de servei públic de les emissions de les televisions de gestió privada i, en conseqüència, la modificació de la Llei de l'Estat 10/1988, del 3 de maig, de televisió privada, pel que fa a aquest objectiu, als criteris de territorialitat i a les funcions culturals, socials i lingüístiques.

IV. Els mitjans de comunicació públics

IV.I. Mecanismes de control

1. El Parlament de Catalunya, davant la radical i complexa transformació dels models d'emissió i de difusió que deriva de la revolució tecnològica a què assistim i davant l'evidència que la comunicació constitueix un element cabdal per al desenvolupament de la nostra societat, considera imprescindible garantir una ràdio i una televisió públiques que puguin donar una resposta eficaç a la demanda d'informació veraç, plural i independent del conjunt de la societat catalana, i dotar-les dels mecanismes de control de llurs continguts i gestió que garanteixin la finalitat per a la qual foren creades, assegurant que els ciutadans i ciutadanes coneguin la diversitat d'opinions i de realitats que s'esdevenen en una societat plural com la nostra.

2. El Parlament de Catalunya acorda presentar una proposició de llei a les Corts Generals que modifiqui l'article 2 de la Llei de l'Estat 4/1980, a fi que la Generalitat de Catalunya pugui determinar lliurement el model d'organització i de control de la Corporació Catalana de Ràdio i de Televisió, tenint en compte la capacitat d'autoorganització que preveu l'article 8 de la Llei de l'Estat 46/1983, d'acord amb les disposicions de l'Estatut d'autonomia.

IV.II. Compliment de la funció cultural i educativa

1. El Parlament de Catalunya considera del tot necessari que el Consell d'Administració de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió prengui les mesures necessàries per a promoure en les seves empreses filials la producció de programes de caràcter informatiu i divulgatiu i de qualitat, que accentuin la funció cultural i educativa que tenen encomanada i difonguin, especialment, els valors democràtics, cívics i ètics, i també els drets humans.

2. El Parlament de Catalunya considera del tot necessari que el Consell d'Administració de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió prengui les mesures necessàries perquè els programes que s'emeten en una franja horària destinada principalment al públic infantil i juvenil no fomentin ni la violència, ni la discriminació, ni la xenofòbia, ni altres conductes socialment rebutjables i perjudicials per als menors.

3. El Parlament de Catalunya considera del tot necessari que el Consell d'Administració de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió prengui les mesures ne-

cessàries per a promoure, per mitjà dels programes de ràdio i de televisió de les seves empreses filials, l'emissió de continguts que reconeguin i enforteixin el paper de la dona, tant en el vessant social com en el professional, i eliminin el tracte discriminatori o vexatori envers les dones.

4. El Parlament de Catalunya considera del tot necessari que el Consell d'Administració de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió prengui les mesures necessàries per a impedir, en les emissions de les seves empreses filials, tot tipus de manifestació que atempti contra la dignitat de les persones o que comporti discriminació per raó de raça, de sexe, de religió o d'ideologia.

5. El Parlament de Catalunya considera del tot necessari que el Consell d'Administració de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió prengui les mesures necessàries perquè en els continguts de la programació de les seves empreses filials es potenciïn els missatges de tolerància i de solidaritat envers les minories ètniques i culturals que facilitin la integració social d'aquests col·lectius i s'estimuli alhora el rebuig de tot tipus de xenofòbia.

6. El Parlament de Catalunya considera del tot necessari que el Consell d'Administració de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió prengui les mesures necessàries perquè els espais d'entreteniment i, en general, tota la programació potenciïn la institució familiar com a nucli bàsic de la societat i com a xarxa de solidaritat entre generacions.

IV.III. Participació del teixit associatiu

El Parlament de Catalunya considera del tot necessari que el Consell d'Administració de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió prengui les mesures necessàries perquè, atesa la importància del teixit associatiu a Catalunya, la veu de les organitzacions cíviques i culturals sigui reflectida en la programació de les seves empreses filials.

IV.IV. Control dels continguts dels anuncis

El Parlament de Catalunya considera del tot necessari que el Consell d'Administració de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió prengui les mesures necessàries per a establir un acord d'autocontrol amb les empreses de publicitat, de manera que els anuncis que s'emetin en els mitjans de comunicació no continguin missatges sexistes o fomentadors de la violència o la discriminació.

V. Corporació Catalana de Ràdio i Televisió

V.I. Finançament

El Parlament de Catalunya considera que s'ha de garantir un marc de finançament estable i de sanejament econòmic per als mitjans de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, a partir de l'any 2000, basat en un contracte programa plurianual que especifiqui els objectius a partir de la definició del servei públic.

V.II. Renovació del Consell d'Administració

El Parlament de Catalunya acorda renovar, d'una manera immediata, la composició del Consell d'Adminis-

tració de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, sens perjudici de l'aprovació del nou marc jurídic d'aquesta entitat.

V.III. Nomenament del director o directora general

El Parlament de Catalunya acorda que, mentre la nova llei no estableixi el procediment per a nomenar el director o directora general de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, aquest nomenament s'ha de fer amb el consens del Consell d'Administració i correspon al Govern, d'acord amb la Llei 10/1983, del 30 de maig, de creació de l'ens públic Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i de regulació dels serveis de radiodifusió i televisió de la Generalitat de Catalunya.

V.IV. Incorporació en els organismes governamentals internacionals

El Parlament de Catalunya insta el Govern a fer les gestions necessàries davant el Govern de l'Estat per a incorporar la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió a la Unió Europea de Radiodifusió i als altres organismes intergovernamentals o internacionals afins, d'acord amb el que determina la disposició addicional cinquena de la Llei de l'Estat 46/1983.

VI. Control parlamentari

1. El Parlament de Catalunya insta el Govern a informar-lo periòdicament de totes les aportacions econòmiques que, per mitjà de subvencions o d'inserció d'anuncis, faci a qualsevol mitjà de comunicació.

2. El Parlament de Catalunya acorda ampliar les tasques de la Comissió de Control Parlamentari de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió a tots els àmbits audiovisuals, inclosos els nous serveis de comunicació i de telecomunicació.

VII. Ràdio Televisió Espanyola a Catalunya

1. El Parlament de Catalunya insta el Govern a reconèixer el Centre de Producció TVE - Catalunya (Sant Cugat del Vallès) com a productor audiovisual, a concentrar-hi la producció de la segona cadena de la televisió estatal i, per tant, a impulsar un nou paper per al Consell Assessor de Ràdio Televisió Espanyola a Catalunya modificant, si cal, la llei que en regula el funcionament.

2. El Parlament de Catalunya insta el Govern a vetllar pel manteniment i la potenciació de Ràdio 4 i de la programació en català de Televisió Espanyola i, especialment, a prendre les mesures necessàries per a revaloritzar el paper del Consell Assessor de Ràdio Televisió Espanyola a Catalunya perquè pugui complir les tasques que li corresponen.

VIII. Els mitjans de comunicació locals

1. El Parlament de Catalunya manifesta la necessitat de precisar el marc legal de les ràdios i les televisions locals, per la qual cosa insta el Govern a fer les gestions oportunes perquè el Govern de l'Estat estableixi el marc regulador d'aquestes ràdios i televisions.

2. El Parlament de Catalunya considera del tot necessari que la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió impulsi línies de col·laboració i acords amb les ràdios i les televisions locals de titularitat pública de Catalunya, a fi de propiciar un aprofitament més bo dels recursos materials i humans i garantir la qualitat dels serveis, tot respectant l'autonomia necessària dels diferents mitjans.

IX. Els professionals dels mitjans de comunicació

1. El Parlament de Catalunya fa palès el seu reconeixement als professionals dels mitjans de comunicació, atesos els esforços que han fet en defensa d'una ràdio i una televisió de qualitat, plurals i independents.

2. El Parlament de Catalunya expressa la seva preocupació per la precarietat laboral en què es troben diversos col·lectius professionals dels mitjans d'informació i audiovisuals, inclosos els d'alguns mitjans públics, i manifesta que s'ha de regular la situació contractual de tots els professionals que intervenen en el procés d'elaboració i difusió d'informació i de programació en tasques pròpies de plantilla, i també les tarifes per als col·laboradors eventuals, i que s'han d'estudiar noves modalitats de contractació.

3. El Parlament de Catalunya manifesta la conveniència que s'arribi tan aviat com sigui possible a un acord entre els sindicats representatius i les empreses del món de la comunicació, incloses les públiques, per a aconseguir la regulació de les pràctiques dels estudiants de periodisme i comunicació audiovisual en els diferents mitjans, de manera que es limiti el percentatge màxim d'estudiants en pràctiques per a redacció, que es fixi la figura del tutor o tutora d'empresa i que, com a norma general, els estudiants en pràctiques no ocupin llocs de feina estructural.

X. La indústria audiovisual

1. El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

a) Impulsar el desenvolupament de la indústria audiovisual de Catalunya amb les mesures oportunes de foment i mitjançant la constitució d'una entitat que agrupi administracions i empreses concernides.

b) Crear un organisme que tingui com a missió la potenciació de la indústria audiovisual del país, amb les funcions bàsiques de promoure el nou talent, els mitjans de finançament, l'organització de la producció i la comercialització a l'exterior.

2. El Parlament de Catalunya manifesta la conveniència que el Centre de Producció TVE - Catalunya (Sant Cugat del Vallès), Televisió de Catalunya i les televisions locals col·laborin en el futur en la potenciació de la indústria audiovisual catalana.

3. El Parlament de Catalunya insta el Govern a fer les gestions oportunes perquè s'assoleixi una participació proporcional de la indústria audiovisual catalana en la programació de Televisió Espanyola i de les cadenes de televisió privades, i complir així la Directiva del Consell d'Europa 89/552, relativa a una televisió sense fronteres.

4. El Parlament de Catalunya encomana a la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió que compleixi la Directiva del Consell d'Europa 89/552, relativa a una televisió sense fronteres, pel que fa als percentatges de producció local audiovisual independent.

XI. Les noves tecnologies

1. El Parlament de Catalunya insta el Govern a promoure la creació d'un gran portal a Internet per al món audiovisual i de comunicació català.

2. El Parlament de Catalunya acorda que la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió disposi d'una estratègia específica en el camp d'Internet, amb els objectius de promoure l'ús de la xarxa amb continguts catalans, aconseguir una audiència fidel i obrir noves línies d'ingressos, entre altres, i que negociï i assoleixi acords de coproducció i *joint ventures* amb empreses líders mundials en el sector dels continguts a Internet, per a fer possible un triple objectiu:

a) Que els continguts en català de productes internacionals de qualitat i de gran consum pels usuaris estiguin disponibles a Internet.

b) Que es publiquin continguts de producció original catalana –en català o en altres llengües– en mitjans d'Internet d'àmbit internacional i de gran prestigi.

c) Que Catalunya i els seus mitjans de comunicació públics siguin coneguts per mitjà d'aquestes empreses, i que el català figuri dins el catàleg de llengües en què publiquen llurs serveis.

3. El Parlament de Catalunya, atès que l'agilitat és un element clau per a actuar en el sector d'Internet, acorda que la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió executi l'estratègia del grup a la xarxa, en coherència amb la missió que la Corporació té encomanada, la qual ha d'ésser explotada amb criteris empresarials i de rendibilitat.

4. El Parlament de Catalunya insta el Govern a prendre les mesures necessàries per a difondre al màxim les noves tecnologies de la comunicació i la informació i perquè la ciutadania hi pugui tenir accés universal.

5. El Parlament de Catalunya insta el Govern a convocar dins l'any 2000 els concursos per a concedir la gestió de les noves emissores i cadenes de la televisió digital terrestre i de la ràdio digital terrestre en l'àmbit de Catalunya, d'acord amb el que disposen els denominats plans tècnics nacionals de l'Estat.

XII. Creació del Museu de la Ràdio i la Televisió

El Parlament de Catalunya, atès que aquest any 1999 es commemora el setanta-cinquè aniversari de l'emissió des de Barcelona del primer missatge radiofònic, insta el Govern a emprendre les accions necessàries per a crear i instal·lar, amb caràcter permanent, el Museu de la Ràdio i la Televisió.

Palau del Parlament, 15 de desembre de 1999

El secretari quart
Isidre Gavín i Valls

El president del Parlament
Joan Reventós i Carner

EXPLICACIÓ DEL DOCUMENT DE DESENVOLUPAMENT DEL CONVENI:

El conveni de 7 de maig preveia un desenvolupament per fer possible (tècnicament i econòmicament) l'objectiu de garantir recíprocament la recepció dels canals de Catalunya i Balears als respectius territoris. D'aquesta manera, els treballs ordinaris de desenvolupament de l'esmentat conveni han desembocat avui en un satisfactori, per a ambdues parts, document de desenvolupament, els principals acords del qual s'expliquen a continuació:

Significat dels principals acords recollits:

IB3 i la CCRTV acorden sol·licitar conjuntament a l'Estat la planificació d'un canal múltiple, que s'anomenarà Canal Eurorregió en el què es programaran les emissions produïdes per l'EPRTVIB i la CCRTV.

Es garanteix la implantació d'IB3 en el 75%, com a mínim, del territori de Catalunya, en el termini aproximat d'un any (una vegada adjudicades les noves llicències de TDTL) i, des de l'inici d'emissions d'IB3, abans de setembre, a l'àrea metropolitana de Barcelona, amb una cobertura d'uns 2,5 milions d'habitants.

Es reforça la ja intensa col·laboració tecnològica existent entre la CCRTV i l'EPRTVIB, s'estén a nous desenvolupaments de gestió i interactivitat i a la col·laboració en matèria de continguts, que s'oferiran sense cost, en el cas dels materials d'arxiu de TV3 relatius a les Illes Balears, o a un preu molt avantatjós, en el cas d'altres produccions...que la Corporació i IB3 puguin estar interessats a intercanviar.

Es reforcen els vincles “estructurals” entre ambdues corporacions, ja que:

S'utilitzaran les sinergies existents, sumant forces entre ambdues entitats per aconseguir millores al cost i l'aprofitament de les vies de fibra òptica que s'hagin d'estendre per a l'intercanvi dels respectius senyals entre Catalunya i Balears.

S'estudiarà la utilització conjunta, així mateix, optimitzant d'aquesta manera, les condicions tècniques i econòmiques de la seva utilització, de la connexió que la CCRTV manté amb la seu de

FORTA a Madrid, per a la connexió que TVIB necessita tenir així mateix amb la Federació.

Es fixa el marc ideal que ha de regular les relacions entre ambdues entitats, s'estableix, per exemple que en cas de col·lisió puntual d'interessos relacionats amb l'emissió, prevaldrà l'interès de cada entitat sobre el seu territori propi, així com que l'EPRTVIB i la CCRTV es donaran suport mútuament, tant a la FORTA com en altres fòrums.

Finalment, i per minimitzar l'impacte que l'inici d'emissions d'IB3 tindrà sobre els espectadors de TV3 a les Illes, s'intentarà que el Ministeri d'Indústria, a partir d'una nova proposta tècnica elaborada conjuntament pels tècnics de l'EPRTVIB i la CCRTV, que es concreta al document, planifiqui novament el programa de la TVIB, a les freqüències que en l'actualitat ocupa el programa de C-33 / K3 als centres emissors de Menorca i Eivissa, en els quals va resultar més afectat el programa que ocupava TV3.

Aquesta proposta respon a l'acord en el criteri següent: tractar, sempre que sigui possible l'adequada implantació d'IB3 TV, de mantenir intactes les freqüències que la CCRTV ocupa per a TV3, i de traslladar en el seu cas, IB3 a les freqüències ocupades per C 33/ K3; d'aquesta manera es minimitzen les molèsties al conjunt de la població a l'hora de rebre les emissions d'ambdós organismes.

Aquesta nova planificació tindrà la consideració de provisional, en la mesura que el Ministeri no la planifiqui i assigni amb tota legitimitat i amb les mateixes garanties de protecció internacional, amb caràcter definitiu, al tercer canal de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

En el termini d'un mes s'haurà de disposar d'un pla tècnic que permeti la interconnexió de xarxes entre Catalunya i Balears per l'intercanvi de senyals de la FORTA, així com dels respectius projectes tècnics de desplegament de les xarxes de distribució; aquesta circumstància reforçarà i garantirà la presència de les emissions del canal balear al conjunt del territori català.

Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya

Text consolidat d'acord amb les modificacions introduïdes per les Lleis 11/2007, d'11 d'octubre, de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, 20/2010, de 7 de juliol, del cinema i 2/2012, de 22 de febrer, de modificació de diverses lleis en matèria audiovisual. Aquest text és una transcripció.

*En cas de dubte en la interpretació, l'únic text legal en plena validesa és el publicat al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*¹

Preàmbul

I

La Llei 10/1983, del 30 de maig, de creació de l'ens públic Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i de regulació dels serveis de radiodifusió i televisió de la Generalitat de Catalunya, és la primera llei promulgada a Catalunya relacionada amb el sector audiovisual. Comportà la creació del servei públic de radiodifusió de la Generalitat de Catalunya, que tingué una importància cabdal en la promoció, el coneixement i la difusió de la llengua i la cultura catalanes, i en la conformació d'un sistema audiovisual propi de Catalunya.

Després de vint-i-dos anys d'aquest fet, el sector audiovisual ha experimentat profundes transformacions. En són algunes mostres: la irrupció de les televisions privades, l'any 1988, que trenquen el monopoli de les televisions públiques (l'estatal i les autonòmiques); els canvis tecnològics que fan possible la difusió per satèl·lit i per cable; l'aparició de les televisions d'àmbit local i les d'accés condicionat; la liberalització de les xarxes de telecomunicacions; la liberalització de la televisió per cable i l'aparició de la televisió digital terrestre, que obre noves possibilitats de difusió, i l'accés a serveis relacionats amb la societat de la informació.

Totes aquestes transformacions s'han fet a partir de les diverses normatives estatals que s'han promulgat durant aquests anys i de la regulació continguda en la Directiva 89/552/CEE, coneguda com a Directiva de televisió sense fronteres. Atesa la necessitat d'adequar la regulació del sector a les noves tecnologies, de preveure noves formes de gestió i de disposar d'una regulació global d'aquesta matèria, cal l'aprovació d'una llei que reguli el sector audiovisual de Catalunya.

En efecte, la Resolució 3/VI del Parlament de Catalunya, sobre els mitjans audiovisuals de Catalunya, ja acordava la necessitat de modificar el marc legal del sistema de comunicació audiovisual de Catalunya, perquè el considerava insuficient i inadequat a la realitat actual. Aquest acord comporta el reconeixement de la importància estratègica, econòmica i política del sector audiovisual i de la necessitat de tenir una normativa pròpia sobre aquesta matèria. Estableix també la necessitat que el Consell de l'Audiovisual de Catalunya esdevingui una veritable autoritat reguladora independent que compleixi les funcions de vigilància i control sobre el sector, amb la garantia que aquest control no sigui influït per consideracions polítiques a curt termini. En la mateixa línia d'aprofundiment democràtic, s'acordà d'actualitzar l'organització de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió per a dotar-la de més independència, professionalitat i

¹ S'han ombrejat les modificacions i addicions que s'han introduït en el text d'aquesta llei per tal d'identificar-los amb major facilitat.

responsables de la prestació del servei públic audiovisual en l'àmbit local, d'acord amb el que estableix aquesta llei.

2. Correspon a aquesta llei d'establir els criteris i els principis fonamentals sobre la base dels quals els ens i els consorcis responsables de la prestació del servei públic de comunicació audiovisual dins l'àmbit local han de definir les missions de servei públic que s'avinguin millor amb les necessitats i les característiques de la comunitat local corresponent, de conformitat amb el que estableix l'article 32.

Article 25. Obligacions dels prestadors públics

Els prestadors públics de serveis de comunicació audiovisual resten obligats a complir totes les missions de servei públic que determini el contracte programa, d'acord amb el que estableix aquesta llei. En tots els casos, llurs obligacions són:

- a) Prestar el servei de comunicació audiovisual en les freqüències assignades i amb la potència autoritzada amb continuïtat i amb la qualitat adequada.
- b) Presentar anualment al Consell de l'Audiovisual de Catalunya la declaració responsable del compliment de les obligacions derivades del que estableix aquesta llei.
- c) Respondre als requeriments d'informació i de tramesa de material audiovisual o d'altra mena que els pugui fer el Consell de l'Audiovisual de Catalunya, de manera motivada, en l'exercici de les seves funcions.
- d) Comparèixer davant el Consell de l'Audiovisual de Catalunya a petició d'aquest.
- e) Emprar mecanismes de signatura electrònica reconeguda en les relacions amb el Consell de l'Audiovisual de Catalunya.
- f) Tenir a disposició del Consell de l'Audiovisual de Catalunya totes les emissions i les dades relatives a aquestes, i conservar-les enregistrades durant sis mesos perquè el Consell pugui comprovar si compleixen llurs obligacions.
- g) Facilitar les comprovacions i les inspeccions a qualsevol òrgan qualificat.
- h) Complir la resta d'obligacions que determina la normativa vigent.

Capítol II. El servei públic audiovisual de competència de la Generalitat

Article 26. Les missions del servei públic audiovisual de la Generalitat

1. La missió principal del servei públic de comunicació audiovisual de competència de la Generalitat és oferir a tots els ciutadans de Catalunya, mitjançant un sistema de distribució que no requereixi l'ús de tecnologies d'accés condicional, un conjunt de continguts audiovisuals i, si escau, d'acord amb el contracte programa, serveis addicionals de transmissió de dades orientats a la satisfacció de llurs necessitats democràtiques, socials, educatives i culturals, garantint de manera particular l'accés a una informació veraç, objectiva i equilibrada, a les més àmplies i diverses expressions socials i culturals i a una oferta d'entreteniment de qualitat. A aquest efecte, s'han d'emprar tots els llenguatges, els formats i els gèneres propis de la comunicació audiovisual que resultin més adequats en cada cas.

2. El compliment de les missions i els principis del servei públic de comunicació audiovisual de la Generalitat correspon, d'acord amb el que estableix aquesta llei, a la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuels i a les societats per mitjà de les quals es presta el servei, participades per la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuels en el cent per cent del seu capital.

3. Són missions específiques del servei públic de comunicació audiovisual de competència de la Generalitat:

a) L'impuls del coneixement i el respecte dels valors i els principis continguts en la Constitució espanyola, l'Estatut d'autonomia, el dret comunitari originari i els tractats internacionals.

b) La transmissió d'una informació veraç, objectiva i equilibrada, respectuosa amb el pluralisme polític, social i cultural, i també amb l'equilibri territorial.

c) La difusió de l'activitat del Parlament, dels grups parlamentaris, de les organitzacions polítiques i socials i dels agents socials de Catalunya.

d) La garantia de la màxima continuïtat en la prestació del servei i de la plena cobertura del conjunt del territori. D'una manera particular, la garantia de l'accés de tots els ciutadans a les diferents prestacions integrants, en cada moment, del servei públic de comunicació audiovisual.

e) La garantia que les persones amb discapacitat puguin accedir d'una manera efectiva a tots els continguts emesos.

f) La promoció, el coneixement i la difusió de la llengua i la cultura catalanes, dins el marc general de la política lingüística i cultural de la Generalitat, i també de l'aranès en els termes establerts per la legislació vigent.

g) La promoció activa de la convivència cívica, el desenvolupament plural i democràtic de la societat, el coneixement i el respecte a les diverses opcions i manifestacions polítiques, socials, lingüístiques, culturals i religioses presents al territori de Catalunya. En aquest context és necessari l'ús de tots els llenguatges, formats i discursos que dins el respecte i l'atenció a la diversitat i el pluralisme, permetin el diàleg, la comprensió i la cohesió entre les diverses opcions, i entre les diverses àrees del territori de Catalunya.

h) La promoció activa de la igualtat entre dones i homes, que inclou la igualtat de tracte i d'oportunitats, el respecte a la diversitat i a la diferència, la integració de la perspectiva de gènere, el foment d'accions positives i l'ús d'un llenguatge no sexista.

i) El reforç de la identitat nacional com un procés integrador, en evolució constant i obert a la diversitat.

j) El subministrament de continguts i serveis audiovisuals dirigits als sectors més amplis i diversos de l'audiència, amb una atenció especial als col·lectius més vulnerables, tot promovent el coneixement, la influència i el prestigi del servei públic dins el marc general de l'espai català de comunicació audiovisual.

k) La definició, l'aplicació i l'impuls, dins l'espai català de comunicació audiovisual, d'un model de comunicació basat en la qualitat, la diversitat en l'oferta, el foment de la innovació, el respecte dels drets dels consumidors i l'exigència ètica i professional.

l) L'afavoriment de l'accés dels ciutadans de Catalunya a la formació, la difusió, el coneixement i la divulgació màxims dels principals esdeveniments polítics, socials, econòmics, científics i esportius de la societat de Catalunya i les seves arrels històriques, preservant d'una manera especial la memòria històrica i el patrimoni dels seus testimonis, i la promoció de les expressions i manifestacions culturals més diverses, particularment de les vinculades a l'ús dels mitjans audiovisuals.

m) La contribució a estrènyer els vincles, mitjançant la cooperació i les activitats que li són pròpies, amb la resta de comunitats de llengua i cultura catalanes.

n) La contribució al desenvolupament de les indústries culturals catalanes, especialment les audiovisuals, la promoció de la creació audiovisual i de noves formes d'expressió en aquest àmbit.

o) La difusió del servei públic de comunicació audiovisual de la Generalitat més enllà del territori de Catalunya com a mecanisme de projecció exterior de la cultura, la llengua i els valors de la societat catalana mitjançant la utilització de les tecnologies més adequades a aquest efecte.

p) La contribució al desenvolupament de la societat del coneixement utilitzant les diverses tecnologies i vies de difusió i els serveis interactius, desplegant nous serveis i afavorint l'apropament de l'administració pública als ciutadans.

4. La missió de servei públic a què es refereix la lletra c de l'apartat 3 s'ha de dur a terme mitjançant un canal digital dins un canal múltiple que ha de garantir l'accés a l'espai públic de comunicació dels grups socials, culturals i polítics significatius.

Article 27. El servei públic audiovisual i l'ús de les noves tecnologies

1. La Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, en la prestació del servei públic audiovisual, ha d'utilitzar els sistemes o les tecnologies que siguin més adequats, d'acord amb l'estadi de l'evolució tecnològica, per a l'exercici de les competències que li han estat encomanades.

2. Correspon al contracte programa la delimitació de l'abast i els termes de la prestació de serveis que, malgrat que requereixen un determinat grau d'interactivitat amb els usuaris, permetin la difusió de continguts dirigits a una col·lectivitat o un grup de ciutadans, en compliment de les missions de servei públic definides per aquesta llei.

Article 28. Garantia de la presència del servei públic de comunicació audiovisual en els diversos sistemes de distribució

Els distribuïdors dels serveis de comunicació audiovisual que explotin xarxes públiques per a la prestació de serveis de radiodifusió han de garantir a tots els usuaris l'accés als serveis de comunicació audiovisuals prestats per la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals originàriament distribuïts per mitjà dels sistemes de radiodifusió terrestre. El compliment de l'operador corresponent d'aquesta obligació no pot comportar cap mena de cost afegit per als usuaris.

**Govern
de les Illes Balears**

**Generalitat
de Catalunya**

Conveni de col·laboració entre el Govern de les Illes Balears i el Govern de la Generalitat de Catalunya per a la recepció recíproca de canals de televisió en els territoris respectius i per a la cooperació en matèria audiovisual

Parts

Albert Moragues Gomila, conseller de Presidència del Govern de les Illes Balears, en representació del Govern de les Illes Balears, en virtut de l'Acord del Consell de Govern de 21 de novembre de 2003, de delegació de la competència d'autorització de convenis i acords de cooperació i col·laboració als titulars de les conselleries.

Joan Manuel Tresserras i Gaju, conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya, en representació de la Generalitat de Catalunya.

Antecedents

1. El Govern de les Illes Balears és titular de la gestió directa d'un canal autonòmic de televisió digital terrestre, identificat com a IB3, que emet en el seu àmbit territorial propi, d'acord amb la Llei 46/1983, de 26 de desembre, reguladora del tercer canal de televisió, i amb el Reial decret 944/2005, de 29 de juliol, pel qual s'aprova el Pla Tècnic Nacional de la Televisió Digital Terrestre.

2. La Generalitat de Catalunya és titular de la gestió directa d'un canal autonòmic de televisió digital terrestre, identificat com a TV3, que emet en el seu àmbit territorial propi, d'acord amb la Llei 46/1983, de 26 de desembre, reguladora del tercer canal de televisió, i amb el Reial decret 944/2005, de 29 de juliol, pel qual s'aprova el Pla Tècnic Nacional de la Televisió Digital Terrestre.
3. Segons la disposició addicional setena de la Llei 46/1983, de 26 de desembre, reguladora del tercer canal de televisió, "les comunitats autònomes podran subscriure convenis de col·laboració per permetre l'emissió d'un o diversos programes de la seva televisió autonòmica en l'àmbit geogràfic d'altres, sempre que els espais radioelèctrics corresponents als seus àmbits territorials siguin confrontants i que utilitzin les freqüències que tenguin assignades pel Ministeri de Foment."
4. Ambdues parts estan interessades a aconseguir la recepció recíproca en els seus territoris respectius dels programes de televisió a què es fa referència en els antecedents 1 i 2. A més, els dos governs estan interessats a potenciar la indústria cultural audiovisual en els territoris de parla catalana en els àmbits de la producció, comercialització i promoció de la creació audiovisual.

Per tot això, acordam subscriure aquest Conveni, amb subjecció a les següents

Clàusules

1. El Govern de les Illes Balears es compromet a garantir que els programes i continguts del canal de televisió digital terrestre de la seva titularitat denominat IB3 es pugui distribuir i difondre en el territori de Catalunya, i la Generalitat de Catalunya es compromet a garantir la distribució i difusió del senyal referit en el seu territori per mitjà de la mateixa xarxa de comunicacions que utilitza la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals per a la distribució i difusió dels programes de la seva titularitat. Aquesta clàusula es podrà aplicar a un segon canal, també de titularitat pública, en l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en el moment que s'acordi per ambdues parts.

2. La Generalitat de Catalunya es compromet a garantir que els programes i continguts del canal de televisió digital terrestre de la seva titularitat denominat TV3 es pugui distribuir i difondre en el territori de les Illes Balears, i el Govern de les Illes Balears es compromet a garantir la distribució i difusió del senyal esmentat en el seu territori per mitjà de la mateixa xarxa de comunicacions que utilitza Radiotelevisió de les Illes Balears per a la distribució i difusió dels programes de la seva titularitat. Aquesta clàusula es podrà aplicar a un segon canal, també de titularitat pública, dins l'àmbit de Catalunya, en el moment que ho acordin ambdues parts.

3. Per fer possible l'emissió recíproca a Catalunya d'un segon canal de titularitat pública de les Illes Balears, el Govern de la Generalitat de Catalunya durà a terme les gestions necessàries davant del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç per tal que es planifiqui i s'assigni un nou canal múltiple.
4. Cada part elaborarà els projectes tècnics corresponents que possibilitin la recepció dels continguts i programes del canal autonòmic de l'altra part en el seu territori respectiu, des dels centres emissors que es determinin, de manera que es garanteixi la reciprocitat de cobertures.

Els projectes tècnics hauran d'ajustar-se a la legislació i normativa tècnica vigent respecte de l'ús de l'espectre radioelèctric, en especial, al que disposa el Reial decret pel qual s'aprova el Pla Tècnic Nacional de la Televisió Digital Terrestre i a la planificació dels canals que en el seu desenvolupament aprovi el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç o el que tengui les competències en aquesta matèria.

Per a l'elaboració dels projectes tècnics es tindran en consideració les infraestructures ja existents.

5. Les parts es comprometen a respectar els drets d'emissió que adquireixin o hagin adquirit les televisions respectives, en els termes establerts en cada cas pels contractes respectius. De la mateixa manera, les parts es comprometen a respectar els estatuts d'autonomia respectius i la resta de la legislació aplicable.

6. En allò que afecti la reciprocitat dels canals de televisió respectius, aquest Conveni es desenvoluparà per mitjà de la subscripció d'altres acords entre l'Ens de Radiotelevisió de les Illes Balears i la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, en els quals es concretaran les fórmules, els sistemes tècnics i totes les qüestions a què fa referència la recepció de programes i serveis i es podran crear les formes jurídiques, amb personalitat pública o privada, que es considerin pertinents per assolir les finalitats i els objectius prevists en aquest Conveni.
7. Els dos governs es comprometen a estudiar la viabilitat de fer un canal conjunt de televisió per Internet (IPTV), que tindria com a continguts les produccions pròpies de les televisions públiques de Catalunya i de les Illes Balears, amb vocació d'esdevenir un espai de difusió conjunt de la producció audiovisual dels territoris de parla catalana.
8. Amb l'interès de consolidar un marc estable de cooperació entre les televisions públiques dels territoris de parla catalana, els dos governs promouran la constitució d'una fórmula associativa d'ens públics de ràdio, televisió i altres mitjans audiovisuals en llengua catalana per facilitar la producció, el doblatge, la compravenda i l'intercanvi de productes audiovisuals en català i per promoure la compra de drets d'emissió en llengua catalana de produccions alienes.

9. La Generalitat de Catalunya es compromet a adoptar les mesures que permetin afavorir la participació, en condicions d'igualtat, en les convocatòries d'ajuts en l'àmbit de la producció, comercialització i promoció de la indústria audiovisual, dels projectes audiovisuals de les Illes Balears que enforteixin l'espai català de comunicació.
10. Amb l'interès de compartir les polítiques audiovisuals i les accions de promoció de la producció audiovisual, ambdós governs constitueixen una comissió bilateral, amb la participació dels representants que en cada cas fixin les parts, que es reunirà, almenys, una vegada l'any.
11. Els governs signants creen una comissió mixta de seguiment d'aquest Conveni integrada per un nombre igual de representants de la Generalitat de Catalunya i del Govern de les Illes Balears, per tal de resoldre les qüestions que es puguin derivar de la interpretació i l'aplicació d'aquest Conveni, incloses les de caràcter tècnic o econòmic. En cas d'un eventual conflicte d'interessos per la coincidència d'àmbits o emissions, serà prioritari l'interès de cada televisió dins del seu territori propi.
12. Aquest Conveni entrarà en vigor a partir del dia en què se signi, segons el que estableixen els respectius estatuts d'autonomia de Catalunya i de les Illes Balears, i tindrà un termini de vigència de cinc anys, que es prorrogarà automàticament si no és denunciat de manera fefaent per alguna de les parts.

La denúncia s'haurà de fer amb una antelació mínima de tres mesos a la data de finalització del Conveni.

Com a prova de conformitat amb el contingut d'aquest document, les parts el signam en doble exemplar i a un sol efecte.

Palma, 22 de gener de 2009

Pel Govern de les Illes
Balears

Pel Govern de la Generalitat de
Catalunya

LEGISLACIÓN CONSOLIDADA

Ley 7/2010, de 31 de marzo, General de la Comunicación Audiovisual.

Jefatura del Estado
«BOE» núm. 79, de 1 de abril de 2010
Referencia: BOE-A-2010-5292

TEXTO CONSOLIDADO Última modificación: 1 de mayo de 2015

JUAN CARLOS I

REY DE ESPAÑA

A todos los que la presente vieren y entendieren.
Sabed: Que las Cortes Generales han aprobado y Yo vengo en sancionar la siguiente ley.

PREÁMBULO

La industria audiovisual se ha convertido en los últimos años en un sector cada vez con mayor peso y trascendencia para la economía. Los contenidos audiovisuales y su demanda forman parte de la vida cotidiana del ciudadano actual. No se concibe el mundo, el ocio, el trabajo o cualquier otra actividad sin lo audiovisual.

En los últimos años la comunicación audiovisual se ha basado en la explotación tradicional de la radio y televisión analógica condicionada por la escasez de espectro radioeléctrico y, por tanto, por una oferta pública y privada reducida y con un modelo de explotación muy asentado pero comercialmente poco sostenible.

La tecnología digital viene a romper con este modelo y plantea un aumento exponencial de la señales de radio y televisión gracias a la capacidad de compresión de la señal que se incrementa aumentando la calidad de la señal audiovisual. Aumenta el acceso a los medios audiovisuales y se multiplican las audiencias, pero, por esta misma razón, se fragmentan. Irrompe Internet como competidora de contenidos. Los modelos de negocio evolucionan y se desplazan. Como consecuencia de todo ello, la normativa tiene que evolucionar con los tiempos y debe adaptarse a los nuevos desarrollos tecnológicos.

Se hace necesario por tanto, regular, ordenar con visión de medio y largo plazo, con criterios que despejen incertidumbres y den seguridad a las empresas y con la intención de proteger al ciudadano de posiciones dominantes de opinión o de restricción de acceso a contenidos universales de gran interés o valor.

Así lo han entendido los países más avanzados y la propia Unión Europea que a través de Directivas ha establecido y perfecciona periódicamente normas que configuran un régimen básico común que garantice el pluralismo y los derechos de los consumidores.

Directivas que obligatoriamente deben transponerse a la legislación española. Esa es una de las funciones de esta Ley, la transposición de la Directiva 2007/65/CE de Servicios

establecido el prestador del servicio de comunicación audiovisual televisivo, el proyecto de medidas a aplicar, al que se acompañará la justificación correspondiente. El proyecto de medida deberá ser aprobado por la Comisión Europea y en caso de decisión negativa por parte de ésta, la autoridad audiovisual se abstendrá de adoptar las medidas propuestas.

TÍTULO IV

Los prestadores públicos del servicio de Comunicación Audiovisual

Artículo 40. *Servicio público de comunicación audiovisual.*

1. El servicio público de comunicación audiovisual es un servicio esencial de interés económico general que tiene como misión difundir contenidos que fomenten los principios y valores constitucionales, contribuir a la formación de una opinión pública plural, dar a conocer la diversidad cultural y lingüística de España, y difundir el conocimiento y las artes, con especial incidencia en el fomento de una cultura audiovisual. Asimismo los prestadores del servicio público de comunicación audiovisual atenderán a aquellos ciudadanos y grupos sociales que no son destinatarios de la programación mayoritaria.

En cumplimiento de las misiones establecidas en el párrafo anterior, el servicio público de comunicación audiovisual tiene por objeto la producción, edición y difusión de un conjunto de canales de radio, televisión y servicios de información en línea con programaciones diversas y equilibradas para todo tipo de público, cubriendo todos los géneros, destinadas a satisfacer las necesidades de información, cultura, educación y entretenimiento de la sociedad y a preservar el pluralismo en los medios de comunicación.

2. El Estado, las Comunidades Autónomas y las Entidades Locales podrán acordar la prestación del servicio público de comunicación audiovisual con objeto de emitir en abierto canales generalistas o temáticos, en función de las circunstancias y peculiaridades concurrentes en los ámbitos geográficos correspondientes y de los criterios establecidos en el apartado anterior.

Los órganos competentes de cada Comunidad Autónoma decidirán dentro de los múltiples digitales que se les reserven, los canales digitales de ámbito autonómico que serán explotados por el servicio público de comunicación audiovisual televisiva y los que serán explotados por empresas privadas en régimen de licencia.

Las Comunidades Autónomas que acuerden la prestación del servicio público de comunicación audiovisual determinarán los modos de gestión del mismo, que podrán consistir, entre otras modalidades, en la prestación del servicio de manera directa a través de sus propios órganos, medios o entidades, en la atribución a un tercero de la gestión indirecta del servicio o de la producción y edición de los distintos programas audiovisuales, o en la prestación del mismo a través de otros instrumentos de colaboración público-privada, de acuerdo con los principios de publicidad, transparencia y concurrencia, así como no discriminación e igualdad de trato. Asimismo, las Comunidades Autónomas podrán acordar transformar la gestión directa del servicio en gestión indirecta, mediante la enajenación de la titularidad de la entidad prestadora del servicio, que se realizará conforme con los principios citados anteriormente.

3. Las Comunidades Autónomas podrán convocar, a través de sus órganos competentes, los correspondientes concursos para la adjudicación de licencias audiovisuales en los términos de lo dispuesto en el artículo 27 de esta ley.

Las Comunidades Autónomas que vinieran prestando el servicio público de comunicación audiovisual podrán transferir, una vez transformada en licencia audiovisual, la habilitación para prestar este servicio de acuerdo con el procedimiento establecido en su legislación específica.

Las personas físicas o jurídicas a quienes se les encomiende la gestión indirecta del servicio o la prestación del mismo a través de instrumentos de colaboración público-privada, estarán sujetos al cumplimiento de los artículos 40.1 y 41 de esta Ley. Tanto estos como los nuevos licenciarios a quienes se les transfiera la habilitación para prestar el servicio de comunicación audiovisual, deberán cumplir todos los requisitos y limitaciones establecidas en la legislación para ser titular de una licencia individual.

4. La emisión del servicio público de comunicación audiovisual por ondas hertzianas terrestres de una Comunidad o Ciudad Autónoma en otra limítrofe y con afinidades lingüísticas y culturales podrá ser efectuada siempre que así lo acuerden mediante convenio, y exista reciprocidad.

5. Los prestadores del servicio público de comunicación audiovisual de ámbito autonómico podrán establecer acuerdos entre sí para la producción o edición conjunta de contenidos, la adquisición de derechos sobre contenidos o en otros ámbitos, con el objeto de mejorar la eficiencia de su actividad. Igualmente podrán establecer acuerdos con la Corporación RTVE para dicho fin.

Artículo 41. *La función de servicio público audiovisual y su control.*

1. Los objetivos generales de la función de servicio público se establecerán normativamente para un periodo de nueve años. Su desarrollo y concreción para todos y cada uno de sus canales, se llevará a cabo para plazos inferiores, mediante la suscripción por el Estado y las Comunidades Autónomas, en sus respectivos ámbitos de competencia, de los correspondientes contratos programa, identificándose de manera expresa los contenidos de servicio público, en particular habrán de concretarse los porcentajes de géneros de programación, que deban emitirse en los canales gestionados por un mismo prestador.

A esos efectos, en el plazo máximo e improrrogable de 180 días desde la entrada en vigor de esta Ley, el Gobierno suscribirá con la Corporación RTVE el contrato programa correspondiente en el que se detallará la oferta de televisión. Dicha oferta tendrá en cuenta plenamente las obligaciones de servicio público previstas en los artículos 2 y 3 de la Ley 17/2006, de 5 de junio, de la Radio y la Televisión de Titularidad Estatal así como en el artículo 9 de la Ley 8/2009, de 28 de agosto, de Financiación de la Corporación de Radio y Televisión Española y en las disposiciones vigentes del Mandato Marco a la Corporación RTVE aprobado por las Cortes Generales, los días 11 y 12 de diciembre de 2007.

En dicho contrato programa quedará especificada y singularizada la organización y programación de la 2 de RTVE que, en todo caso, dispondrá de un plan concreto para la creación del centro de producción de referencia en Sant Cugat.

Además de la oferta de televisión, en el contrato programa se incluirá también la de radio y de los servicios conexos e interactivos y de información en línea, la programación de la Orquesta y Coro y del Instituto de Radio y Televisión Española.

Todo prestador del servicio público de comunicación audiovisual deberá contar con la organización y estructura suficiente y necesaria para asegurar el cumplimiento de la misión de servicio público que le haya sido encomendada.

2. Corresponde a las Cortes Generales, los Parlamentos autonómicos, las autoridades audiovisuales competentes y, en su caso, a los órganos de gobierno local, el control de la gestión y del cumplimiento de la función de servicio público.

3. En particular, las autoridades audiovisuales competentes deberán evaluar si los nuevos servicios significativos que se pretendan incluir se ajustan a la misión de servicio público encomendada y si alteran la competencia en el mercado audiovisual. Durante la evaluación se deberá otorgar audiencia a los distintos interesados, y sus resultados deberán publicarse.

Además, la autoridad audiovisual establecerá un procedimiento para que se pueda recabar su intervención en caso de incumplimiento de la función de servicio público.

4. La financiación pública no podrá sostener actividades ni contenidos ajenos al cumplimiento de la función de servicio público.

Al desarrollar los objetivos generales de la función de servicio público por cada autoridad competente, se determinarán las reglas para establecer el coste neto de su cumplimiento y para obtener la compensación a que haya lugar, así como su devolución cuando sea excesiva. Dichos criterios deberán ser concretados en el correspondiente acto de encomienda de la gestión del servicio público.

**DEPARTAMENT
DE CULTURA I MITJANS
DE COMUNICACIÓ****RESOLUCIÓ**

CMC/4060/2010, de 15 de desembre, per la qual es dona publicitat al Conveni de col·laboració entre el Govern de la Generalitat de Catalunya i el Govern d'Aragó per a la difusió de les emissions dels canals de televisió de titularitat pública en els territoris respectius.

El 13 d'octubre de 2010 es va signar un conveni de col·laboració entre el Govern de la Generalitat de Catalunya i el Govern d'Aragó per a la difusió de les emissions dels canals de televisió de titularitat pública en els territoris respectius.

Atès que l'article 178.5 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya preveu la publicació al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* dels convenis i acords subscrits per la Generalitat amb altres comunitats autònomes,

RESOLC:

Fer públic el Conveni de col·laboració, de 13 d'octubre de 2010, entre el Govern de la Generalitat de Catalunya i el Govern d'Aragó per a la difusió de les emissions dels canals de televisió de titularitat pública en els territoris respectius, que es transcriu a l'annex d'aquesta Resolució.

Barcelona, 15 de desembre de 2010

JOAN MANUEL TRESSERRAS I GAJU
Conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació

ANNEX

Conveni de col·laboració entre el Govern de la Generalitat de Catalunya i el Govern d'Aragó per a la difusió de les emissions dels canals de televisió de titularitat pública en els territoris respectius

En Arenys de Lledó, a 13 d'octubre de 2010

REUNITS

D'una part, el Sr. Joan Manuel Tresserras Gaju, conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya.

I de l'altra, el Sr. Javier Velasco Rodríguez, conseller de Presidència del Govern d'Aragó.

ACTUEN

El primer, en nom i representació de la Generalitat de Catalunya, de conformitat amb el que disposa l'article 10.b) de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, i autoritzat a l'efecte per acord del Govern de la Generalitat de 21 de setembre de 2010.

El segon, en nom i representació del Govern d'Aragó, de conformitat amb les atribucions que li confereix l'article 10.2 de la Llei 2/2009, d'11 de maig, del President i del Govern d'Aragó, i facultat per a aquest acte per Acord de 7 de setembre de 2010 del Govern d'Aragó.

EXPOSEN

I. La Llei 7/2010, de 31 de març, general de la comunicació audiovisual, disposa al seu article 40.3, que l'emissió del servei públic de comunicació audiovisual per

ones hertzianes terrestres d'una comunitat o ciutat autònoma en una altra limítrofa i amb afinitats lingüístiques i culturals podrà ser efectuada sempre que així ho acordin mitjançant conveni i existeixi reciprocitat.

II. El govern de la Generalitat de Catalunya és titular de la gestió directa dels canals de televisió explotats mitjançant la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, en els termes de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya i de la Llei 11/2007, d'11 d'octubre, de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals.

III. El Govern d'Aragó és titular de la gestió directa dels canals de televisió explotats mitjançant la Corporació Aragonesa de Ràdio i Televisió, en els termes de la precitada Llei 7/2010 i del Reial decret 944/2005, de 29 de juliol, pel qual s'aprova el Pla Tècnic Nacional de la Televisió Digital Terrestre.

En concret, al Departament de Presidència li correspon l'execució de les competències assumides per la Comunitat Autònoma d'Aragó en matèria de serveis de contingut audiovisual, en virtut de l'article 1.b) del Decret 224/2007, de 18 de setembre, del Govern d'Aragó, d'estructura orgànica del Departament de Presidència. Per això, a aquest Departament està adscrita la Corporació Aragonesa de Ràdio i Televisió, com a entitat de dret públic, d'acord amb el disposat a l'article 3.2 del Decret de 6 de juliol de 2007, de la Presidència del Govern d'Aragó, d'acord amb el previst a l'article 3 de la Llei aragonesa 8/1987, de 15 d'abril, de creació, organització i control parlamentari de l'esmentada Corporació.

IV. Atesos els vincles històrics, culturals i lingüístics entre Catalunya i algunes zones limítrofes de la Comunitat Autònoma d'Aragó, el govern de la Generalitat de Catalunya està interessat en garantir a les esmentades zones la recepció de la programació de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, en els termes de l'article 26.3 de la precitada Llei 22/2005, de 29 de desembre.

V. De conformitat amb la Llei 10/2009, de 22 de desembre, d'ús, protecció i promoció de les llengües pròpies d'Aragó, el català és llengua pròpia original i històrica de la Comunitat Autònoma d'Aragó, per la qual cosa els seus ciutadans i ciutadanes tenen reconegut, en els supòsits establerts a l'esmentada Llei, el dret lingüístic a rebre, en l'esmentada llengua, programacions de ràdio, televisió i altres mitjans de comunicació social.

VI. Així mateix, el Govern d'Aragó està interessat en assegurar la recepció de la programació de la Corporació Aragonesa de Ràdio i Televisió a les zones d'influència dels centres emissors que utilitza actualment a Catalunya.

VII. Per les raons indicades, és voluntat de les parts establir un marc de cooperació que permeti assegurar la continuïtat i regularitat de les emissions de cada una de les comunitats signants en l'altra, fins ara dependents dels desbordaments del senyal respectiu. A tal efecte, el cessament de les emissions analògiques, permet adoptar les mesures oportunes per garantir la recepció, pel sistema de la televisió digital terrestre, dels canals de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals en els territoris de la Comunitat Autònoma d'Aragó abans esmentats i de la programació de la Corporació Aragonesa de Ràdio i Televisió a les zones d'influència dels centres emissors dels quals disposa al territori de Catalunya.

VIII. Aquest acord és factible utilitzant a l'efecte les freqüències assignades a ambdues parts, i així ho ha confirmat el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, que és coneixedor de la voluntat de les parts de subscriure aquest Conveni.

Per tot això, acordem subscriure aquest Conveni, amb subjecció a les presents

CLÀUSULES

Primera

Objecte

És objecte d'aquest Conveni fer efectiva la difusió de les emissions dels canals de televisió de titularitat de la Generalitat de Catalunya a la Comunitat Autònoma d'Aragó i dels canals de titularitat del Govern d'Aragó al territori de Catalunya.

Segona

Compromisos de la Generalitat de Catalunya

La Generalitat de Catalunya adquireix els compromisos següents:

1. Assumir el finançament dels costos d'adquisició dels equips necessaris per a la difusió de les emissions de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals des dels centres emissors de la Comunitat Autònoma d'Aragó inclosos a l'annex d'aquest Conveni, així com els d'enginyeria i transport del senyal des de Catalunya fins als centres emissors d'Aragó que s'utilitzin amb l'esmentada finalitat, compromís que durà a terme bé directament o a través de qualsevol dels seus ens o empreses públiques.
2. Facilitar, en la mesura de les seves competències, la difusió dels programes i continguts, de la Corporació Aragonesa de Ràdio i Televisió, a les zones del territori de Catalunya compreses en les de cobertura dels centres emissors d'Alpicat i Montcaro.

Tercera

Compromisos del Govern d'Aragó

El Govern d'Aragó adquireix els compromisos següents:

1. Adquirir i instal·lar els equips necessaris per aconseguir la difusió de les emissions de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals des dels centres emissors de la Comunitat Autònoma d'Aragó que s'indiquen en l'apartat 1 de la clàusula anterior. Així mateix assumirà les despeses corrents derivades del manteniment d'aquests equips, compromís que durà a terme, bé directament o a través de qualsevol dels seus ens o empreses públiques.
2. Adoptar les mesures necessàries per a la difusió de la programació de la Corporació Aragonesa de Ràdio i Televisió a les zones de cobertura dels centres emissors als quals es refereix l'apartat 2 de la clàusula anterior.
3. Facilitar, en la mesura de les seves competències, la difusió dels programes i continguts, de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, des dels centres emissors aragonesos indicats en l'apartat 1 de la clàusula anterior, així com des dels centres d'Alpicat i Montcaro.

Quarta

Desenvolupament del conveni

La implementació dels acords que són objecte d'aquest Conveni es durà a terme, en els seus aspectes tècnics i econòmics, per la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals i per la Corporació Aragonesa de Ràdio i Televisió en els seus respectius àmbits d'actuació. A tal efecte, ambdues corporacions subscriuran un conveni de desenvolupament que contindrà els termes de la col·laboració econòmica i tècnica de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals en la posada en funcionament de les instal·lacions necessàries per garantir la difusió de la programació de la mateixa des dels centres emissors als quals es refereix aquest Conveni.

Cinquena

Planificació de freqüències

Les parts signants d'aquest Conveni dirigiran al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç una proposta de planificació de les freqüències necessàries per donar-ne compliment als objectius.

Sisena

Comissió de Seguiment i Comissió Tècnica

1. Els governs signants creen una Comissió mixta de Seguiment per tal de resoldre les qüestions que puguin derivar-se de la interpretació i aplicació del Conveni. La Comissió s'haurà de reunir, com a mínim, una vegada a l'any i sempre que una de les parts ho reclami per escrit amb una antelació mínima de quaranta-vuit hores.

2. La Comissió mixta de Seguiment està integrada pels següents membres:

a) Per part de la Generalitat de Catalunya:

La persona titular del departament competent en matèria de mitjans de comunicació o persona a qui designi.

El/la director/a general competent en matèria de mitjans de comunicació.

El/la president de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals o persona a qui designi.

b) Per part del Govern d'Aragó:

La persona titular del departament competent en matèria de mitjans de comunicació o persona a qui designi.

El/la director/a general competent en matèria de tecnologies de la informació i les comunicacions.

El/la president de la Corporació Aragonesa de Ràdio i Televisió o persona a qui designi.

3. El conveni de desenvolupament citat en la clàusula quarta haurà d'incloure la creació d'una Comissió Tècnica, integrada per igual nombre de membres de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals i de la Corporació Aragonesa de Ràdio i Televisió, amb la finalitat de resoldre els problemes tècnics que es derivin de l'execució del mateix.

4. Mitjançant acord exprés de la Comissió de Seguiment, aquest Conveni podrà ampliar-se en els seus àmbits de cobertura, així com estendre's a la difusió dels serveis de les ràdios públiques autonòmiques d'ambdues corporacions.

Setena

Entrada en vigor, vigència i resolució

Aquest Conveni entra en vigor 60 dies després de la comunicació a les Corts Generals i té una vigència de quatre anys, prorrogables per anualitats successives tàcitament. Malgrat l'anterior, el Conveni podrà resoldre's per les parts, mitjançant denúncia efectuada amb una antelació mínima de tres mesos, amb l'informe previ de la Comissió mixta de Seguiment prevista en la clàusula anterior.

Octava

Solució de controvèrsies

Les qüestions litigioses que no puguin resoldre's en la Comissió de Seguiment prevista en la clàusula sisena se sotmetran a la jurisdicció contenciós administrativa.

I en prova de conformitat, s'estén i es signa aquest conveni en duplicat exemplar i en les seves versions catalana i castellana, donant ambdues fe del seu contingut.

Joan Manuel Tresserras i Gaju

Javier Velasco Rodríguez

ANNEX

Centres emissors de la Comunitat Autònoma d'Aragó des dels quals es realitzarà la difusió de les emissions de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals

Comarca	Centre
Bajo Aragón/Baix Aragó	Aguaviva
	Cañada de Verich, la
	Cerollera, la
	Mezquín
Bajo Cinca/Baix Cinca	Fraga
	Mequinenza
	Monzón
Cinca Medio	Albelda
Llitera, la/Llitera, la	Azanuy
	Baldellou
	Camporrells
	Peralta de la Sal
	San Esteban de Litera
	Beceite
	Fuentespalda
Matarraña/Matarranya	Peñarroya de Tastavins
	Portellada, la
	Torre de Arcas
	Valderrobres
La Ribagorza/La Ribagorça	Betesà
	Biascas de Obarra
	Calvera
	Castigaléu
	Cornudella
	Espés
	Ginasté. Viñal
	Neril
	Pilzán. Benabarre
	Puebla de Roda, la
	Puente de Montañana
	Rivera de Vall
	Sopeira
	Tolva
	Viacamp

(10.347.032)

Al amparo de lo establecido en el artículo 134.6 de la Constitución y conforme a lo dispuesto en el artículo 126.2 del Reglamento del Congreso de los Diputados, tengo el honor de trasladar el criterio del Gobierno respecto de la tramitación de la Proposición de Ley de Televisión sin Fronteras, (expediente número 120/000007), publicada en el Boletín Oficial de las Cortes Generales con fecha 8 de septiembre de 2010.

Mediante esta proposición de ley, se pretende que el Gobierno garantice la recepción de los canales digitales de radio y televisión de titularidad de una Comunidad Autónoma que emitan, total o mayoritariamente, en las lenguas incluidas en el ámbito de protección de la Carta Europea de las Lenguas Regionales o Minoritarias, en aquellas otras Comunidades Autónomas con las que comparta lengua utilizada en una forma idéntica o parecida, y en los territorios donde, según la iniciativa, tradicionalmente se hablan.

Según la proposición de ley las lenguas incluidas y, los ámbitos territoriales donde, total o parcialmente, habría que garantizar la recepción de los canales que emitan en dichas lenguas, serían:

- a) La lengua catalana en Cataluña, Illes Balears, Comunidad Valenciana, Aragón y Murcia.
- b) La lengua euskera en el País Vasco y en la Comunidad Foral de Navarra.
- c) La lengua gallega en Galicia, Castilla y León y el Principado de Asturias.
- d) La lengua occitana en Arán.

Para ello, establece que el Gobierno asegurará, mediante la planificación oportuna, los múltiples de titularidad estatal que resulten necesarios, cuya gestión correspondería al Gobierno, suponiendo por tanto una ampliación de la red de radiodifusión de titularidad y

gestión estatal, y sin alterar las competencias de gestión atribuidas a las CCAA sobre los múltiples digitales de cobertura territorial autonómica asignados a cada una de ellas.

Además, impone un plazo de tres meses para que el Plan Técnico Nacional de la Televisión Digital Terrestre incorpore los múltiples destinados a emitir los canales digitales de la televisión de titularidad autonómica en el ámbito geográfico de las demás CCAA con las que comparten lengua.

Por último, el texto dispone que el Gobierno promueva, en el marco de las instancias internacionales competentes en materia de telecomunicaciones, las medidas necesarias para la radiodifusión de los canales digitales de la radio y la televisión de titularidad autonómica en los territorios no pertenecientes al Estado español que compartan lengua en una forma idéntica o parecida.

La emisión del servicio público de comunicación audiovisual por ondas hertzianas terrestres de una Comunidad o Ciudad Autónoma en otra limítrofe y con afinidades lingüísticas y culturales, ya está prevista en el artículo 40.3 de la Ley 7/2010, de 31 de marzo, General de la Comunicación Audiovisual, siempre que así lo acuerden mediante convenio, y exista reciprocidad.

Por otro lado, la regulación actual fija dos múltiples digitales de ámbito autonómico en cada Comunidad Autónoma, (y en el caso de Cataluña, de tres); lo que se considera que es capacidad suficiente para dar cabida a este tipo de acuerdos. En este sentido, ya existen acuerdos entre Comunidades Autónomas, como es el caso de Cataluña con Illes Balears, o con Aragón, y conversaciones entre las Comunidades del País Vasco y Navarra.

La proposición de ley, sin embargo, pretende que se amplíe la red de difusión de titularidad y gestión estatal para dar cobertura y garantizar estas emisiones, sin que las Comunidades Autónomas tengan que hacer uso de estas capacidades que ya están a su disposición.

Pues bien, dada la actual ocupación de la banda de frecuencias utilizada para la difusión terrestre, la medida propuesta requeriría la planificación de nuevos múltiples digitales en la banda que quede disponible después de la liberación del dividendo digital.

Esto implicaría, en primer lugar, eliminar en buena medida las ventajas que supone el destinar el dividendo digital para la provisión de servicios de comunicaciones electrónicas, en aquellas Comunidades Autónomas en las que este espectro se emplee parcialmente para la difusión de nuevos canales de televisión. La no disponibilidad del dividendo digital para prestar servicios de comunicaciones electrónicas imposibilitaría el cumplimiento de los objetivos nacionales y de la Agenda Digital para Europa de despliegue de banda ancha en movilidad, y provocaría perjuicios económicos inmediatos derivados de la imposibilidad de utilizar el dividendo digital para prestar servicios de comunicaciones electrónicas, que se estiman entre 12.000 y 16.000 millones de euros (adaptación a España de previsiones de la Comisión Europea).

Adicionalmente, la iniciativa impone al Estado la financiación de los costes de los nuevos múltiples para las Comunidades Autónomas afectadas, al atribuirle su gestión, lo que supone un coste recurrente anual en el entorno de los 15 millones de euros.

Finalmente, ya se ha llevado a cabo la reserva del dividendo digital para otros servicios distintos del de la radiodifusión, y se están realizando las tareas de liberación de esta banda de frecuencias. La planificación de todos los múltiples digitales en la banda que queda disponible para la radiodifusión está siendo especialmente complicada, sobre todo en zonas donde es necesaria la coordinación internacional de frecuencias, como Cataluña y País Vasco (coordinación con Francia), Galicia (coordinación con Portugal) y Andalucía (coordinación con Portugal, Marruecos y Argelia).

En este sentido, habría que dedicar también una gran cantidad de recursos a intentar llevar a cabo un replanificación de todos los múltiples digitales actuales, con gran coste económico para la administración, los operadores e, incluso, para los usuarios, por los cambios de canales que se producirían.

A título ilustrativo se estima que las cantidades que el Gobierno va a tener que destinar para compensar los costes incurridos por operadores de televisión y usuarios como consecuencia del movimiento de canales para liberar el dividendo digital, estaría en torno a los 600 y 800 millones de euros. La introducción de un nuevo múltiple digital provocaría la necesidad de revisar toda la coordinación internacional, en parte ya realizada, y modificar los canales de los nuevos múltiples ya otorgados a los operadores, con los consiguientes costes adicionales.

Estos costes serían aún mayores con la previsión de la proposición de ley de adoptar las medidas necesarias para la radiodifusión de los canales digitales de la radio y la televisión de titularidad autonómica en los territorios no pertenecientes al Estado español que compartan lengua en una forma idéntica o parecida.

Por todo lo anterior, la aprobación de esta proposición de ley tendría como consecuencia un aumento de los créditos presupuestarios, por lo que el Gobierno no presta la conformidad para su tramitación en virtud de lo establecido en el artículo 134.6 de la Constitución.

Madrid, 14 de octubre de 2010

EL SECRETARIO DE ESTADO

José Luis de Francisco Herrero

SR. PRESIDENTE DEL CONGRESO DE LOS DIPUTADOS

François CALVET
Député des Pyrénées-Orientales
Vice-Président de la Communauté d'Agglomération
Maire du Soler

Perpignan, le 4 avril 2011

COMMUNIQUE DE PRESSE

TELEVISION CATALANE (TV3)

A l'approche du passage du mode analogique au numérique terrestre au mois de novembre 2011, beaucoup de téléspectateurs, notamment de notre département se sont inquiétés, auprès de François CALVET, de l'interruption des émissions de télévision catalanes TV3 à l'occasion de ce basculement.

Alain JUPPE, Ministre des Affaires Etrangères et Européennes vient de confirmer à François CALVET la volonté du Conseil Audiovisuel Catalan de procéder à un échange de fréquences TV et radio transfrontalières de part et d'autre des Pyrénées.

Les différentes réunions de travail organisées entre le Ministère des Affaires Etrangères et Européennes et les institutions avaient conduit à la nécessité d'élaborer un traité entre la France et l'Espagne pour pérenniser la diffusion des chaînes de télévision et de radio catalanes sur le territoire français.

Alain JUPPE confirme que le projet d'accord franco-espagnol a récemment été transmis par notre Ambassade à Madrid aux autorités espagnoles qui procèdent à son étude.

François CALVET, à l'instar d'Alain JUPPE, forme le vœu que cet accord soit rapidement conclu afin que son entrée en vigueur permette aux populations des deux côtés de la frontière de continuer à bénéficier des programmes habituels transmis par ces chaînes de télévision et de radio.

BOLETÍN OFICIAL DE LAS CORTES GENERALES

SENADO

X LEGISLATURA

Núm. 216

3 de julio de 2013

Pág. 56

III. AUTORIZACIONES

CONVENIOS Y ACUERDOS DE COOPERACIÓN ENTRE COMUNIDADES AUTÓNOMAS

Convenio de colaboración entre la Generalitat de Cataluña y la Generalitat Valenciana para la reciprocidad de la difusión de las emisiones de los canales de televisión de su titularidad en los territorios respectivos.
(592/000009)

TEXTO REMITIDO

En cumplimiento de lo dispuesto en el artículo 191 del Reglamento del Senado, se ordena la publicación en el BOLETÍN OFICIAL DE LAS CORTES GENERALES del Convenio de colaboración entre la Generalitat de Cataluña y la Generalitat Valenciana para la reciprocidad de la difusión de las emisiones de los canales de televisión de su titularidad en los territorios respectivos.

De conformidad con lo establecido en el artículo 137.2 del Reglamento del Senado, **el plazo para la presentación de propuestas para que la Cámara decida si el Convenio remitido necesita o no autorización de las Cortes Generales, por analogía con lo dispuesto en el artículo 106.2 del Reglamento del Senado, terminará el próximo día 6 de septiembre, viernes.**

Palacio del Senado, 2 de julio de 2013.—P.D., **Manuel Caveró Gómez**, Letrado Mayor del Senado.

Al Excmo. Sr. D. Pío García-Escudero Márquez, Presidente del Senado.

Le remito, adjunta, la Resolución 243/VIII, sobre la aprobación del Convenio de colaboración entre la Generalitat de Catalunya y la Generalitat de la Comunitat Valenciana para la reciprocidad de la difusión de las emisiones de los canales de televisión de su titularidad en los territorios respectivos, adoptada por el Pleno de Les Corts Valencianes en sesión celebrada el día 12 de junio de 2013, de acuerdo con lo establecido en el artículo 179.5 del Reglamento de Les Corts Valencianes y en el artículo 59.1 del Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana.

Lo que le comunico para su conocimiento y a los efectos oportunos.

Palau de Les Corts. Valencia, 12 de junio de 2013.—El Presidente, **Juan Gabriel Cotino Ferrer**.

BOLETÍN OFICIAL DE LAS CORTES GENERALES

SENADO

Núm. 216

3 de julio de 2013

Pág. 57

ANTONIO CLEMENTE OLIVERT, secretario primero de Les Corts, en el ejercicio de las funciones que me atribuye el artículo 33 del Reglamento de Les Corts,

CERTIFICO:

Que el Pleno de Les Corts, en sesión celebrada el 12 de junio de 2013, ha adoptado la Resolución 243/VIII, sobre la aprobación del Convenio de colaboración entre la Generalitat de Catalunya y la Generalitat de la Comunitat Valenciana para la reciprocidad de la difusión de las emisiones de los canales de televisión de su titularidad en los territorios respectivos, cuyo texto literal es el siguiente:

«PLENO DE LES CORTS

El Pleno de Les Corts, en sesión celebrada el 12 de junio de 2013, ha debatido el texto del Proyecto de convenio de colaboración entre la Generalitat de Catalunya y la Generalitat de la Comunitat Valenciana para la reciprocidad de la difusión de las emisiones de los canales de televisión de su titularidad en los territorios respectivos, así como las enmiendas a la totalidad presentadas por los grupos parlamentarios.

Finalmente, el Pleno de Les Corts, en virtud de lo establecido en el artículo 59.1 del Estatuto de Autonomía y de acuerdo con el artículo 179 del Reglamento de Les Corts, ha aprobado el siguiente convenio:

CONVENIO DE COLABORACIÓN ENTRE LA GENERALITAT DE CATALUNYA Y LA GENERALITAT DE LA COMUNITAT VALENCIANA PARA LA RECIPROCIDAD DE LA DIFUSIÓN DE LAS EMISIONES DE LOS CANALES DE TELEVISIÓN DE SU TITULARIDAD EN LOS TERRITORIOS RESPECTIVOS

“En Valencia, a ... de ... de 2013.

REUNIDOS

Por una parte, el Hble. Sr. D. Francesc Homs i Molist, conseller de Presidencia de la Generalitat de Catalunya.

Por la otra, el Hble. Sr. D. José Císcar Bolufer, conseller de Presidencia y Agricultura, Pesca, Alimentación y Agua, y vicepresidente del Consell, de la Generalitat de la Comunitat Valenciana.

ACTÚAN

El primero, en nombre y representación de la Administración de la Generalitat de Catalunya, de conformidad con el Decreto 166/2012, de 27 de diciembre, por el que se nombran la vicepresidenta del Gobierno, los consejeros y consejeras de los departamentos de la Generalitat de Catalunya y el Secretario del Gobierno y el Decreto 118/2013, de 26 de febrero, de reestructuración del Departamento de la Presidencia y autorizado al efecto por acuerdo del Gobierno de la Generalitat de 30 de abril de 2013.

El segundo, en nombre y representación de la Generalitat de la Comunitat Valenciana, de conformidad con las atribuciones que le otorgan los siguientes decretos: el Decreto 20/2012, de 7 de diciembre, del President de la Generalitat, por el que cesan y se nombran consellers, secretario y portavoz del Consell, y el Decreto 187/2012, de 21 de diciembre, del Consell por el que aprueba el Reglamento Orgánico y Funcional de la Presidencia y de la Conselleria de Presidencia y Agricultura, Pesca, Alimentación y Agua, y facultado para este acto por acuerdo de ... de ... de 2013, del Consell.

Las partes, en la representación que ostentan y reconociéndose mutuamente la capacidad para convenir y obligarse en los términos del presente convenio,

EXPONEN

I. La Ley 7/2010, de 31 de marzo, General de la Comunicación Audiovisual, dispone en su artículo 40.4, que la emisión del servicio público de comunicación audiovisual por ondas hertzianas terrestres de una comunidad o ciudad autónoma en otra limítrofe y con afinidades lingüísticas y culturales podrá ser efectuada siempre que así lo acuerden mediante convenio y exista reciprocidad.

BOLETÍN OFICIAL DE LAS CORTES GENERALES

SENADO

Núm. 216

3 de julio de 2013

Pág. 58

II. El gobierno de la Generalitat de Catalunya es titular de la gestión directa de los canales de televisión explotados mediante la Corporación Catalana de Medios Audiovisuales, en los términos de la Ley 22/2005, de 29 de diciembre, de la comunicación audiovisual de Catalunya y de la Ley 11/2007, de 11 de octubre, de la Corporación Catalana de Medios Audiovisuales.

III. La Generalitat de la Comunitat Valenciana ejerce la gestión del servicio público de radio y televisión a través de Radiotelevisión Valenciana, SA (de ahora en adelante, RTVV), al amparo del artículo 56 del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, en cuya virtud corresponde a la Generalitat en el marco de las normas básicas del Estado 'regular, crear y mantener televisión, radio y demás medios de comunicación social, de carácter público, para el cumplimiento de sus fines'.

RTVV es una sociedad mercantil de titularidad pública con especial autonomía, de las establecidas en el apartado 2 del artículo 5 del texto refundido de la Ley de Hacienda Pública de la Generalitat, dotada de personalidad jurídica y con plena capacidad que asume la prestación del servicio público de radiotelevisión en la Comunitat Valenciana.

Está adscrita administrativamente a la Secretaría Autonómica de Presidencia, que ejercerá las competencias en materia de televisión y radiodifusión en virtud del artículo 25 del Decreto 187/2012, de 21 de diciembre, del Consell.

IV. En cumplimiento del mandato que establece el artículo 40.4 de la Ley 7/2010, de 31 de marzo, General de la Comunicación Audiovisual, referenciado anteriormente, modificada por la Ley 6/2012, de 1 de agosto, ambos gobiernos están interesados en garantizar en dichas zonas la recepción de la programación de la Corporación Catalana de Medios Audiovisuales, así como la programación de RTVV en los términos del artículo 26.3 de la precitada Ley 22/2005, de 29 de diciembre, y de la Ley 3/2012, de 20 de julio de la Generalitat de la Comunitat Valenciana.

V. Por las razones indicadas, es voluntad de las partes establecer un marco de colaboración que regule con continuidad, calidad y transparencia las emisiones de cada una de las comunidades firmantes en el territorio de la otra, vinculando o condicionando su efectividad a la disponibilidad del espectro radioeléctrico necesario, cuya asignación compete al Ministerio de Industria, Energía y Turismo.

Por todo ello, las partes acuerdan suscribir este convenio, con sujeción a las siguientes

CLÁUSULAS

Primera. Objeto del convenio.

Es objeto de este convenio posibilitar la difusión efectiva de las emisiones de los canales de televisión de titularidad de la Generalitat de Catalunya (siendo estos, TV3, 324, Super3, 33, Esport 3, TV3HD, TV3CAT) en el territorio de la Comunitat Valenciana, así como los canales de titularidad de la Generalitat de la Comunitat Valenciana en el territorio de Catalunya (Canal Nou, Canal Nou HD, Canal Nou Dos, Canal Nou 24).

Segunda. Compromisos de la Generalitat de Catalunya.

La Generalitat de Catalunya adquiere los compromisos siguientes:

1. Asumir la financiación de los costes de adquisición de los equipos necesarios para la difusión de las emisiones de la Corporación Catalana de Medios Audiovisuales desde los centros emisores de Catalunya, así como los de ingeniería y transporte de la señal desde Catalunya hasta los centros receptores de la Comunitat Valenciana que se utilicen con dicha finalidad, compromiso que llevará a cabo bien directamente o a través de cualquiera de sus entes o empresas públicas.

2. Adoptar las medidas necesarias y facilitar, dentro de sus competencias, la difusión de la programación de RTVV en el territorio de Catalunya.

3. Respetar íntegramente las señas de identidad que caracterizan a la Comunitat Valenciana, y que se encuentran recogidas en el Estatut de Autonomía de la Comunitat Valenciana (Ley Orgánica 5/1982, de 1 de julio, del Estatut de Autonomía de la Comunitat Valenciana, modificada por Ley Orgánica 1/2006, de 10 de abril), siendo éstas:

— La denominación oficial de la comunidad autónoma es Comunitat Valenciana, con identidad como nacionalidad histórica, sin que se incorpore a ninguna otra comunidad, ni cultural ni políticamente.

BOLETÍN OFICIAL DE LAS CORTES GENERALES

SENADO

Núm. 216

3 de julio de 2013

Pág. 59

- La denominación de los ciudadanos de la Comunitat Valenciana es la de valencianos y valencianas.
- La bandera de la Comunitat Valenciana es la senyera de cuatro barras rojas sobre fondo amarillo, coronada con franja azul junto al asta.
- La lengua oficial de la Comunitat Valenciana es el valenciano.
- La autoridad normativa del valenciano es exclusivamente la Acadèmia Valenciana de la Llengua.
- El territorio de la Comunitat Valenciana comprende estrictamente el de los municipios integrados en las provincias de Alicante, Castellón y Valencia.

Tercera. Compromisos de la Generalitat de la Comunitat Valenciana.

La Comunitat Valenciana adquiere los compromisos siguientes:

1. Asumir la financiación de los costes de adquisición de los equipos necesarios para la difusión de las emisiones de RTVV desde los centros emisores de la Comunitat Valenciana, así como los de ingeniería y transporte de la señal desde la Comunitat Valenciana hasta los centros receptores de Catalunya que se utilicen con dicha finalidad, compromiso que llevará a cabo bien directamente o a través de cualquiera de sus entes o empresas públicas.
2. Adoptar las medidas necesarias y facilitar, dentro de sus competencias, la difusión de la programación de la Corporación Catalana de Medios Audiovisuales, en el territorio de la Comunitat Valenciana.
3. Respetar de las señas de identidad de Catalunya explicitadas en la Ley Orgánica 6/2006, de 19 de julio, de reforma del Estatuto de Autonomía de Cataluña:
 - Cataluña como nacionalidad, queda constituida en Comunidad Autónoma.
 - Gozan de la condición política de catalanes o ciudadanos de Cataluña los ciudadanos españoles que tienen vecindad administrativa en Cataluña.
 - Cataluña, definida como nacionalidad, tiene como símbolos nacionales la bandera, la fiesta y el himno.
 - La bandera de Cataluña es la tradicional de cuatro barras rojas en fondo amarillo.
 - La lengua propia de Cataluña es el catalán.
 - El territorio de Cataluña es el que corresponde a los límites geográficos y administrativos de la Generalitat en el momento de la entrada en vigor del Estatuto de Autonomía de Cataluña.

Cuarta. Desarrollo del convenio.

El desarrollo del presente convenio se llevará a cabo, en sus aspectos técnicos y financieros, por la Corporación Catalana de Medios Audiovisuales y por Radiotelevisión Valenciana, SA en sus respectivos ámbitos de actuación, pudiendo suscribir a tal efecto los acuerdos que estimen pertinentes.

Quinta. Espectro radioeléctrico para la reciprocidad.

Para poder llevar a cabo la ejecución del presente convenio, la Generalitat de la Comunitat Valenciana necesita dotarse de un mayor espectro radioeléctrico.

A tal efecto, la Generalitat de la Comunitat Valenciana solicitará al Ministerio de Industria, Energía y Turismo la atribución de las frecuencias correspondientes, entrando en vigor este convenio, a la obtención de las mismas.

Sexta. Comisión Mixta de Seguimiento.

1. Las partes crean una Comisión Mixta de Seguimiento con el objeto de resolver las cuestiones que puedan derivarse de la interpretación y aplicación del mismo. La comisión deberá reunirse, como mínimo, una vez al año y siempre que una de las partes lo solicite por escrito con una antelación mínima de cuarenta y ocho horas.
2. La comisión mixta de seguimiento está integrada por los siguientes miembros:
 - a) Por parte de la Generalitat de Catalunya:
 - La persona titular del departamento competente en materia de medios de comunicación o persona a quien designe.

BOLETÍN OFICIAL DE LAS CORTES GENERALES

SENADO

Núm. 216

3 de julio de 2013

Pág. 60

- El/la director/a general competente en materia de medios de comunicación.
- El/la presidente/a de la Corporación Catalana de Medios Audiovisuales o persona a quien designe.

b) Por parte de la Comunitat Valenciana:

- La persona titular del departamento competente en materia de medios de comunicación o persona a quien designe.
- El/la director/a general competente en materia de relaciones informativas o persona a quien designe.
- El/la director/a general de Radiotelevisió Valenciana, SA, o persona a quien designe.

3. Mediante acuerdo de la comisión mixta de seguimiento, el presente Convenio podrá ampliarse a otros extremos y, en especial, en lo referente a sus ámbitos de cobertura, así como a la difusión de los servicios de las radios públicas autonómicas de ambas corporaciones.

Séptima. Vigencia y resolución.

El presente convenio entrará en vigor una vez cumplimentadas las autorizaciones y comunicaciones previstas en los respectivos estatutos de autonomía, sin perjuicio de lo que se prevé en la cláusula quinta de este convenio. El presente convenio tendrá una vigencia de cuatro años, prorrogable por anualidades sucesivas de forma expresa. No obstante lo anterior, el convenio podrá resolverse por cualquiera de las causas siguientes:

- a) Por mutuo acuerdo de las partes.
- b) Por incumplimiento de las obligaciones asumidas por cualquiera de las partes.
- c) Por denuncia de una de las partes, con una antelación mínima de tres meses, previo informe de la comisión mixta de seguimiento contemplada en la cláusula anterior.
- d) Por ineficacia sobrevenida.
- e) Por las demás causas legalmente previstas.

Octava. Derecho aplicable y resolución de conflictos.

El presente convenio de colaboración es de carácter administrativo y se considera incluido en el artículo 4.1.c del texto refundido de la Ley de Contratos del Sector Público, aprobado por el Real Decreto Legislativo 3/2011, de 14 de noviembre, por lo que queda fuera del ámbito de su aplicación, sin perjuicio de su sometimiento a los principios de dicha Ley para resolver las dudas y lagunas que pudieran presentarse, y se regirá por sus propias estipulaciones y, supletoriamente, por las normas generales del derecho administrativo.

En especial, el convenio queda sujeto a los artículos 4 y 6 de la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común, y al resto de la normativa que resulte aplicable.

La resolución de las controversias que pudieran plantearse sobre la interpretación y ejecución del presente convenio, deberán solventarse de mutuo acuerdo entre las partes, en el seno de la comisión mixta de seguimiento prevista en la estipulación sexta del mismo.

Novena. Inscripción y publicación.

Este Convenio se inscribirá en los registros de convenios de ambas administraciones y con publicación en sus diarios oficiales.

Y en prueba de conformidad, se extiende y se firma este convenio en la fecha indicada *ut supra* en duplicado ejemplar, dando ambas fe de su contenido.”

Palau de Les Corts. Valencia, 12 de junio de 2013.—El presidente, **Juan Gabriel Cotino Ferrer**.—El secretario primero, **Antonio Clemente Olivert**.»

Y para que conste, firmo este certificado. Valencia, doce de junio de dos mil trece.

**Informe en relació amb el
compliment de les missions
específiques del servei públic
de competència de la
Generalitat de Catalunya.
Any 2013**

Amb l'objectiu d'avaluar el compliment d'aquesta missió específica, s'han tingut en compte, en primer lloc, les coproduccions de Televisió de Catalunya amb els prestadors públics de televisió de la resta de territoris de llengua i cultura catalanes que es van emetre el 2013; i en segon, els acords vigents de reciprocitat de les emissions entre els governs.

1. Cooperació amb comunitats de llengua i cultura catalanes

La participació de prestadors de serveis de televisió d'altres comunitats de llengua i cultura catalanes de l'Estat –Comunitat Valenciana, Aragó i Illes Balears– en la programació produïda per Televisió de Catalunya es concentra principalment en el gènere documental.

És el cas del **33** amb documentals com ara *Dins el sushi* i *Joan March, de malnom en Verga*, tots dos realitzats per diverses productores privades en coproducció amb TVC i el canal balear IB3. Igualment, el documental *La casa de la meva àvia* va comptar amb la participació tant de TVC com de Radiotelevisió Valenciana.

El 33 també va emetre el llargmetratge *Atles de geografia humana*, una producció espanyola que va comptar amb la participació de diverses televisions autonòmiques, entre les quals es troben TVC i Radiotelevisió Valenciana.

Esport3 va reemetre dues sèries documentals, en aquest cas coproduïdes per la Televisión Autonómica de Aragón i TVC: *Els Pirineus des de l'aire* i *L'Ebre, camins d'aigua*, que ofereixen una panoràmica aèria de diferents paisatges pertanyents al territori català i aragonès.

A l'últim, **TV3** va emetre les pel·lícules per a televisió *Adrenalina* i *Rumors*, ambdues amb la participació de TVC i la televisió pública valenciana, juntament amb altres productores privades.

2. Acords i convenis de reciprocitat d'emissions

Segons informació de la CCMA, els convenis de reciprocitat de les emissions signats pel Govern de Catalunya amb els de les Illes Balears, d'Andorra i d'Aragó, així com l'acord per emetre a la Catalunya Nord, van continuar en vigor durant el 2013.

En relació amb el conveni signat amb el Govern balear, durant el 2013 es van emetre els canals del MUX1, amb l'excepció de TV3. En el seu lloc es va difondre el senyal de TV3CAT. Així mateix, la CCMA va mantenir, alhora, la reserva d'espai prevista i acordada amb el Govern balear per a les emissions de la televisió pública balear.

Igualment, durant el 2013 en els territoris limítrofs de Catalunya i Aragó, és a dir, les sis comarques que integren la Franja de Ponent (el Baix Aragó, el Baix Cinca, el Cinca Mitjà, la Llitera, el Matarranya i la Ribagorça) es van rebre les emissions del MUX1 de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals i de la Corporación Aragonesa de Radio y Televisión.

Així mateix, els canals de la CCMA (MUX 1 i canals TV3HD) es van difondre al Principat d'Andorra per mitjà de la xarxa de comunicacions que utilitza Ràdio Televisió d'Andorra. Alhora, les emissions d'Andorra Televisió arribaven a les comarques de l'Alt Pirineu.

Pel que fa a la regió de la Catalunya Nord, i segons dades facilitades per la Corporació, durant el 2013 s'hi van poder veure els canals del MUX1 de la CCMA.

En relació amb la Comunitat Valenciana, l'abril de 2013 el Govern de la Generalitat va aprovar signar un acord de reciprocitat d'emissions²⁹ amb la Generalitat Valenciana. Finalment no es va dur a terme, amb l'afegit del tancament el mes de novembre de 2013 de la televisió pública valenciana (Canal 9). Així doncs, l'any 2013 aquesta comunitat només va tenir accés a les emissores Catalunya Ràdio i Catalunya Informació.

²⁹ <http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/AppJava/notapremsaww/detall.do?id=196091&idioma=0>

Lletra o. “La difusió del servei públic de comunicació audiovisual de la Generalitat més enllà del territori de Catalunya com a mecanisme de projecció exterior de la cultura, la llengua i els valors de la societat catalana mitjançant la utilització de les tecnologies més adequades a aquest efecte”

La difusió del servei públic de comunicació audiovisual de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals fora del territori català l'any 2013 s'analitza principalment a partir de l'abast del senyal internacional TV3CAT i de les diferents possibilitats d'emetre continguts audiovisuals que permeten els mitjans digitals.³² Altres indicadors són la participació en festivals i els reconeixements rebuts, i, finalment, la venda de produccions pròpies a altres països.

1. Difusió dels continguts de la Corporació més enllà de Catalunya

Al llarg del 2013, les persones usuàries de fora de Catalunya van poder accedir als continguts de televisió i de ràdio propis de la Corporació –en directe i sota demanda– principalment per mitjà dels portals web corporatius, de les plataformes de vídeo i dels dispositius amb connexió a internet (televisió connectada, mòbils, ordinadors, consoles de joc, tauletes digitals). Alguns continguts no estaven disponibles fora de Catalunya o d'Espanya, perquè no tenen els drets per difondre'ls i perquè hi havia restriccions geogràfiques, cosa que no s'aplica als directes de TV3CAT. L'emissió via satèl·lit del canal internacional de la Corporació va finalitzar el 2012. A més, pel que fa a la resta d'Espanya, es va poder accedir al senyal de TV3CAT també per mitjà de la TDT i del cable.

Pel que fa a la distribució en portals aliens a la Corporació, la CCMA nodreix de continguts les plataformes de distribució YouTube i Dailymotion, així com els webs d'arxius audiovisuals EUscreen i Europeana. També, arran de l'acord signat el 2009 amb la Unió Europea de Radiodifusió (UER), Catalunya Ràdio va aportar l'any 2013 un total de 76 concerts, els quals van rebre més de 500 peticions per part d'altres emissores.

³² Vegeu la lletra j.